

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Θ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΒΟΥΛΗΣ

ΘΕΡΟΥΣ 1999

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΛΣΤ'

Τετάρτη 22 Σεπτεμβρίου 1999 (πρωί)

Αθήνα, σήμερα στις 22 Σεπτεμβρίου 1999, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.33', συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου το Τμήμα Διακοπής Εργασιών της Βουλής (Γ' σύνθεση), για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Προέδρου αυτής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ**

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 21.9.99 εξουσιοδότηση του Τμήματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΛΕ' συνεδριάσεώς του, της Τρίτης 21 Σεπτεμβρίου 1999 σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: "Πλοία αναψυχής και άλλες διατάξεις").

Εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μόνη συζήτηση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων: "Χωροταξικός σχεδιασμός και αειφόρος ανάπτυξη".

Το νομοσχέδιο αυτό θα συζητηθεί σε τρεις συνεδριάσεις. Εάν υπάρξουν τροπολογίες που απαιτούν συζήτηση αρκετού χρόνου, επιφυλλάσσομαι να προτείνω στο Τμήμα περαιτέρω διάρκεια της συζητήσεως.

Σήμερα το πρωί θα συζητήσουμε την αρχή του νομοσχεδίου, το απόγευμα θα μπούμε στα άρθρα και αύριο θα ολοκληρώσουμε τη συζήτησή του, όπως αποφασίσαμε χθες με την σημερινή εμβόλιμη συνεδρίαση.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδος έχει ορίσει ως Κοινοβουλευτικό του Εκπρόσωπο το Βουλευτή κ. Αχιλλέα Κανταρτζή.

Επίσης, το Δημοκρατικό Κοινωνικό Κίνημα έχει ορίσει ως ειδικό αγορητή του το Βουλευτή κ. Αναστάσιο Ιντζέ.

Ο κ. Αλέξανδρος Βούλγαρης, εισηγητής της Πλειοψηφίας, έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για ένα σχέδιο νόμου που αφορά το χωροταξικό σχεδιασμό της χώρας μας και την αειφόρο ανάπτυξη, θα μπορούσε κανείς να πει πολλά και ενδιαφέροντα πράγματα και για πολλές ώρες, γιατί ο χωροταξικός σχεδιασμός αποτελεί μία στρατηγική επιλογή ισόρροπης ανάπτυξης, η οποία όταν συνδυάζεται με την αειφορία, εκφράζει και μία συγκεκριμένη πολιτική επιλογή, η οποία αναφέρεται στην προστασία του περιβάλλοντος.

Στη χώρα που ζούμε δεν μπορούμε να μιλάμε, να σχεδιάζουμε και να αγωνιζόμαστε για την ανάπτυξη, την αύξηση δηλαδή του εισοδήματος, τη μείωση της ανεργίας, τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής, χωρίς να λαμβάνουμε υπόψη μας την παράμετρο της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων που διαθέτει η χώρα μας.

Αργήσαμε να συνειδητοποιήσουμε το γεγονός ότι η έλλειψη χωροταξικού σχεδιασμού, σε συνδυασμό με την έλλειψη πολιτικής βούλησης για την προστασία του περιβάλλοντος οδήγησαν στην πολεοδομική υπανάπτυξη των πόλεων και των οικισμών και τη σταδιακή υποβάθμιση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος.

Αξίζει να υπενθυμίσουμε ότι μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του '70, δηλαδή τριάντα χρόνια περίπου μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, καμιά ουσιαστική προσπάθεια χωροταξικού σχεδιασμού δεν σημειώθηκε στη χώρα μας. Βέβαια από τις αρχές της δεκαετίας του '60 άρχισαν να γίνονται κάποιες μεμονωμένες χωροταξικές μελέτες. Δυστυχώς όμως, ακόμη και αυτές απέτελεσαν ασκήσεις επί χάρτου, αφού δεν υπήρχε κανένα θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής.

Για πρώτη φορά στη χώρα μας, η έννοια του χωροταξικού σχεδιασμού, κατοχυρώνεται νομικά με το άρθρο 24 του Συντάγματος του 1975 και μαζί με τις διατάξεις που αφορούν στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον αποτελούν το συνταγματικό πλαίσιο άσκησης της χωροταξικής πολιτικής στη χώρα μας.

Στη συνέχεια είχαμε την ψήφιση των σχετικών νόμων 360/76 και 947/79. Δυστυχώς όμως και πάλι οι όποιες αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων που προέβλεπαν αυτοί οι δύο νόμοι, όπως παραδείγματος χάρη το Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας και Περιβάλλοντος, έμειναν μετέωρες, αφού έλειπε η αναγκαία πολιτική βούληση για την υλοποίησή τους, παρά το ότι είχαμε μια συγκεκριμένη νομοθεσία να εφαρμόσουμε.

Η πρώτη συστηματική προσπάθεια άρχισε στις αρχές της δεκαετίας του '80 με τη θέσπιση νέας νομοθεσίας, το νόμο 1357/83, το γνωστό οικιστικό νόμο και κυρίως με την υλοποίηση συγκεκριμένων προγραμμάτων πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού, όπως ήταν η Επιχείρηση Πολεοδομικής Ανασυγκρότησης, τα χωροταξικά σχέδια των νομών, οι μελέτες για τις ζώνες οικιστικού ελέγχου.

Στη συνέχεια με την ψήφιση του νόμου 1650/86 για την προστασία του περιβάλλοντος, ξεκίνησαν νέα προγράμματα σχεδιασμού με τις ειδικές χωροταξικές μελέτες, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του νέου θεσμικού πλαισίου. Τα αποτελέσματα ήταν αξιοσημείωτα και θετικά, κυρίως γιατί υπήρχαν μαζικές θεσμοθετήσεις τέτοιων σχεδίων εκείνη την περίοδο. Συνεπώς

είχαμε και τα πολεοδομικά εργαλεία στα χέρια μας για να εφαρμόσουμε σωστά το σχεδιασμό.

Αυτή η νέα πραγματικότητα που δημιουργήθηκε, απέδειξε την ύπαρξη μιας σταθερής πολιτικής βούλησης, απέδειξε ότι η πολιτεία μπορεί να αφυπνισθεί και να προχωρήσει στο σχεδιασμό. Επίσης, παράλληλα, ταυτόχρονα, εμφανίστηκε και μια ευαισθησία των πολιτών, καθώς και οργανωμένων φορέων προς την κατεύθυνση της επιβολής στόχων, αρχών και πολιτικών για τη βιώσιμη και ισόρροπη ανάπτυξη της Ελλάδας με σεβασμό στον άνθρωπο, τη φύση και τον πολιτισμό.

Με την ίδρυση του Υπουργείου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος το 1980, με το νόμο 1032/80 αρχίζει η διαδικασία του οικονομικού προγραμματισμού που παραμένει στο τότε Υπουργείο Συντονισμού από το χωροταξικό σχεδιασμό που μεταφέρθηκε από το Υπουργείο Συντονισμού ως δραστηριότητα στο νέο Υπουργείο και έτσι δόθηκε μία σαφής κατεύθυνση στα θέματα του χωροταξικού σχεδιασμού, η οποία βέβαια διαδικασία ολοκληρώθηκε το 1985 με το νόμο 1558/85.

Το 1981 το Πανελλήνιο Σοσιαλιστικό Κίνημα στις προγραμματικές του διακηρύξεις προσδιορίζει ως έναν από τους κατευθυντήριους στόχους της πολιτικής του, την οικονομική, δημογραφική και παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας και τη συστηματική προσπάθεια για ισόρροπη ανάπτυξη των περιφερειών της στα πλαίσια ενός ολοκληρωμένου αναπτυξιακού δημοκρατικού χωροταξικού σχεδιασμού.

Έτσι στην περίοδο 1980-1997 το ΥΠΕΧΩΔΕ προσπάθησε να δώσει νόημα και αξία στη χωροταξία, τόσο με την εκπόνηση ολοκληρωμένων χωροταξικών σχεδίων για το σύνολο των νομών της χώρας και τη σύνταξη τευχών γενικής θεώρησης των περιφερειών της χώρας στα πλαίσια των αναπτυξιακών συνεδρίων των περιφερειών που έγιναν εκείνη την εποχή, όσο και με την εκπόνηση ειδικών χωροταξικών μελετών και τη θέσπιση ζωνών ελέγχου για πολλές περιοχές γύρω από τα αστικά κέντρα ή σε περιοχές που ήταν περιβαλλοντικά ευαίσθητες.

Ο χωροταξικός αυτός σχεδιασμός που επιτελέστηκε μέχρι σήμερα ανταποκρίθηκε στην ανάγκη άμεσης και επείγουσας κάλυψης των περιοχών εκείνων της χώρας, οι οποίες παρουσιάζουν έντονες και σύνθετες πιέσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες. Παράλληλα, όμως, διαθέτουν ιδιαίτερα αξιόλογα στοιχεία φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς. Έτσι ο σχεδιασμός αυτός περιορίστηκε σε μία χωροταξία όπως λέμε μικρής κλίμακας.

Σήμερα, όμως, κύριοι συνάδελφοι, η ανάγκη μετατοπίζεται στην προώθηση ενός σχεδιασμού μεγάλης κλίμακας που θα μπορεί παράλληλα με τις ανάγκες της χωροταξικής ρύθμισης ειδικών κατηγοριών περιοχών να χαράζει τις στρατηγικές εκείνες κατευθύνσεις για την ανασυγκρότηση του εθνικού και περιφερειακού χώρου, ενός χωροταξικού σχεδιασμού που θα εντάσσεται στην ευρωπαϊκή στρατηγική για την ανάπτυξη του ελληνικού χώρου στα πλαίσια των ευρωπαϊκών εξελίξεων.

Ποια είναι όμως η θέση της Ελλάδας στο διεθνές περιβάλλον και στην Ευρώπη των δεκαπέντε σήμερα. Η ανάπτυξη του χώρου και ο χωροταξικός σχεδιασμός της Ελλάδος στην περίοδο αυτή εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο που προσδιορίζει τις οικονομικές, κοινωνικές, γεωγραφικές και πολιτικές εξελίξεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στην Ευρώπη συνολικά, αλλά και σε ολόκληρο τον κόσμο.

Στις νέες αυτές συνθήκες εμφανίζεται επιτακτικά η ανάγκη για συνολική ρύθμιση της ανάπτυξης, στην οποία ενσωματώνονται οι αρχές της αειφορίας, οι στόχοι της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής, καθώς και η αξιοποίηση της δυνατότητας χρησιμοποίησης των νέων τεχνολογιών.

Η διαδικασία ενσωμάτωσης της Ελλάδας στην Ευρώπη των δεκαπέντε στα πλαίσια του περιβάλλοντος που διαμορφώνεται από την ενιαία ευρωπαϊκή αγορά, αλλά και την Οικονομική και Νομισματική Ένωση θέτει τη χώρα μας αντιμέτωπη με δύο προβλήματα. Από τη μία πλευρά καλείται να καλύψει την απόσταση που τη χωρίζει από τις λοιπές χώρες της Κοινότητας -εννοούμε τη διαδικασία σύγκλισης- και από την άλλη πλευρά καλείται να

συμμετάσχει δυναμικά στο υπό διαμόρφωση νέο κοινοτικό περιβάλλον, το οποίο αναμφίβολα θα οδηγήσει σε σημαντικούς χωρικούς μετασχηματισμούς και αναδιαρθρώσεις.

Η εξέλιξη αυτή καθίσταται περισσότερο πολύπλοκη λόγω της αναμενόμενης στο προσεχές μέλλον διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και λόγω των αναπτυσσόμενων σχέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Παρά τις προσπάθειες διαμόρφωσης ενός κοινού ευρωπαϊκού χώρου οι περιφέρειες της Ευρώπης παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές στο επίπεδο της ανάπτυξής τους. Ο ευρωπαϊκός χώρος των δεκαπέντε μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελείται από τρία διαφορετικά υποσύνολα. Την Ευρώπη της ανάπτυξης, αυτή που λέμε την Ευρώπη του κέντρου ή των μητροπόλεων, τις αναπτυγμένες περιοχές της Νότιας Ευρώπης, αυτό που λέμε το λατινικό τόξο και τις απομακρυσμένες σε καθυστέρηση οικονομικής σύγκλισης περιφέρειες. Οι τρεις αυτές περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν αποτελούν στο εσωτερικό τους ομοιογενή σύνολα, καθώς σε κάθε ένα από αυτά ειδικές μικροσυνθήκες διαμορφώνουν τοπικές διαφορές είτε στην κατεύθυνση της ανάπτυξης είτε στην κατεύθυνση της καθυστέρησης.

Από την άλλη πλευρά η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας, οι τεχνολογικές αλλαγές, οι διαρθρωτικοί μετασχηματισμοί της οικονομικής δραστηριότητας, καθώς και η ανάδειξη των υπηρεσιών της εκπαίδευσης, της έρευνας, του φιλικού και σύγχρονου φιλικού περιβάλλοντος των επικοινωνιακών υποδομών και της ποιότητας του ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος, ως βασικών παραγόντων προσέγκυσης επενδύσεων και απασχόλησης διαμορφώνουν νέες προοπτικές για τις περιφέρειες, αλλά διαμορφώνουν όμως και νέους κινδύνους για την περιθωριοποίηση ορισμένων απ'αυτές τις περιφέρειες.

Ειδικά για τις χώρες της τρίτης ενότητας στην οποία αναφέρεται και η Ελλάδα που βρίσκεται σε διαδικασία σύγκλισης, καθοριστικό στοιχείο αποτελεί η ομογενοποίηση του εσωτερικού της χώρου. Η υπέρβαση κατά το δυνατόν της γεωγραφικής της απομόνωσης και η σύνδεσή της εκτός από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με χώρες του άμεσου γεωγραφικού της περιβάλλοντος.

Ιδιαίτερη σημασία για τη χώρα μας έχουν οι αλλαγές στην Ανατολική Ευρώπη και τα Βαλκάνια και η απελευθέρωση των οικονομικών των χωρών αυτών μαζί με τις εντεινόμενες σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη Μεσόγειο και της σταδιακής δημιουργίας στο χώρο αυτό, μιας ελεύθερης ζώνης συναλλαγών.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ**)

Οι εξελίξεις αυτές, κύριοι συνάδελφοι, ανοίγουν νέους δρόμους και προοπτικές συνεργασίας για την Ελλάδα και θα λειτουργήσουν θετικά προς την κατεύθυνση της σχετικής απομόνωσης της χώρας.

Η χώρα μας πρέπει να αξιοποιήσει το γεγονός ότι είναι η μόνη χώρα στο γεωγραφικό χώρο των Βαλκανίων που είναι και χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αλλά όμως θα επεκταθώ ακόμα περισσότερο και στο χώρο των παρεισφρίων χωρών με τις οποίες χώρες, οι μορφωτικές, οι οικονομικές αλλά και οι εμπορικές σχέσεις με την χώρα μας βελτιώνονται συνεχώς.

Με την κατάρριψη των τεχνικών φραγμών ένας ευρύτερος οικονομικός χώρος δημιουργείται όπου η ένταση και το είδος των οικονομικών σχέσεων καθορίζονται από χωρικούς παράγοντες εγγύτητας και γεινιάσεως αλλά και από πολιτισμικούς και ιστορικούς δεσμούς. Με δεδομένο ότι η ανάπτυξη είναι μια διαδικασία που καθορίζεται από γεωγραφικούς και χωρικούς παράγοντες όπως είναι η απόσταση, η εγγύτητα, οι οικονομίες συγκέντρωσης, η πρόσβαση και το μέγεθος των αγορών, η χωρική ολοκλήρωση των Βαλκανίων και της Μεσογείου αποκτά ιδιαίτερη σημασία για τις μελλοντικές μας προοπτικές. Η χρησιμότητα των χωρικού σχεδιασμού για την αξιοποίηση αυτών των προοπτικών είναι πρόδηλη.

Αυτές οι διεργασίες αλλά και άλλες εξίσου σημαντικές, οι αλλαγές στην κοινή αγροτική πολιτική, η διαρκώς αυξανόμενη

κινητικότητα, η δημογραφική γήρανση και η μαζική εισόδος νέων μεταναστών, θα έχουν σημαντικές χωρικές επιπτώσεις, επηρεάζοντας την κατανομή στο χώρο του πληθυσμού και των δραστηριοτήτων. Όπως και το σύνολο των κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο ελληνικός χώρος θα υποστεί τα επόμενα χρόνια σημαντικές και σε βάθος μεταλλαγές και αναδιαρθρώσεις. Για τις εξελίξεις αυτές θα πρέπει να προνοήσουμε ώστε να υπάρξει καλύτερη προετοιμασία και αντιμετώπισή τους και να διαμορφώσουμε συλλογικά την εικόνα και τη στρατηγική για τη χωροταξική διάρθρωση της Ελλάδας του μέλλοντος.

Στην κλίμακα της Ευρώπης, η Ελλάδα εκτός από την περιφερειακή της θέση με γεωγραφικούς και οικονομικούς όρους, έχει να αντιμετωπίσει γεωφυσικές ιδιαιτερότητες, όπως το ιδιόμορφο ανάγλυφο των ορεινών όγκων, το φυσικό κατακερματισμό του ηπειρωτικού τμήματος με τη διαπλοκή γης και θάλασσας και τα νησιά που δυσχεραίνουν τις επικοινωνίες και έχουν οδηγήσει ιστορικά στον τεμαχισμό του χώρου σε ασύνδετες ενότητες, οι οποίες δεν επιτρέπουν τη δημιουργία οικονομικών κλίμακας, ενώ αυξάνουν το κόστος τεχνικής και κοινωνικής υποδομής.

Το σύνολο των χωρικών ενότητων της Ελλάδας, μαζί με τους οικονομικούς τομείς, θα χρειαστεί να προσαρμοστούν στις εξελίξεις και στο διαρκές άνοιγμα, σε συνθήκες που μεταβάλλονται με πρωτόγνωρους ιστορικά ρυθμούς.

Οι νέες προτεραιότητες απαιτούν την αποκέντρωση και αναδιάρθρωση των δραστηριοτήτων στο χώρο, την αναδιάρθρωση και προσαρμογή του παραγωγικού προτύπου στις παραγωγικές διαδικασίες τεχνολογικής αιχμής και την ανάλογη ανταπόκριση των υπηρεσιών και του ανθρωπίνου δυναμικού καθώς και τη δημιουργία κατάλληλης και αξιόπιστης υποδομής μεταφορών και επικοινωνιών.

Η δημιουργία υποδομής μεταφορών και επικοινωνιών αποτελεί βασική προϋπόθεση της αναπτυξιακής αυτής διαδικασίας και προοδευτικά θα οδηγήσει στη διάχυση των παραγωγικών δραστηριοτήτων στο χώρο, στον περιορισμό της απομόνωσης της χώρας σε σχέση με την υπόλοιπη Ευρώπη, στη μεγαλύτερη γεωγραφική και κοινωνική συνοχή του συνόλου του ελληνικού χώρου.

Είναι πάντως αναμενόμενο, με την προϋπόθεση της ανάπτυξης της υποδομής κατά τρόπο που να ευνοεί την ενσωμάτωση της Ελλάδας λειτουργικά στην Ευρώπη των δεκαπέντε ότι θα παρατηρηθούν πρόσθετες εσωτερικές αναδιαρθρώσεις στο εσωτερικό της χώρας. Οι αναδιαρθρώσεις αυτές, ακολουθώντας τη χωροθέτηση των πόρων και των διαθέσιμων της χώρας, θα οδηγήσουν σταδιακά σε τόνωση των δραστηριοτήτων στο βόρειο τμήμα της (Θεσσαλία, Μακεδονία, Ήπειρος, Θράκη) αλλά και στο δυτικό μέτωπο συμβάλλοντας έτσι σε μια ανακατανομή που θα περιορίζει τις περιφερειακές ανισότητες, στηριγμένη στην πρωτογενή αναδιάρθρωση του παραγωγικού προτύπου στο χώρο.

Η αναγκαιότητα του στρατηγικού χωροταξικού σχεδιασμού της χώρας μας, γίνεται ακόμη περισσότερο εμφανής αν λάβουμε υπόψη και το γεγονός ότι σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει δρομολογηθεί η διαδικασία αναθεώρησης των κανονισμών των Διαρθρωτικών Ταμείων της Κοινότητας των μέσων της μείωσης των υφισταμένων σήμερα στόχων όσο και κυρίως της ανάδειξης μιας νέας κατηγορίας περιοχών στις οποίες οι χρηματοδοτήσεις μέσω διαρθρωτικών προγραμμάτων θα πραγματοποιούνται κυρίως με κριτήρια χωρικής επιλεξιμότητας και όχι απλά με εισοδηματικά κριτήρια.

Στην προοπτική αυτής της εξέλιξης ο στρατηγικός χωροταξικός σχεδιασμός της χώρας συνιστά το βασικό εργαλείο που μπορεί να προσδώσει την απαραίτητη ετοιμότητα στις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές, καθώς και τους κοινωνικούς και οικονομικούς εταίρους, προκειμένου να αξιοποιηθούν κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο οι νέες δημοσιονομικές προοπτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την περίοδο 2000-2006, με το τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Οι μελέτες χωρικών επιπτώσεων των Κοινοτικών Προγραμμάτων και Πολιτικών στις οποίες έχει προχωρήσει το ΥΠΕΧΩΔΕ, αποκαλύπτουν το νέο χωροταξικό χάρτη της Ελλάδας όπως αυτός

έχει διαμορφωθεί από τα έργα, τις παρεμβάσεις και τα προγράμματα του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών και συμβάλλουν στην καλύτερη κατανόηση των επιπτώσεων των κοινοτικών προγραμμάτων και πολιτικών, στη διάρθρωση του ελληνικού χώρου, ώστε να αναδείξουν με το χωροταξικό σχεδιασμό τις βασικές προτεραιότητες που πρέπει να επικρατήσουν, για την κατανομή των κοινοτικών πόρων στο επόμενο Σχέδιο Περιφερειακής Ανάπτυξης της χώρας με χρονικό ορίζοντα το 2000-2006.

Ποια όμως είναι η αναγκαιότητα και ο σκοπός ενός νέου νόμου για τη χωροταξία που συζητούμε σήμερα;

Βασική προϋπόθεση της προώθησης ενός σύγχρονου σχεδιασμού για την ολοκληρωμένη, ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη του ελληνικού χώρου, μιας ανάπτυξης που να αντέχει στο διεθνή ανταγωνισμό, είναι η προώθηση ενός σύγχρονου θεσμικού πλαισίου. Αυτό το θεσμικό πλαίσιο οφείλει να έχει διαχρονική ισχύ ενσωματώνοντας τις νέες αντιλήψεις και απαιτήσεις της χωροταξικής πολιτικής, υποστηρίζοντας οργανικά και λειτουργικά τους νέους στόχους και προτεραιότητες του χωροταξικού σχεδιασμού, ένας σχεδιασμός, ο οποίος θα ανταποκρίνεται και στο νέο διοικητικό τοπίο της χωροταξίας στη χώρα μας από την ίδρυση των Περιφερειών, τη λειτουργία της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και τις συνενώσεις των πρωτοβάθμιων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και θα συσχετίζεται με τα νεότερα κοινοτικά και εθνικά νομοθετήματα για την προστασία του περιβάλλοντος και την πολιτική περιφερειακής ανάπτυξης.

Ο ν.360/76 παρά το γεγονός ότι απέτελεσε σημαντική καινοτομία για την εποχή του, έχει καταστεί πλέον αναντίστοιχος με τις σύγχρονες ανάγκες και προτεραιότητες του χωροταξικού σχεδιασμού.

Βασικό του μειονέκτημα αποτελεί ο προσανατολισμός τους σε ένα στατικό και συγκεντρωτικό πρότυπο σχεδιασμού που αδυνατεί να ενσωματώσει τις σύγχρονες διεθνείς και ευρωπαϊκές εξελίξεις.

Τις κατευθυντήριες αρχές του σχεδίου νόμου μπορούμε να τις διατυπώσουμε σε έξι βασικές αρχές.

Η πρώτη αρχή συνδέεται με την ανάδειξη του χωροταξικού σχεδιασμού ως πλαισίου και ανάδειξης της ποικιλότητας και πολυμορφίας του εθνικού χώρου, ισόρροπης διάχυσης της ανάπτυξης και προώθησης της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής, καθώς και βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού χώρου στο διεθνές και ευρωπαϊκό περιβάλλον.

Η δεύτερη αρχή συνδέεται με τη συλλογική δράση και την κοινή ευθύνη για τη διαμόρφωση και την αποτελεσματική εφαρμογή του χωροταξικού σχεδιασμού.

Σύμφωνα με την αρχή αυτή, η επιτυχής σύλληψη και εφαρμογή μιας πολιτικής για την ολοκληρωμένη και βιώσιμη του ελληνικού χώρου δεν μπορεί να περιορίζεται στο πλαίσιο του ΥΠΕΧΩΔΕ. Απαιτεί μια ευρύτερη και ενεργή ανάμιξη όλων των Υπουργείων με συναφείς αρμοδιότητες, των περιφερειακών αρχών και των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αλλά και των εκπροσώπων της επιστήμης, της κοινωνίας και της οικονομίας.

Η τρίτη αρχή συνδέεται με τη διεύρυνση, τον εμπλουτισμό και την ανανέωση των εργαλείων και μηχανισμών άσκησης του χωροταξικού σχεδιασμού.

Η σύγχρονη άσκηση της χωροταξικής πολιτικής είναι επιτακτική ανάγκη να υποστηρίζεται από εργαλεία, τόσο στρατηγικού και προγραμματικού χαρακτήρα για συγκεκριμένες κλίμακες σχεδιασμού όσο και από κατάλληλους οικονομικούς, διαχειριστικούς, τεχνικούς και γνωστικούς μηχανισμούς, αλλά και οριζόντια βοηθητικά μέσα όπως είναι η μαθήτωση, η εκπαίδευση, η ενημέρωση, η προβολή, η μελέτη και η έρευνα.

Η τέταρτη αρχή συνδέεται με τη διασφάλιση ενός δυναμικού και ευέλικτου χωροταξικού μηχανισμού, που να μπορεί να εγγυηθεί την έγκαιρη και αξιόπιστη παρακολούθηση των χωρικών εξελίξεων σε ευρωπαϊκό, διαπεριφερειακό και ενδοπεριφερειακό επίπεδο και τη δυνατότητα προσαρμογής τους στις συνεχώς μεταβαλλόμενες ανάγκες και δεδομένα.

Η πέμπτη αρχή συνδέεται με την κατοχύρωση της ασφάλειας δικαίου και της αρχής της εμπιστοσύνης στη χωροθέτηση ιδιωτικών και δημόσιων έργων και δραστηριοτήτων.

Βασική εκδήλωση των αρχών αυτών στο σχέδιο νόμου είναι η κατοχύρωση της σχεδιασμένης χωροθέτησης των μεμονωμένων έργων και δραστηριοτήτων, αλλά και των οργανωμένων περιοχών ανάπτυξης δραστηριοτήτων με βάση τις στρατηγικές κατευθύνσεις των εγκεκριμένων περιφερειακών πλαισίων χωροταξικού σχεδιασμού και βιώσιμης ανάπτυξης. Κατ' αυτόν τον τρόπο αποφεύγεται η ευκαιριακή κατά περιοχή ή κατά τομείς χωροθέτηση των δημόσιων και ιδιωτικών έργων, αλλά και των δραστηριοτήτων.

Η έκτη αρχή συνδέεται με την υποστήριξη, μέσω του χωροταξικού σχεδιασμού, της διοικητικής και οικονομικής ανασυγκρότησης της χώρας. Μπορούμε για παράδειγμα, κύριοι συνάδελφοι, να αναφέρουμε τις παραμεθόριες, τις νησιωτικές, τις ορεινές ή τις δυσπρόσβατες σεισμόπληκτες περιοχές και αστικές περιοχές ή πόλεις με μειονεκτικά χαρακτηριστικά. Αυτό είναι ένα ζήτημα που έχει αναγνωριστεί και από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Για το λόγο αυτό στο σχεδιασμό για τα έργα, τα προγράμματα και τις δράσεις που θα ενταχθούν στο τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, γίνεται ιδιαίτερη μνεία για ειδικά προγράμματα που θα χρηματοδοτηθούν από τα διαρθρωτικά προγράμματα. Αυτά δε τα προγράμματα αφορούν τα νησιωτικά συγκροτήματα εκεί που η ανάπτυξη της τεχνικής και κοινωνικής υποδομής είναι πολύ δύσκολη και βέβαια και τις ορεινές και τις δυσπρόσβατες περιοχές.

Ο στόχος μας, κύριοι συνάδελφοι, είναι να συγκρατήσουμε τον πληθυσμό σε αυτές τις περιοχές με τις δραστηριότητες που κυρίως υπάρχουν, την κτηνοτροφία, αλλά και την ορεινή γεωργία, που είναι ένας τομέας ιδιαίτερα ανεπτυγμένος και που χρειάζεται στήριξη στη χώρα μας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Δύο λεπτά, κύριε Πρόεδρε, τελειώνω. Ευχαριστώ.

Ο στρατηγικός σχεδιασμός ανάπτυξης του ελληνικού χώρου σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο στο πλαίσιο ενός συνολικού οράματος μπορεί να αποτελέσει τη βάση για την εξασφάλιση της εσωτερικής συνοχής και συμπληρωματικότητας των μέσων και των πολιτικών παρεμβάσεων για μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα των έργων που εκτελούνται στη χώρα μας, αλλά και τα προγράμματα τα οποία έχουν αναπτυξιακό χαρακτήρα, αλλά και τη βέλτιστη αξιοποίηση των ευρωπαϊκών πολιτικών.

Αυτή η επικαιρότητα του στρατηγικού χωροταξικού σχεδιασμού στη χώρα μας γίνεται ακόμα εμφανέστερη εάν ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι ήδη έχει δρομολογηθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο η διαδικασία για την αναθεώρηση των κανονισμών των διαρθρωτικών ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αυτά αναφέρονται στην "ΑΤΖΕΝΤΑ 2000", τόσο μέσω της μείωσης των υφιστάμενων σήμερα στόχων από έξι σε τρεις, όσο κυρίως μέσω της ανάδειξης μιας νέας κατηγορίας προβληματικών περιοχών τις οποίες ανέφερα πριν, που αφορούν τα νησιωτικά συγκροτήματα και τις δυσπρόσβατες ορεινές περιοχές.

Στις περιοχές αυτές οι χρηματοδοτήσεις είτε γίνονται από τα διαρθρωτικά προγράμματα είτε από τις δημόσιες επενδύσεις, κατευθύνονται κυρίως με κριτήρια χωρικής επιλεξιμότητας και όχι απλά με εισοδηματικά κριτήρια. Τούτο, διότι η μέχρι σήμερα εμπειρία έχει αποδείξει ότι οι παρεμβάσεις που έχουν γίνει με έργα, δραστηριότητες, προγράμματα και δράσεις δεν είχαν τα αναμενόμενα αποτελέσματα τόσο στην αύξηση του εισοδήματος όσο και στη μείωση της ανεργίας.

Για το λόγο αυτό θα πρέπει η χώρα μας να προχωρήσει συντεταγμένα για την ανάπτυξη του χώρου, για τη βελτίωση της κοινωνικής και οικονομικής υποδομής, για την αύξηση του εισοδήματος και την ποιότητα ζωής μέσα από ένα στρατηγικό χωροταξικό σχεδιασμό. Και εύχομαι βέβαια αυτός ο σχεδιασμός να αποτελέσει το κύριο συστατικό και το κύριο στοιχείο της επιλογής των έργων που θα ενταχθούν στο τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης.

Πραγματικά η ευκαιρία αυτή είναι πολύ μεγάλη για τη χώρα μας. Για το λόγο αυτό προτείνω και συμφωνώ με το σχέδιο νόμου που συζητούμε σήμερα ως ενός βασικού εργαλείου χωροταξικού σχεδιασμού. Η πολιτεία πρέπει να προχωρήσει στη θεσμοθέτηση του για την ισόρροπη και αειφόρο ανάπτυξη της χώρας μας.

Για το λόγο αυτό ψηφίζω το σχέδιο νόμου για το χωροταξικό σχεδιασμό και αειφόρο ανάπτυξη.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Νικόλαος Κατσαρός): Ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας κ. Τρυφωνίδης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΡΥΦΩΝΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η αναζήτηση και η κατάκτηση ενός ρόλου στο παγκόσμιο οικονομικό περιβάλλον από την Ελλάδα μας με αντίστοιχες εξειδικευμένες δράσεις στον πρωτογενή στο δευτερογενή και στον τριτογενή τομέα, καθιστούν επιτακτική την ανάγκη να υπάρχει και να εφαρμόζεται ένας ολοκληρωμένος και ευέλικτος χωροταξικός σχεδιασμός ανάπτυξης.

Το εξαίρετο φυσικό περιβάλλον, το πλούσιο σε ορυκτά υπέδαφος, η μεγάλη έκταση των βιοτόπων που καλύπτει περίπου το 15% της χώρας μας, η σπάνια βιοποικιλότητα και η μοναδική πολιτιστική κληρονομιά καθιστούν ειδικά για τη χώρα μας αυτόν τον σχεδιασμό εκ των ουκ άνευ, πρώτιστη ανάγκη και προτεραιότητα και μάλιστα με ανεπτυγμένη απόλυτα τη διάσταση της αειφορίας.

Η Νέα Δημοκρατία από είκοσιπενταετίας διείδε αυτήν την ανάγκη και το 1976 θέσπισε το ν.360 για το χωροταξικό σχεδιασμό που αποτελεί και την πρώτη ολοκληρωμένη νομοθετική ρύθμιση για τη χωροταξία στη χώρα μας. Δυστυχώς, ο νόμος αυτός μετά το 1981 παρέμεινε ανενεργός. Μόνο μερικές φορές εφαρμόστηκε επί υπουργίας κ. Κουλουμπή παρόλη την ευελιξία και τη συγκροτημένη δομή του.

Σας αναφέρω χαρακτηριστικά ότι ο νόμος αυτός του 1976 της Νέας Δημοκρατίας προέβλεπε να δημιουργηθούν περιφερειακά όργανα αντίστοιχα με αυτό που προβλέπεται στο άρθρο 3 του κατατεθειμένου νομοσχεδίου από το ΠΑΣΟΚ σήμερα και το οποίο νομοσχέδιο δεν προβλέπει αυτά τα όργανα, παρ' όλο που έχουμε σήμερα μια νέα δομή στη χώρα με ανεπτυγμένη τη θεσμική περιφερειακή της υπόσταση στις δεκατρείς περιφέρειες που έχουν δημιουργηθεί. Δηλαδή, όλα αυτά τα χρόνια ενώ υπήρχε το σχετικό θεσμικό πλαίσιο ώστε η Κυβέρνηση να προχωρήσει σε ένα ολοκληρωμένο χωροταξικό σχεδιασμό, δυστυχώς δεν προχώρησε στην ανάπτυξη της χώρας με ορθό σχεδιασμό αλλά κάθε φορά προτιμούσε να αυτοσχεδιάσει.

Έτσι, λοιπόν, η ύπαρξη μιας νομοθεσίας για τη χωροταξία είναι αναγκαία, αλλά δεν είναι ικανή συνθήκη, για να εφαρμόσουμε χωροταξική πολιτική. Για να εφαρμόσουμε χωροταξική πολιτική, κύριοι συνάδελφοι, απαιτείται πριν απ' όλα πολιτική βούληση γι' αυτό και δυστυχώς, όλα αυτά τα χρόνια το ΠΑΣΟΚ δεν φαίνεται να την είχε.

Θα ανατρέξουμε στο τι έκανε από το 1993 και ύστερα. Αμέσως μόλις ανήλθε στην Κυβέρνηση διακήρυξε ότι πρώτιστο καθήκον και μέλημά του θα είναι η κατάρτιση ενός χωροταξικού νόμου. Επί έξι συνεχή χρόνια διακήρυττε αυτήν την προτεραιότητα, όσο διάστημα χρειάστηκε για να μοιράσει τα ευρωπαϊκά πακέτα χωρίς ολοκληρωμένο χωροταξικό σχεδιασμό, αλλά με γνώμονα την εξυπηρέτηση του κομματισμού και κάτω από την πίεση συγκεκριμένων οικονομικών συμφερόντων.

Βλέπουμε ότι ακόμη και ο περίφημος σχεδιασμός της ανασυγκρότησης των ΟΤΑ πρώτου βαθμού, ο περίφημος "Ι.ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ" έγινε χωρίς χωροταξικό υπόβαθρο αλλά μόνο με γνώμονα πάλι το κομματικό συμφέρον του ΠΑΣΟΚ.

Για έξι ολόκληρα χρόνια το κτηματολόγιο καρκινοβατεί και δεν προβλέπεται να ολοκληρωθεί εάν δεν περάσει εικοσαετία και πλέον, παρόλο που είναι το βασικό εργαλείο για την ανάπτυξη.

Βλέπουμε ακόμα αυτά τα έξι χρόνια την Κυβέρνηση να νομοθετεί προθέστερα. Δηλαδή, φέρνει και ψηφίζει στη Βουλή

τον οικιστικό νόμο και κατόπιν φέρνει σήμερα μετά από χρόνια το χωροταξικό νομοσχέδιο. Η κανονική σειρά θα ήταν να έφερνε πρώτα το νομοσχέδιο περί χωροταξίας και κατόπιν να προχωρήσει στις επιμέρους ρυθμίσεις όπως ο Οικιστικός Νόμος.

Το σημερινό αλλαλούμ συμπληρώνουν οι ήδη εκπονηθείσες ή εκπονούμενες μελέτες περιφερειακών πλαισίων και ειδικών πλαισίων, χωρίς να υπάρχουν καν οι σχετικές προδιαγραφές και οι πολιτικές κατευθύνσεις στο πού θα κατευθυνθούν σε ποίους στόχους οι μελέτες, γιατί όπως καταλαβαίνετε δεν υπάρχει συγκεκριμένο γενικό, δηλαδή, εθνικό χωροταξικό πλαίσιο. Το ίδιο ισχύει και για το τελευταίο που ανέφερα, για το γενικό (εθνικό) πλαίσιο χωροταξικής ανάπτυξης, το οποίο έχει σχεδόν ολοκληρωθεί -ο Υπουργός καμάρωσε στην επιτροπή ότι εντός μηνών -θα έχει ολοκληρωθεί- και αυτό ακόμη συνετάγη χωρίς πολιτικές κατευθύνσεις.

Βλέπουμε, λοιπόν, την Κυβέρνηση να προχωρεί σε ένα πλήθος αποσπασματικών και ασυντόνιστων μεταξύ τους, ρυθμίσεων, μελετών και ενεργειών που μαρτυρούν μια απέχθεια, θα έλεγα, στο να διαμορφώνει την πολιτική της βάσει ενός ολοκληρωμένου χωροταξικού σχεδιασμού.

Υπήρχε όμως το νομοθετικό πλαίσιο, ο ν. 360/76 της Νέας Δημοκρατίας, ο οποίος έστω και τροποποιούμενος θα μπορούσε να αποτελέσει το απαραίτητο νομοθετικό υπόβαθρο. Έτσι έχουμε φθάσει σε μία κατάσταση τώρα να φέρνουμε στη Βουλή το νομοσχέδιο αυτό για ψήφιση, για τη χωροταξία της χώρας και η κατάσταση στην Ελλάδα να είναι εν πολλοίς διαμορφωμένη από αποσπασματικές, ασυντόνιστες και χωρίς κατευθύνσεις δράσεις που ακυρώνουν και θα αναίρεσουν εν πολλοίς την όποια αποτελεσματικότητα του νομοθετήματος αυτού που ετοίμασε η Κυβέρνηση και που προτίθεται να εφαρμόσει στην πράξη.

Έτσι οι προθέσεις και οι στόχοι που εκφράζονται στην εισηγητική έκθεση μοιάζουν να αναφέρονται σε μία ιδανική χώρα, με ιδανικές καταστάσεις που διαφέρουν πάρα πολύ από τη σημερινή διαμορφωμένη ελληνική πραγματικότητα. Η αναντιστοιχία αυτή για να καλυφθεί θα απαιτήσει πολύ περισσότερο χρόνο δράσης, πολύ περισσότερους πόρους, επίμονη και επίπονη προσπάθεια για να καλυφθούν οι στρεβλώσεις που η ίδια υπέβαλε, η ασυντόνιστη κυβερνητική δράση.

Ως εκ τούτου η απαίτηση να υπάρχει απλά ένα εργαλείο χωροταξικής και αναπτυξιακής πολιτικής δεν αρκεί. Το εργαλείο αυτό ειδικά για την Ελλάδα του σήμερα πρέπει να είναι συγκροτημένο στη δομή του, απλό στη χρήση του, ευέλικτο και αποτελεσματικό. Και δυστυχώς η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. δεν μας το προσφέρει με το παρόν νομοσχέδιο που περιέχει ασάφειες, επικάλυψη και σύγκρουση αρμοδιοτήτων και ευκολογία.

Ένας άλλος δυσμενής παράγοντας στην υλοποίηση αυτού του νομοσχεδίου είναι η έλλειψη αντίστοιχης οικονομικής υποστήριξης από την Κυβέρνηση. Για να υλοποιηθεί αυτός ο νόμος απαιτείται γενναία χρηματοδότηση και αυτό δεν φαίνεται να είναι στις προθέσεις της. Είναι ανησυχητική η περικοπή των πόρων στο τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης για τη χρηματοδότηση του επιχειρησιακού προγράμματος για το περιβάλλον, στο οποίο πρόγραμμα περιλαμβάνονται και δράσεις για τη χωροταξία.

Η συρροή, λοιπόν, των παραπάνω περιστατικών και δεδομένων μας δημιουργεί, κύριε Υπουργέ, ένα βαθύτατο προβληματισμό αν η Κυβέρνηση πράγματι εννοεί απόλυτα τους στόχους και τις προϋποθέσεις που περιγράφει στην εισηγητική έκθεση. Ο προβληματισμός μας αυτός ενισχύεται και από τη δομή του νομοσχεδίου. Δεν είναι μόνο οι γενικολογίες, οι ασάφειες ή το χαλαρό των ρυθμίσεων που περιγράφονται. Σε ένα άρθρο το 14 εκφράζεται η ευχή -απευθύνει πρόσκληση- οι διάφορες κρατικές υπηρεσίες να στέλλουν τα στοιχεία τους στο κέντρο αυτό το Εθνικό Δίκτυο Πληροφοριών.

Η υλοποίησή του νομοσχεδίου επαφίεται κυρίως σε ένα πλήθος προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων χωρίς χρονικές δεσμεύσεις από μέρους σας πότε θα τις υλοποιήσετε και

οι οποίες υπουργικές αποφάσεις και προεδρικά διατάγματα αναφέρονται σε πολύ σοβαρά θέματα που άπτονται καθοριστικών κομβικών σημείων της λειτουργίας του νομοσχεδίου.

Η Κυβέρνηση ακόμη υποθηκεύει και τον ορθό χωροταξικό σχεδιασμό της χώρας και μάλιστα για πολλά χρόνια σε μία κρίσιμη περίοδο για την αναπτυξιακή προσπάθεια της Ελλάδας για ένα χρονικό διάστημα δεκαπέντε ετών και μάλιστα αυτήν τη χρονική στιγμή που πιστεύουμε όλοι ότι μπαίνοντας στην ΟΝΕ θα έχουμε και θα αισθανθούμε έντονα τον ενδοευρωπαϊκό ανταγωνισμό. Τι εννοώ: Στις διατάξεις του άρθρου 18 εντελώς επιτόλαια, κατά την προσωπική μου άποψη, προβλέπεται η κατάρτιση, η έγκριση ειδικών και περιφερειακών πλαισίων χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης χωρίς να έχουν καν καθοριστεί οι σχετικές προδιαγραφές και κυρίως χωρίς να υφίσταται το εθνικό πλαίσιο χωροταξικού σχεδιασμού, το οποίο θα υπηρετούσε αυτές οι επιμέρους μελέτες. Δηλαδή, γίνονται μελέτες για τις μελέτες, να εξυπηρετούμε δικούς μας ανθρώπους, να ξεδεύονται χρήματα χωρίς καμία χρησιμότητα. Γιατί δεν νομίζω, κύριε Υπουργέ, να βάλατε αυτές τις μελέτες σαν προϋπόθεση για να ασκήσετε χωροταξική πολιτική, οι οποίες συντάχθηκαν χωρίς κατευθύνσεις, χωρίς προδιαγραφές και χωρίς να εντάσσονται σε ένα γενικό εθνικό πλαίσιο, το οποίο στη συνέχεια το άρθρο 18 πάλι και εκεί αναφέρει ότι και αυτό το γενικό χωροταξικό σχέδιο δεν χρειάζεται καν την έγκριση του οργάνου του άρθρου 3, δηλαδή δεν χρειάζεται την πολιτική κατεύθυνση ως προς τους αναπτυξιακούς στόχους, τους οποίους θα πρέπει να έχει το ελληνικό κράτος. Και μάλιστα η χρονική διάρκεια αυτών των πλαισίων δεν είναι ένα και δύο χρόνια, αλλά είναι δεκαπενταετούς προοπτικής και ορίζοντα.

Η κατάσταση, λοιπόν, θα μου επιτρέψετε την έκφραση, κύριε Υπουργέ, θυμίζει νομιμοποίηση αυθαίρετων. Δηλαδή έχουμε το κτίσμα χωρίς μελέτη, χωρίς άδεια οικοδομής, χωρίς βεβαίωση στατικής επάρκειας και εμείς το νομιμοποιούμε. Αναφέρομαι, όπως καταλαβαίνετε, σ' όλες αυτές τις μελέτες που από καιρό έχουν συνταχθεί και συντάσσονται, η έγκριση των οποίων σύμφωνα με το νόμο σας θα γίνει χωρίς να πληρούν τις κατευθύνσεις ενός ολοκληρωμένου χωροταξικού σχεδιασμού, ο οποίος θα βγει μέσα από τα όργανα που σήμερα εσείς καθορίζεται και τα οποία όργανα υπήρχαν και σήμερα που μιλάμε υπάρχουν, γιατί ο ν. 360/79 της Νέας Δημοκρατίας είναι σε ισχύ και θα μπορούσε αυτό το εργαλείο το χωροταξικό να αποτελέσει το όργανο με το οποίο θα δίνате κατευθύνσεις στη μελέτη αυτών των πλαισίων.

Σ' αυτά, λοιπόν, τα αυθαίρετα κτίσματα του χωροταξικού σχεδιασμού θέλετε να στεγάσετε την αναπτυξιακή προσπάθεια της χώρας τα επόμενα δεκαπέντε χρόνια και εμείς σαν Νέα Δημοκρατία εκφράζουμε τον προβληματισμό μας. Γρήγορα ένας νέος ανάλογος εγκέλαδος θα συντρίψει αυτό το οικοδόμημα και θα απελευθερώσει τις πραγματικές αναπτυξιακές δυνατότητες του ελληνικού έθνους.

Το ΠΑΣΟΚ πάντοτε ενδιαφερόταν για τους τύπους και όχι για την ουσία. Να λέμε ότι έχουμε χωροταξικό νόμο και όχι να ασκούμε ουσιαστική χωροταξική πολιτική. Αποβλέποντας, λοιπόν, στους τύπους δεν έδωσε την πρότερη βαρύτητα στα δύο ουσιαστικά όργανα των άρθρων 3 και 4 του ν. 360 που από σύμπτωση έχουν τον ίδιο αριθμό και στο δικό σας νομοσχέδιο αντίστοιχων δραστηριοτήτων. Και τα δύο αυτά όργανα στο δικό σας νομοσχέδιο χαρακτηρίζονται από δημοκρατικό έλλειμμα και από υποβάθμιση του κύρους και της αποτελεσματικότητάς τους σε σχέση με τα αντίστοιχα όργανα του ν. 360/79. Και εδώ θα μου επιτρέψετε να κάνω μία σύντομη ανάλυση.

Στο όργανο του άρθρου 3 το οποίο είναι καθοριστικό, στη ρύθμιση του ΠΑΣΟΚ προεδρεύει ο Υπουργός ΥΠΕΧΩΔΕ και σ' αυτό το όργανο μετέχει και ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και άλλοι συναρμόδιοι Υπουργοί. Ενώ στο αντίστοιχο όργανο της Νέας Δημοκρατίας προβλεπόταν το συμβούλιο αυτό, το οποίο είναι καθοριστικό για τη χάραξη της αναπτυξιακής πολιτικής της χώρας να προεδρεύει ο Πρωθυπουργός. Εσείς αποβάλετε τον Πρωθυπουργό και παίρνετε, κύριε Υπουργέ,

την προεδρία αυτού του καθοριστικού για τη χάραξη της αναπτυξιακής πολιτικής της χώρας, η οποία δεν είναι απλά σχέδια, έχει και οικονομική διάσταση. Θα πρέπει εδώ να λαμβάνεται υπόψη σοβαρά ο σχεδιασμός και του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

Να αναφερθούμε στο όργανο του άρθρου 4. Το όργανο του άρθρου 4 του ν. 360 που ψήφισε η Νέα Δημοκρατία είχε όχι μόνο γνωμοδοτικό χαρακτήρα, έκανε και προτάσεις στο όργανο του άρθρου 3. Εσείς το θεωρείτε ένα όργανο κοινωνικού διαλόγου, δηλαδή κουβέντα να γίνεται, και οι γνωμοδοτήσεις αυτού του οργάνου περιορίζονται μόνο να φθάσουν στον ΥΠΕΧΩΔΕ, σε εσάς κύριε Υπουργέ που αποτελέτε το φίλτρο ποια θέματα θα περάσουν στο ανώτερο συμβούλιο και ποια όχι. Και για να συμπληρώσω αυτά που έλεγα για έλλειψη κύρους των οργάνων που θεσμοθετείτε, θέλω να σας αναφέρω ότι στο όργανο του άρθρου 3 αναφέρετε ότι τους Υπουργούς μπορούν να τους αντικαθιστούν γενικοί και ειδικοί γραμματείς των αντίστοιχων Υπουργείων, δηλαδή αυτό το καθοριστικό όργανο να είναι υποβαθμισμένο. Και εδώ έχουμε την εμπειρία των κυβερνήσεών σας, που έχουμε στους αντίστοιχους οργανισμούς Αθήνας και Θεσσαλονίκης ενώ προβλέπεται να συνεδριάζουν Υπουργοί, στην πράξη, όλα αυτά τα χρόνια έχουν καταλήξει να συνεδριάζουν οι γενικοί γραμματείς και γενικά βλέπουμε να υποβαθμίζεται ο θεσμός.

'Ετσι λοιπόν, κύριε Υπουργέ, το παρόν νομοσχέδιο μοιάζει με μία εν λευκώ εξουσιοδότηση στον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ να διαχειρίζεται τα θέματα χωροταξίας της χώρας. Μπορεί να φαίνεται λίγο υπερβολικός στην έκφρασή μου, αλλά θέλω να τονίσω με αυτόν τον τρόπο την έλλειψη συντονισμού, την επικάλυψη και σύγκρουση αρμοδιοτήτων με το ΥΠΕΘΟ και τα άλλα Υπουργεία.

Δυστυχώς, οι γενικολογίες και οι ασάφειες του νομοσχεδίου δεν θα καλύψουν αυτήν τη δυσλειτουργία αλλά θα την επαυξήσουν.

Ακόμα, κύριο χαρακτηριστικό του νομοσχεδίου σας είναι η ίδρυση πλήθους νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου με πάρα πολλές δυνατότητες ανάπτυξης πελατειακών σχέσεων, με διορισμούς ατόμων όχι ξεκαθαρισμένων προσόντων ακόμα και σε διευθυντικές θέσεις.

Εδώ θα μου επιτρέψετε, κύριοι συνάδελφοι, να επικαλεσθώ προσέτι την προσοχή σας και θα σας αναφέρω πώς περιγράφει το νομοσχέδιο στο άρθρο 15 τα προσόντα των προέδρων των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που θα δημιουργηθούν για τους φορείς διαχείρισης. Αυτούς μπορεί να τους διορίσει ο Υπουργός. Σας αναφέρω πώς περιγράφονται τα προσόντα στη διακήρυξη αν πρόσωπο με επιστημονικές γνώσεις και εμπειρία στα θέματα προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος. Και όταν λέμε επιστημονικές γνώσεις, μπορούμε να θεωρήσουμε ότι ένας φοιτητής ο οποίος πέρασε ένα χρόνο από το Πολυτεχνείο, από το Πανεπιστήμιο, από τη Φιλοσοφική Σχολή, έχει επιστημονικές γνώσεις άρα πληροί τις προϋποθέσεις. Ούτε καν αναφέρεται ότι θα είναι διπλωματούχος επιστήμων, ούτε καν αναφέρεται ότι θα πρέπει να έχει master ή μία διδακτορική διατριβή.

Το συζητούμενο νομοσχέδιο δεν αποτελεί βέβαια εξαίρεση και της πάγιας τακτικής του ΠΑ.ΣΟ.Κ να δημιουργεί αυτά τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, στα οποία μεταφέρει κρατικές αρμοδιότητες ακόμη και ελεγκτικού ή καθοδηγητικού χαρακτήρα, υποβαθμίζοντας έτσι βασικά χαρακτηριστικά της κρατικής υπόστασης. Όταν αφαιρούμε τον ελεγκτικό χαρακτήρα από το κράτος και την υποχρέωση να καθοδηγεί και να σχεδιάσει, τότε πραγματικά υποβαθμίζουμε την κρατική υπόσταση και οντότητα.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση τόσα χρόνια μετά την ίδρυση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Χωροταξίας και ενώ οι σχετικές υπηρεσίες του Υπουργείου είναι στελεχωμένες με άξια και πεπειραμένα στελέχη, δεν προβλέπεται καμία αναβάθμιση του ρόλου τους. Αντίθετα μάλιστα. Και δεν προβλέπεται καμία αναβάθμιση, των Υπηρετιών ώστε να ανταποκριθούν στις πράγματι αυξημένες απαιτήσεις μιας ολοκληρωμένης χωροταξικής πολιτικής. Ακόμα και η συσσωρευμένη εμπειρία της δασικής υπηρεσίας δεν αξιοποιείται κατάλληλα στο σχηματισμό των φορέων διαχείρισης που προβλέπονται στο άρθρο 15.

Μία ακόμα υποβάθμιση των στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης στο άρθρο 14 είναι ότι επιτρέπονται οι αποσπάσεις δημοσίων υπαλλήλων, χωρίς καν τη γνώμη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου, πράγμα το οποίο δεν θεωρούμε σωστό.

Ακόμα στην παράγραφο 6 του ίδιου άρθρου ο Υπουργός απαιτεί από εμάς, από τη Βουλή, να τον εξουσιοδοτήσουμε να διορίζει στα νομικά πρόσωπα του ιδιωτικού δικαίου -δηλαδή σε καθεστώς περίπου μονιμότητας- άτομα τα οποία υπηρετούν στο δημόσιο με οιαδήποτε σχέση. Εδώ, κύριοι συνάδελφοι, είναι ένα μεγάλο παράθυρο. Μπορεί κάποιος να προσληφθεί ωρομίσθιος ή "οκταμηνίτης", όπως τον λέμε κοινώς, και με τη διάταξη αυτή ο Υπουργός να τον κάνει μόνιμο υπάλληλο, αποσπώντας τον σε ένα φορέα διαχείρισης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το παρόν νομοσχέδιο συζητείται σε μία περίοδο που ο Εγκέλαδος με το τράνταγμα του αποκάλυψε τη γύμνια και την αδυναμία της ελληνικής πολιτείας να προγραμματίζει, να μελετά και να δρα συντονισμένα. Η αναρχία και η αυθαιρεσία είναι βασικά γνωρίσματα της ελληνικής πραγματικότητας και η χωροταξία με όλες τις επιμέρους δράσεις και πολιτικές δεν αποτελούν εξαίρεση. Πρέπει επιτέλους να προγραμματίσουμε, να μελετάμε και να υλοποιούμε συντονισμένα και ο χωροταξικός σχεδιασμός να είναι βασικό και απαραίτητο εργαλείο σ' αυτήν τη διαδικασία, όχι να αυτοσχεδιάσουμε.

Η χρονική στιγμή που έφερε στη Βουλή το νομοσχέδιο η Κυβέρνηση, δηλαδή, μετά το μούρασμα των χρηματοδοτικών πακέτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίς να προβλέπεται αντίστοιχη και ικανή χρηματοδότηση στο τρίτο Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης για το περιβάλλον και τη χωροταξία, όταν πάρα πολλές μελέτες χωροταξικές εγκρίνονται και γίνονται χωρίς προδιαγραφές και χωρίς πολιτικές κατευθύνσεις για τους στόχους, τους οποίους πρέπει να έχει η αναπτυξιακή προσπάθεια της χώρας, όταν ακόμα έχουμε προθύτερες νομοθετικές ρυθμίσεις, όπως ο οικιστικός νόμος, που προηγήθηκε του χωροταξικού, όταν υποβαθμίζει βασικά όργανα άσκησης χωροταξικής πολιτικής, όπως είναι τα αναφερόμενα στα άρθρα 3 και 4, όλα αυτά μας κάνουν να αμφιβάλλουμε αν η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ έχει την πολιτική βούληση -γιατί εκεί είναι η ουσία- να εφαρμόσει ολοκληρωμένο χωροταξικό σχεδιασμό για τη χώρα.

Αντίθετα εμείς, η Νέα Δημοκρατία, με τις ενέργειές μας μέχρι τώρα έχουμε αποδείξει ότι διαθέτουμε αυτήν τη θέληση και προσβλέπουμε πάντοτε στην εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου χωροταξικού σχεδιασμού ανάπτυξης με αειφορία.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ**)

Αυτός είναι και ο λόγος που στη συζήτηση του νομοσχεδίου στην αρμόδια Επιτροπή, δηλώσαμε ότι εμείς ψηφίζουμε το νομοσχέδιο επί της αρχής, ιδίως μετά την κατάργηση του ν. 360, που επιβάλλει η κυβερνητική πλειοψηφία. Δεν μπορούμε να αποδεχθούμε το να στερείται η χώρα χωροταξικού νόμου, έστω και αν κατά τη γνώμη μας το προτεινόμενο νομοσχέδιο είναι υποδεέστερο του ν.360, ιδίως ως προς τη δομή και λειτουργία των βασικών οργάνων άσκησης χωροταξικής πολιτικής.

Κατά τη συζήτηση των άρθρων θα προσπαθήσουμε να το βελτιώσουμε και επιφυλασσόμεθα να εφαρμόσουμε απόλυτα το πρόγραμμά μας και την πολιτική μας όσον αφορά το χωροταξικό σχεδιασμό με αειφόρο διάσταση και προοπτική, όταν σύντομα ο ελληνικός λαός θα μας καλέσει να αναλάβουμε τη διακυβέρνηση της χώρας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης, κ. Κώστας Καραμανλής έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Νέας

Δημοκρατίας): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Θα απασχολήσω την Εθνική Αντιπροσωπεία για λίγα μόνο λεπτά, γιατί θεωρώ ότι είναι ανάγκη ένα ιδιαίτερα επίκαιρο θέμα να το φέρω στη Βουλή.

Πριν από δυόμισι περίπου εβδομάδες είχαμε ένα μεγάλο, καταστρεπτικό σεισμό με πολύ μεγάλες ζημιές, ζημιές που ξεπέρασαν κατά πολύ τις αρχικές εκτιμήσεις, με έναν πολύ μεγάλο αριθμό θυμάτων, με πολλές δεκάδες χιλιάδες συμπολιτών μας άστεγους σήμερα να αντιμετωπίζουν τεράστιο πρόβλημα, με πολύ μεγάλη ζημιά, βλάβη στην παραγωγική διαδικασία, σε επιχειρήσεις και σε εργαζόμενους.

Εμείς πιστεύουμε ότι υπάρχουν πολύ μεγάλα θέματα: πρώτον, η ανάγκη να επισημανθούν οι αδυναμίες, οι ατέλειες της κρατικής μηχανής, του μηχανισμού, ώστε να αντιδρά έγκαιρα και αποτελεσματικά σε τέτοιου είδους φυσικές καταστροφές. Δεύτερον, το μεγάλο πρόβλημα των σοβαρών κενών και ελλείψεων, που έχουν εντοπισθεί στο νομοθετικό πλαίσιο.

Και τα λέω αυτά όχι με διάθεση κριτικής για το παρελθόν, όσο για το τι πρέπει να κάνουμε από εδώ και εμπρός, από τη στιγμή που όλοι συνειδητοποιούμε ότι πρέπει να μάθουμε να ζούμε με αυτήν την πραγματικότητα και πρέπει να είμαστε ψύχραιμοι και αποτελεσματικοί στην αντιμετώπισή της.

Κύριε Πρόεδρε, τα λέω αυτά, γιατί πιστεύω ότι ήταν καθήκον του Πρωθυπουργού εκείνος να φέρει το θέμα στη Βουλή. Είναι ανάγκη να γίνει συζήτηση στη Βουλή, εντοπισμός αυτών των σημείων, των προτάσεων για το τι πρέπει να γίνει από εδώ και εμπρός.

Σε κάθε περίπτωση, επειδή εμείς πιστεύουμε ότι η Βουλή πρέπει να είναι το επίκεντρο των εξελίξεων των πολιτικών και των συζητήσεων για τέτοια μεγάλα και επίμαχα θέματα, ήθελα να σας καταθέσω την άποψη και την πρόταση αυτό το θέμα να έρθει στη Βουλή.

Η δική μας σκέψη και πρόταση είναι ότι θα μπορούσε στην αυριανή συνεδρίαση για μια -δυο ώρες το πρωί να γίνει μία συζήτηση, να έρθει να μας ενημερώσει ο Πρωθυπουργός, να πάρουν το λόγο οι Αρχηγοί των Κομμάτων και, εν πάση περιπτώσει, να ενημερωθεί ο ελληνικός λαός που στεκόμαστε σ' αυτό το θέμα, ποια είναι η προοπτική από εδώ και εμπρός.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Πρόεδρε, σε ό,τι αφορά το Προεδρείο, όπως γνωρίζετε κατά τον Κανονισμό, το Τμήμα Διακοπής Εργασιών της Βουλής ασχολείται με καθαρώς και αποκλειστικώς νομοθετικό έργο. Επομένως, η συζήτηση ενός θέματος πράγματι σημαντικού, όπως είναι το θέμα των σεισμών, μπορεί να γίνει σε επίπεδο Αρχηγών Κομμάτων με τη γνωστή διαδικασία, η οποία διεξάγεται μόνο στην Ολομέλεια του Σώματος.

Βεβαίως στο πλαίσιο της συζήτησης ενός νομοσχεδίου, μπορεί να γίνει μία οποιαδήποτε συζήτηση. Δεν γνωρίζω βεβαίως ποια είναι η θέση της Κυβέρνησης -στην οποία εγώ θα διαβίβασω αυτό το αίτημά σας- και των Κομμάτων και βεβαίως θέλω να υπενθυμίσω ότι στη διάρκεια λειτουργίας του Τμήματος Διακοπής δύο φορές έγινε μία τέτοια συζήτηση με ενημέρωση του Τμήματος και τοποθετήσεις των Κομμάτων.

Βεβαίως το θέμα εσείς το βάζετε σε μία άλλη βάση και το ζήτημα είναι αν θα γίνει σε επίπεδο Αρχηγών Κομμάτων μία συζήτηση, όπως την προβλέπει και ο Κανονισμός μας ή μία περιορισμένη συζήτηση στο πλαίσιο ενός νομοσχεδίου που συζητούμε σήμερα.

Ο κ. Καραμανλής έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κύριε Πρόεδρε, είμαστε εν γνώσει των όσων είπατε. Πράγματι δεν προβλέπεται στο Τμήμα να γίνει τέτοια συζήτηση.

'Όμως, όπως και εσείς είπατε, είναι τόσο μεγάλο το γεγονός και τόσο μεγάλα τα θέματα, που πιστεύουμε -και το πιστεύουμε ανεπιφύλακτα- ότι μπορεί να γίνει μία τέτοια συζήτηση. Δεν εννοώ ολοκληρωμένη συζήτηση προ ημερησίας διατάξεως. Ούτε προβλέπεται ούτε μπορεί να γίνει.

Αλλά, εν πάση περιπτώσει, μια χρονικά περιορισμένη συζήτηση διάρκειας μίας ή δύο ωρών, με την παρουσία του Πρωθυπουργού, την κρίνουμε απαραίτητη. Και γι' αυτό θα σας παρακαλέσω το αίτημα αυτό, την πρόταση αυτή, να τη διαβιβάσετε στον κύριο Πρωθυπουργό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Μάλιστα.

Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κύριε Πρόεδρε, είναι γεγονός και είναι αλήθεια ότι ο σεισμός που έπληξε τη χώρα μας στην περιοχή της Αττικής, ήταν και μεγάλος και καταστροφικός και οι ζημιές ήταν και είναι τεράστιες και σε ανθρώπινο δυναμικό με δεκάδες νεκρούς και δεκάδες τραυματίες, αλλά και σε ζημιές στις κατοικίες, αλλά και στις βιοτεχνίες, βιομηχανίες και στις επιχειρήσεις.

Ακόμη δεν έχει γίνει η καταμέτρηση μέσα από τον πρώτο έλεγχο. Έχουμε φθάσει περίπου στους εκατόν πενήντα χιλιάδες ελέγχους κτιρίων, βιομηχανιών, βιοτεχνιών και επιχειρήσεων και δεν έχει τελειώσει ακόμη ο πρώτος κύκλος, γιατί έρχονται κατά κύματα οι νέες αιτήσεις. Βεβαίως εδώ και αρκετές ημέρες έχει αρχίσει σε είκοσι δήμους ο δευτεροβάθμιος έλεγχος.

Εμείς πιστεύουμε ότι ο σεισμός αυτός πρέπει να αποτελέσει ένα σημείο αναφοράς και αφύπνισης και της πολιτείας και του κρατικού μηχανισμού, αλλά και των πολιτών και όλων των κοινωνικών οργανώσεων, της Νομαρχιακής και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Πιστεύουμε ότι τα προβλήματα δεν είναι πίσω μας, είναι μπροστά μας, τόσο για τη στεγαστική αποκατάσταση, όσο και για τη χωροταξική και οικιστική και παραγωγική ανασυγκρότηση της κρίσιμης περιοχής, ενός τεράστιου υποσυνόλου ενός εκατομμυρίου ανθρώπων μέσα στο μητροπολιτικό κέντρο της Αττικής.

Εμείς πιστεύουμε ότι ο κρατικός μηχανισμός έδρασε με ετοιμότητα και έδειξε επάρκεια και στην προτεραιότητα της διάσωσης τις πρώτες ημέρες και στην προτεραιότητα της προσωρινής στέγασης και διανομής των χιλιάδων αστέγων σεισμόπληκτων, αλλά και στην προτεραιότητα της καταγραφής και της αποτίμησης των ζημιών.

Πιστεύουμε ότι μέρα με τη μέρα μέσα στις επόμενες εβδομάδες και τους επόμενους μήνες, το σύμβολο της καταστροφής, όπως αποτυπώνεται με τις εικόνες των κτιρίων που έχουν καταρρεύσει - και είναι τριάντα κτίρια που η κατάρρευσή τους είχε και θύματα- και με τις εικόνες των σκηνών, θα δώσει τη θέση του σε εικόνες τελείως διαφορετικές, που θα έχουν σχέση με την αποκατάσταση τη στεγαστική, με την ανασυγκρότηση της παραγωγικής βάσης, με τη χωροταξική, την οικιστική και την παραγωγική ανασυγκρότηση που είπα πριν. Δηλαδή να διαμορφώνει μέρα με τη μέρα ένα άλλο σύμβολο, ένα σύμβολο οικιστικής ανάπτυξης, προοπτικής και ελπίδας για όλους τους ανθρώπους που έχουν πληγεί, αλλά και για όλη την Αττική.

Τα μέτρα τα οποία έχει εξαγγείλει η Κυβέρνηση, περιλαμβάνουν δεκατέσσερις συγκεκριμένες δράσεις για την ανακούφιση και την ενίσχυση την άμεση των σεισμόπληκτων, για τη στεγαστική αποκατάσταση και για την ανασυγκρότηση συνολικά της Αττικής.

Εμείς πιστεύουμε ότι κανείς δεν μπορεί να κάνει κριτική στενή κομματική, πολύ περισσότερο δεν μπορεί να εμπορεύεται την αγωνία και τον πόνο και τις ανάγκες των σεισμόπληκτων. Εδώ θέλω να δηλώσω ότι τα κόμματα της Αντιπολίτευσης συνολικά είχαν ένα θετικό προσδιορισμό ως προς τα προβλήματα που προξένησε ο σεισμός.

Εύχομαι και ελπίζω αυτός ο θετικός προσδιορισμός των πρώτων ημερών να έχει μία διάρκεια, γιατί εμείς ως Κυβέρνηση, προεκτείνουμε και την απαίτηση των εκατοντάδων χιλιάδων πολιτών που κατοικούν και μοχθούν σ'αυτήν την περιοχή, σε μία και μόνη λέξη: Συνεργασία. Συνεργασία ανάμεσα στην πολιτεία την Τοπική και Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και τους πολίτες, συνεργασία ανάμεσα στην Κυβέρνηση και τα κόμματα της Αντιπολίτευσης. Δεν έχουμε ψευδαισθήσεις. Μπορεί να υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις, μπορεί

να υπάρχουν διαφορές. Και υπάρχουν διαφορές. Νομίζω όμως ότι ο κοινός τόπος όλων είναι η ίδια αγωνία που έχουν εκείνοι οι πολίτες που είναι σεισμόπληκτοι για το παρόν και το μέλλον τους. Η Κυβέρνησή μας έχει δώσει δείγματα γραφής όλες αυτές τις ημέρες για το πώς αντιμετωπίζει και το πώς πρόκειται να αντιμετωπίσει τους σεισμόπληκτους και τις ζημιές που έχει προξενήσει ο καταστροφικός σεισμός.

Επίσης, για το μεγάλο θέμα των φυσικών καταστροφών που προκαλεί ένας σεισμός. Επειδή η χώρα μας ήταν και είναι μία από τις πιο σεισμογενείς χώρες του κόσμου, μιας και στην περιοχή μας εκλείεται το 50% της σεισμογενούς ενέργειας στην Ευρώπη, είναι λογικό ότι είχε, έχει και θα έχει σεισμούς. Αυτό σημαίνει ότι η Ελλάδα με όλες τις εκφάνσεις της, κράτος, αυτοδιοίκηση, πολίτες, κόμματα, πρέπει να έχουν την ετοιμότητα και να έχουν τη γνώση και την πληροφόρηση για το πώς μπορούμε να σχεδιάσουμε την καλύτερη δυνατή αντισεισμική θωράκιση της χώρας απέναντι σε ένα σεισμό.

Επειδή κυκλοφορούν διάφορα αυτήν την εποχή και δεν είναι τίποτε άλλο παρά φήμες, θα ήθελα να σας πω ότι ποτέ, πουθενά σε όλον τον κόσμο δεν έχει ισχυριστεί κανένας και πολύ περισσότερο δεν μπορεί να αποδείξει ότι μπορεί με σαφήνεια και ακρίβεια να προβλέψει το χρόνο, τον τόπο και το μέγεθος ενός σεισμού, δηλαδή, το πού θα γίνει, πότε θα γίνει και με ποια ένταση θα καταγραφεί. Αυτή είναι η αλήθεια και θα πρέπει όλοι μας να καλέσουμε τους πολίτες να έχουν και την ετοιμότητα και τη γνώση κυρίως, αλλά και τη νηφαλιότητα και τη λογική να κρίνουν όλους αυτούς που από τα παράθυρα της τηλεόρασης ή από τις σελίδες των εφημερίδων ή από τα ερτζιανά κύματα του ραδιοφώνου μέσα από φημολογίες κινδυνολογούν και σκορπούν τον πανικό. Πιστεύω ότι η απάντηση της Εθνικής Αντιπροσωπείας πρέπει να είναι μία και μόνη. Να σταματήσει αυτή η παραπληροφόρηση, αυτή η φημολογία, αυτός ο μύθος ότι κάποιοι μπορούν να προβλέπουν τους σεισμούς. Κανένας στον κόσμο και πουθενά ποτέ μέχρι τώρα δεν έχει με σαφήνεια και ακρίβεια προβλέψει το χρόνο, τον τόπο και την ένταση κανενός σεισμού. Αυτή είναι μία αναμφισβήτητη αλήθεια και πρέπει να τη γνωρίζουμε όλοι μας.

Θα ήθελα, κύριε Πρόεδρε, να ενημερώσω τους συναδέλφους ότι την πρώτη και τη δεύτερη μέρα έγινε ενημέρωση εδώ στη Βουλή από την Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Παπανδρέου, όπως και χθες είχε πάρει μία πρωτοβουλία η Κυβέρνηση να ενημερώσει όλους τους Βουλευτές της Αττικής. Και έγινε μία ουσιαστική ενημέρωση και διατύπωσαν αρκετοί συνάδελφοι και ερωτήματα, αλλά και με τις παρεμβάσεις τους φώτισαν ορισμένες πλευρές που ήταν σημαντικές, για να ενσωματωθούν στο σχέδιο δράσης που έχει η Κυβέρνηση σε συνεργασία με την Τοπική και Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση και τους πολίτες. Τώρα για το πότε και το πώς θα γίνει η συζήτηση θα το μεταφέρω και εγώ για να δοθεί μία απάντηση στον κ. Καραμανλή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Κανταρτζής. Είστε ειδικός αγορητής;

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Καθίστε μια στιγμή, κύριε Κανταρτζή. Κύριοι συνάδελφοι, θέλω να πω ότι βρισκόμαστε εν αταξία, ως προς το εξής θέμα. Σύμφωνα με τον Κανονισμό, μιλούν οι εισηγητές για κάθε νομοσχέδιο, εγγράφονται οι υπόλοιποι Βουλευτές και παίρνουν το λόγο, εκτός εάν έχει οριστεί από ένα κόμμα ειδικός αγορητής. Στην περίπτωση αυτή περιορίζεται ο χρόνος ομιλίας των υπολοίπων Βουλευτών του συγκεκριμένου κόμματος.

Προκειμένου να διευκολύνεται η τοποθέτηση των μικρότερων κομμάτων, έχουμε σιωπηρώς υιοθετήσει στην Διάσκεψη των Προέδρων -το έχει αποδεχθεί και το Σώμα- να ακολουθεί η τοποθέτηση ειδικού αγορητή από τα μικρότερα κόμματα, εάν αυτός ορίζεται. Να υπάρχει όμως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, ο οποίος μπορεί άλλοτε να ομιλεί ως ειδικός αγορητής, άλλοτε ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, αυτό νομίζω ότι είναι μία αταξία.

Επίσης, θέλω να πω και να ξεκαθαρίσουμε αυτό το πράγμα ότι

όταν προχωρούμε στη συζήτηση, οποιαδήποτε συζήτηση, είτε επί της αρχής είτε επί των άρθρων, δεν λαμβάνει κανείς υποχρεωτικώς το λόγο. Λαμβάνει το λόγο εκείνος που τον ζητάει με τη σειρά που ορίζει ο Κανονισμός. Τείνει να καθιερωθεί -και αυτό ενοχλεί και δικαίως τους συναδέλφους που δεν είναι εισηγητές ή ειδικοί αγορητές ή Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι- να παίρνουν το λόγο όλοι και όταν ακόμα είμαστε στα άρθρα -πολλές φορές εάν δώσουμε το λόγο σε κάποιον ειδικό αγορητή, λέει, δεν μου δώσατε το λόγο- χωρίς και να τον έχουν ζητήσει.

Πρώτον, τα κόμματα -και αυτό αφορά κυρίως τα τρία μικρότερα κόμματα- εάν θα ορίζουν ειδικό αγορητή, αυτός δικαιούται κατά τον Κανονισμό να λάβει το λόγο. Αλλά η κοινοβουλευτική τάξη ορίζει ότι αφού τοποθετηθούν οι εισηγητές και οι ειδικοί αγορητές και μιλήσει ο Υπουργός, τότε παίρνουν το λόγο οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, εκτός εάν υπάρχει κάποιο ειδικό θέμα, που με μία παρέμβαση πέντε λεπτών, τοποθετούνται και οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι.

Επομένως, για να καταλήξουμε, κάθε ένας παίρνει το λόγο, εάν εγγραφεί και τον ζητήσει, πλην των δύο εισηγητών που από την ημερήσια διάταξη όταν κοινοποιείται γνωρίζουμε όλοι, ποιοί είναι αυτοί και θα λάβουν το λόγο.

Δεύτερον, παρακαλώ τα κόμματα να ορίζουν ειδικό αγορητή, εάν θέλουν να μιλήσει μετά από τους εισηγητές κάποιος από το κόμμα, ο δε Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος να αναμένει τη σειρά του, όταν θα αρχίσουν να μιλούν οι Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι.

Θα σας δώσω το λόγο τώρα, κύριε Κανταρτζή, και παρακαλώ δείτε το αυτό το θέμα, ώστε να τηρούμε κάποιους κανόνες που θα βοηθήσουν όλους στη δουλειά μας.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, ξεκινώντας από το διαδικαστικό θέμα, το οποίο τέθηκε, όσον αφορά το χρόνο ομιλίας των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων, είναι γνωστό ότι τα μικρότερα τουλάχιστον κόμματα που δεν έχουν τη δυνατότητα να έχουν περισσότερους ομιλητές, κατά τη συζήτηση των διαφόρων νομοσχεδίων και κατά συνέπεια και το δικό μας κόμμα, έχουμε ορίσει μόνο Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο, ο οποίος λαμβάνει το λόγο στη θέση του ειδικού αγορητή και βεβαίως δεν διεκδικούμε περισσότερα δικαιώματα πέρα από αυτά που προβλέπει ο Κανονισμός για τη διάρκεια ομιλίας των Κοινοβουλευτικών Εκπροσώπων, δηλαδή, ουσιαστικά το δικαίωμα και της τριτολογίας.

Θα ήθελα, να πω για ένα θέμα που τέθηκε σχετικά με τους σεισμούς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Κανταρτζή, με συγχωρείτε. Θα κρατήσω το χρόνο σας για μια στιγμή για να πω το εξής: Καλό είναι να μην αφήνουμε τη δυνατότητα στον Πρόεδρο ή στον οποιοδήποτε Προεδρεύοντα να εξαρτάται από τη δική του καλή ή και κακή διάθεση, του πώς θα εφαρμόζεται ο Κανονισμός.

Εάν, λοιπόν, παρά τον Κανονισμό, αφήσουμε στη διακριτική ευχέρεια του Προέδρου, ανάλογα με το ποιο κόμμα θα έχει, έναν ή δύο Βουλευτές, πώς θέλει να κατανείμει αυτό το έργο, μεταξύ των Βουλευτών, να ανταποκρίνεται ή όχι και ο Προεδρεύων του Σώματος, αυτό είναι μία ακόμα αταξία.

Κάθε κόμμα και επειδή μιλάμε τώρα για το συγκεκριμένο κόμμα το δικό σας, έχετε στο Τμήμα αυτό τρεις, ενίοτε και τέσσερις Βουλευτές σε ένα Τμήμα. Τρεις έχετε σε αυτό το Τμήμα. Νομίζω ότι και η κοινοβουλευτική τάξη το επιβάλλει αυτό. Δεν μπορεί κανείς να είναι μαζί Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος και ειδικός αγορητής και απλός αγορητής. Νομίζω ότι αυτό δεν βοηθάει. Αυτό σας παρακαλώ. Δεν έχει καμία άλλη έννοια πέραν του να βοηθήσετε και εσείς και όλοι μας για την καλύτερη λειτουργία. Γιατί σκεφθείτε και τους συναδέλφους οι οποίοι γράφονται για να μιλήσουν και παρακολουθούν μία συζήτηση στην οποία εναλλάσσονται ειδικοί αγορητές, εισηγητές, Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι, Υπουργοί, ξανά Υπουργοί, ξανά Κοινοβουλευτικοί Εκπρόσωποι και εκείνοι περιμένουν κάποια στιγμή να μιλήσουν. Αυτήν την έννοια έχει η δική μου παρέμβαση σε τέτοια ζητήματα.

Ορίστε, κύριε Κανταρτζή, συνεχίστε, αν θέλετε, στο θέμα σας.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι πρέπει να συζητηθεί κάποια στιγμή αυτό το ζήτημα.

Δεν συνεχίζω στο θέμα αυτό, θα ήθελα απλώς να υπενθυμίσω στο Τμήμα, για τη συζήτηση η οποία έγινε προηγουμένως όσον αφορά τις συνέπειες του καταστροφικού σεισμού της Αθήνας.

Να υπενθυμίσω ότι το κόμμα μας, παίρνοντας ακριβώς υπόψη τις τεράστιες καταστροφές που προκλήθηκαν, τις ανθρώπινες ζωές που χάθηκαν, τους τραυματίες, τις μεγάλες υλικές καταστροφές, είχε ζητήσει να κινηθούν οι διαδικασίες για την έκτακτη σύγκληση της Ολομέλειας της Βουλής, ώστε να γίνει συζήτηση που θα καλύψει το θέμα της αντιμετώπισης και των άμεσων προβλημάτων αλλά και γενικότερα τα συμπεράσματα τα οποία πρέπει να βγουν.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ**)

Γιατί άκουσα προηγουμένως τον κύριο Υπουργό να λέει στην τοποθέτησή του κάτι που δεν το ακούω βέβαια για πρώτη φορά, αλλά έχει ειπωθεί κατ' επανάληψη και είναι το εξής: Οι σεισμοί δεν πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο κομματικής αντιπαράθεσης. Δηλαδή έγιναν αυτές οι καταστροφές που έγιναν, χάθηκαν εκατοντάδες ανθρώπινες ζωές, χιλιάδες τραυματισμένοι, χιλιάδες άστεγοι, μεγάλες υλικές καταστροφές και δεν υπάρχουν αιτίες; Δεν υπάρχουν υπεύθυνοι σ' αυτόν τον τόπο; Δεν πρέπει να αναζητηθούν οι αιτίες και οι υπεύθυνοι; Όχι μόνο για να αποδοθούν οι ευθύνες, αλλά και για να βγουν τα συμπεράσματα, ώστε να παρθούν τα ανάλογα μέτρα για την αντιμετώπισή τους στο μέλλον.

Είναι γνωστή η κατάσταση η οποία έχει διαμορφωθεί στη χώρα μας με την άναρχη ανάπτυξη και την άναρχη δόμηση που συνεχίζεται για δεκαετίες τώρα. Και είναι γνωστά βεβαίως τα αποτελέσματα στα οποία έχουμε οδηγηθεί. Στην περιθωριοποίηση και στην ερήμωση ολοκληρωμένων περιοχών, την υπέρμετρη συγκέντρωση δραστηριοτήτων σε άλλα κέντρα, με αποτέλεσμα τη μεγάλη συγκέντρωση του πληθυσμού, την κερδοσκοπία γύρω από την κατοικία και τη συνολική υποβάθμιση της ποιότητας ζωής.

Η κατάσταση αυτή, κατά τη γνώμη μας, δεν διαμορφώθηκε σαν συνέπεια τυχαίων λαθών ή τυχαίων παραλείψεων, όπως θέλουν να την εμφανίσουν ορισμένοι και κυρίως οι κυρίαρχες δυνάμεις και οι διάφοροι εκπρόσωποί τους ότι δεν έγινε σωστή και έγκαιρη αντιμετώπιση του προβλήματος. Όχι δεν ήταν τυχαία. Είχε τις ρίζες της στο μοντέλο ανάπτυξης που ακολουθήθηκε στη χώρα μας όλα τα προηγούμενα χρόνια. Ένα μοντέλο το οποίο καθοριζόταν από τα συμφέροντα και τις επιδιώξεις του μεγάλου κεφαλαίου και την κερδοσκοπική δραστηριότητά του, το οποίο δεν διστάζει μπροστά σε τίποτα, θυσιάζοντας τα πάντα στο βωμό του κέρδους, όπως έδειξαν τα αποτελέσματα και από τον πρόσφατο καταστροφικό σεισμό. Όσον αφορά το πού φθάνει η αυθερεσία τους, είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι εκατοντάδες εργαζόμενοι αναγκάζονται να δουλέψουν μέσα σε επιχειρήσεις και σε εργοστάσια τα οποία έχουν κριθεί επικίνδυνα, αφού προηγουμένως υπογράψουν εκβιαστικά πάντα με την απειλή της απόλυσης, υπεύθυνη δήλωση ότι πηγαίνουν να εργασθούν εθελοντικά.

Να γιατί λέμε ότι δεν ήταν τυχαίες παραλείψεις, είναι αποτέλεσμα της ασύδοτης δράσης και της κερδοσκοπίας του μεγάλου κεφαλαίου. Ήταν το αποτέλεσμα συγκεκριμένων πολιτικών επιλογών και της έλλειψης πολιτικής βούλησης να μπου στοιχειώδεις έστω περιορισμοί και έλεγχοι στη δράση του.

Είναι χαρακτηριστικό αυτό που συμβαίνει με πολλούς νόμους. Ακόμη και σε εκείνες τις περιπτώσεις που γίνονται κάποιες νομοθετικές παρεμβάσεις οι οποίες θα μπορούσαμε να πούμε ότι έχουν κάποιες θετικές, ας το πω έτσι ρυθμίσεις, στην πράξη τι γίνεται; Είτε μένουν ανενεργοί, όπως φαίνεται χαρακτηριστικά από τη μεγάλη καθυστέρηση με την οποία εκδίδονται τα προεδρικά διατάγματα -αν εκδοθούν στις περιπτώσεις αυτές- είτε υπάρχει πλήρης αχρησία των σχετικών διατάξεων. Δείτε για παράδειγμα τι γίνεται με το ζήτημα της προστασίας του περιβάλλοντος. Μπαίνουν

περιβαλλοντολογικοί όροι για τη λειτουργία των επιχειρήσεων. Γίνεται κανένας έλεγχος στην πράξη για να εξετασθεί αν τηρούνται αυτοί οι όροι που τέθηκαν ή όχι;

Να πούμε για το άλλο ζήτημα. Παλιά προβλεπόταν το προτιμησιακό δικαίωμα του δημοσίου σε περίπτωση πώλησης της γης σε περιοχές ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, με νόμο του 1976. Εφαρμόστηκε ποτέ αυτός ο νόμος; Δεκάδες τέτοιες περιπτώσεις θα μπορούσαμε να πούμε που δείχνουν ακριβώς την έλλειψη πολιτικής βούλησης, να μπει ένας φραγμός ακόμα και σε εκείνες τις περιορισμένες περιπτώσεις που υπάρχουν κάποιες θετικές νομοθετικές παρεμβάσεις. Και εκεί βέβαια που γίνονται, γίνονται κάτω από την πίεση του λαϊκού κινήματος και αφού προηγουμένως ξεσηκωθεί ο κόσμος. Δεν πέρασαν και πολλές ημέρες που κάναμε αυτές τις επισημάνσεις στην επιτροπή όταν συζητούσαμε το νομοσχέδιο του Υπουργείου Χωροταξίας και ήλθε ο σεισμός με τον πιο τραγικό τρόπο να επιβεβαιώσει αυτό που λέγαμε. Γιατί ο καταστροφικός σεισμός έδειξε με τη μακάβρια μορφή του τα αποτελέσματα του σημερινού δρόμου ανάπτυξης της ελληνικής κοινωνίας όπου το κέρδος πρωτεύει και ο άνθρωπος περισεύει. Γιατί είναι φανερό ότι δεν είναι μοιραίο τέτοιου είδους σεισμοί, τέτοιας έντασης σεισμοί, να συνοδεύονται από τόσο καταστροφικά αποτελέσματα με τους εκατοντάδες νεκρούς και τραυματίες, τους χιλιάδες άστεγους, εάν είχαν παρθεί τα κατάλληλα μέτρα για την αντισεισμική θωράκιση της χώρας. Οι αιτίες πρέπει να αναζητηθούν πριν από όλα στην αντιλαϊκή πολιτική γης και στη χρήση της, στην ανυπαρξία προγραμμάτων λαϊκής στέγης, στην απουσία αντισεισμικής θωράκισης, που αποτελούν μερικές μόνο από τις βασικές πλευρές του προβλήματος. Να, σε τελευταία ανάλυση, ποια είναι και τα αποτελέσματα της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, την οποία ορισμένοι πλάσσουν ως φάρμακο διά πάσαν νόσον. Βέβαια εκείνο που προέχει σήμερα είναι να ληφθούν άμεσα και ουσιαστικά μέτρα για την πλήρη ανακούφιση και αποκατάσταση των πληγέντων, τα οποία να υπογραμμίσουμε απλά ότι δεν αντιμετωπίζονται με τις ασπρινές και τα ψίχουλα τα οποία ανέφερε προηγουμένως ο κύριος Υπουργός, ότι χρειάζεται μια ουσιαστική οικονομική ενίσχυση, μια συνολική πολιτική λαϊκής στέγης. Και ταυτόχρονα βεβαίως να ληφθούν μέτρα για την αντισεισμική θωράκιση της χώρας. Δεν θα αναπτύξω βέβαια εδώ όλες τις προτάσεις, οι οποίες άλλωστε περιέχονται και στο υπόμνημα το οποίο δόθηκε στον κύριο Πρωθυπουργό αλλά και στον Τύπο δημοσιεύθηκε, γι' αυτό άλλωστε είχαμε ζητήσει την έκτακτη σύγκληση της Ολομέλειας της Βουλής, ώστε να μπορεί να γίνει αναλυτική και ολοκληρωμένη συζήτηση για το θέμα των σεισμών.

Με το παρόν νομοσχέδιο, το οποίο η Κυβέρνηση παρουσιάζει σαν πρωτοποριακό, υποτίθεται ότι επιχειρείται μια τομή ώστε να μπει ένα τέλος στη σημερινή κατάσταση και ότι δήθεν δημιουργείται ένα πλαίσιο που θα εξασφαλίζει την αειφόρο, την ισόρροπη και την ισόμετρη ανάπτυξη, που θα μας οδηγήσει δήθεν και στη σύγκλιση με τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μια γενική παρατήρηση θα ήθελα να κάνω στο σημείο αυτό. Να επαναλάβω απλώς ένα πράγμα που κατ' επανάληψη έχουμε πει, ότι ο χωροταξικός σχεδιασμός δεν διαμορφώνει πολιτική, αλλά εφαρμόζει συγκεκριμένες πολιτικές εφαρμογές, συγκεκριμένες πολιτικές αποφάσεις στο χώρο. Είναι το εργαλείο εφαρμογής συγκεκριμένων πολιτικών επιλογών. Και το ερώτημα είναι ποια συγκεκριμένη πολιτική έρχεται να προωθήσει το παρόν νομοσχέδιο.

Είναι φανερό ότι με το παρόν νομοσχέδιο προωθείται η προσαρμογή της χώρας μας στα πλαίσια του διεθνούς καταμερισμού της εργασίας με όρους και προϋποθέσεις που επιβάλλονται από την παγκοσμιοποίηση και την ΟΝΕ, ώστε να διαμορφωθούν συνθήκες για την αύξηση της κερδοφορίας του μεγάλου κεφαλαίου και την ακόμη πιο ασύδοτη δράση τους. Και αυτό βεβαίως δεν το κρύβει η Κυβέρνηση στο νομοσχέδιο, αντίθετα το διατυμπανίζει σε όλους τους τόνους, το λέει καθαρά στα άρθρα 1 και 2, που καθορίζονται ο σκοπός

και οι στόχοι του χωροταξικού σχεδιασμού, όπως επίσης και στα επόμενα άρθρα που βάζουν τις κατευθυντήριες αρχές για το γενικό, ειδικό και περιφερειακό σχέδιο χωροταξικού σχεδιασμού. Ποιες είναι οι επιπτώσεις απ' αυτήν την πολιτική για τον τόπο μας και το λαό μας είναι γνωστές. Ακόμα μεγαλύτερη περιθωριοποίηση της χώρας, όξυνση των προβλημάτων του λαού μας σε όλα τα επίπεδα και βεβαίως ακόμα μεγαλύτερα κέρδη για τους μεγαλοβιομήχανους, τους μεγαλεμπόρους, τους τραπεζίτες, τους εφοπλιστές. Αυτός ο δρόμος ανάπτυξης είναι ο δρόμος που εξυπηρετεί τα συμφέροντα της ντόπιας και της ξένης πλουτοκρατίας. Ο άλλος δρόμος ανάπτυξης που εξυπηρετεί τα συμφέροντα του λαού έρχεται σε σύγκρουση με αυτές τις επιλογές. Απαιτεί ρήξεις με το καθεστώς της κυριαρχίας και της ασυδοσίας του μεγάλου κεφαλαίου, απαιτεί ρήξεις και σύγκρουση με τις επιλογές και τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και των άλλων ιμπεριαλιστικών οργανισμών.

Δεν μας ξενίζει βέβαια το γεγονός ότι το παρόν νομοσχέδιο, που κινείται ακριβώς μέσα σ' αυτά τα γενικά πλαίσια των κατευθύνσεων, βρίσκει τη στήριξη και των άλλων κομμάτων που κινούνται στους γνωστούς μονοδρόμους και όχι μόνο από τη Νέα Δημοκρατία αλλά και από το Συνασπισμό, με όλα τα γνωστά "ναι μεν, αλλά".

Για ανάπτυξη, για ανάπτυξη, για ανάπτυξη μιλάει η εισηγητική έκθεση σε ένα μακροσκελές κείμενο ογδόντα σελίδων, που το χαρακτηρίζει ένας άκρατος βερμπαλισμός. Τη λέξη "ανάπτυξη" την κλείνει σε όλες τις πτώσεις, διανθισμένες βέβαια πάντα και με τις γνωστές πλέον πομπώδεις φράσεις για το ιστορικό γίγνεσθαι, για το συναρπαστικό ταξίδι στο μέλλον και όλα αυτά που είναι κενού περιεχομένου και έχουν ξεφτίσει κάτω από την ωμή πραγματικότητα. Και τι χαρακτηρίζει σαν ανάπτυξη; Χαρακτηρίζει τη δημιουργία υποδομών για τη μετατροπή της χώρας μας σε ένα διαμετακομιστικό κέντρο, όπως προβλέπεται από τις συγκεκριμένες επιλογές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για παράδειγμα λέει ότι η ανάπτυξη των δύο μεγάλων οδικών δικτύων θα επιφέρουν την ισόρροπη ανάπτυξη της χώρας. Δηλαδή, η έλλειψη αυτών των υποδομών οδηγεί στο ξεκλήρισμα τη φτωχή και τη μεσαία αγροτιά; Ή οι συγκεκριμένες πολιτικές επιλογές που ακολουθούνται στα πλαίσια της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, του ΠΟΕ, της "ΑΤΖΕΝΤΑ" 2000, τις αποφάσεις που πάρθηκαν με τις ποσοστώςεις, τα πρόστιμα συνυπευθυνότητας, τη μείωση των τιμών των αγροτικών προϊόντων, στόχο έχουν το ξεκλήρισμα της φτωχομεσαίας αγροτιάς και της συγκέντρωσης της γης σε λίγα χέρια;

Η έλλειψη αυτών των υποδομών είναι η αιτία για τη χρεοκοπία και τον αφανισμό στον οποίον οδηγούνται οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις; Ή οι συγκεκριμένες πολιτικές επιλογές που στα πλαίσια της ελεύθερης αγοράς, του ελεύθερου ανταγωνισμού και της ελεύθερης κίνησης κεφαλαίων άνοιξαν διάπλατα τις πόρτες για την εισβολή και ασύδοτη δράση των πολυεθνικών επιχειρήσεων και στους τομείς αυτούς;

Όχι, δεν υποτιμούμε τις υποδομές, αλλά υποδομές χωρίς την αναπτυξιακή πολιτική προς όφελος της χώρας και του λαού μόνο πραγματική ανάπτυξη δεν θα φέρουν και κυρίως όχι ανάπτυξη για το λαό.

Έγινε αναφορά και από τον εισηγητή της Πλειοψηφίας αλλά και γίνεται μέσα από την εισηγητική έκθεση ότι κατ' αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται η καλύτερη αξιοποίηση του τρίτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Για μια ακόμη φορά πρέπει να πούμε ότι καλλιεργούνται στο λαό φρούδες ελπίδες. Λέω για μια ακόμη φορά, γιατί πλέον είναι ολοφάνερη ποια τύχη είχαν τα προηγούμενα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης. Δεν εμπόδιαν, δηλαδή, την πορεία συρρίκνωσης της παραγωγικής βάσης της χώρας και την επιδείνωση των προβλημάτων των εργαζομένων, πολύ περισσότερο που λειτούργησαν και συμπληρωματικά σε άλλα μέτρα, με στόχο πάντοτε την προώθηση αυτών των στόχων όπως για παράδειγμα η δέσμευση των εθνικών πόρων. Τα αποτελέσματά τους είναι γνωστά. Η Θεσσαλία από την εκατόν εξηκοστή όγδοη θέση που

είχε στον κατάλογο των περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει κατακυλίσει σαν αποτέλεσμα όλων αυτών των επιλογών στην εκατόν εξηκοστή πέμπτη θέση.

Και πάλι οι πόροι του τρίτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης κατευθύνονται σε έργα που δεν έχουν σχέση με τις προτεραιότητες της χώρας. Για παράδειγμα σας ρωτώ: Ποιο έργο είναι πιο σημαντικό από την αντισεισμική θωράκιση της χώρας μας, τη στιγμή μάλιστα που η χώρα μας είναι η έκτη ή η έβδομη όπως αναφέρουν και οι ειδικοί σε σεισμικότητα παγκόσμια;

Να, γιατί το κόμμα μας ζητά οι πόροι του τρίτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης να κατευθυνθούν σε ένα μεγάλο ποσοστό στην κατεύθυνση αυτή για την αντισεισμική θωράκιση της χώρας, για την υλοποίηση προγραμμάτων λαϊκής στέγης. Και στο κάτω-κάτω είναι χρήματα τα οποία έχει πληρώσει με το παραπάνω ο λαός μας. Και αντί βέβαια γι' αυτό και πάλι το κύριο μέρος των πόρων του πακέτου αυτού θα κατευθυνθεί στις τσέπες των μεγαλοεπιχειρηματιών όχι μόνο μέσα από την εκτέλεση των έργων, αλλά και μέσα από την ανάθεση και το σχεδιασμό των έργων αυτών, όπως προωθείται και με το συγκεκριμένο νομοσχέδιο, άρθρο 15, με τις ήδη προστατευόμενες περιοχές, τους εθνικούς δρυμούς, τα πάρκα και τις άλλες περιπτώσεις. Και βεβαίως κάποια ψήφουλα θα κατευθυνθούν για την εξαγορά συνειδηθέντων.

Έτσι, είναι δημαγωγικά τα όσα αναφέρονται στο νομοσχέδιο σαν στόχοι και σκοποί στα άρθρα 1 και 2 τα οποία μιλάνε για αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και εξασφάλιση της απασχόλησης. Άλλωστε δεν είναι καινούρια πράγματα αυτά. Τα ίδια περίπου πράγματα αναφέρονταν και στο νόμο του 1976, που ψηφίστηκε πριν από είκοσι τρία χρόνια και μίλούσε και εκείνος για ένα χωροταξικό σχεδιασμό.

Για ποια εξασφάλιση της απασχόλησης γίνεται λόγος όταν, με τη σημερινή πολιτική, η ανεργία έχει εκτιναχθεί στο 13%; Για ποια προστασία του περιβάλλοντος γίνεται λόγος, όταν καθημερινά ζούμε τη διαρκή υποβάθμισή του; Χαρακτηριστικό το γεγονός τι προβλέπουν οι ρυθμίσεις για τα στρατόπεδα, το νομοσχέδιο που ψηφίζονταν και συζητιόνταν χτες στη Βουλή. Τσιμέντο θα γίνουν όλα. Και τσιμέντο, κατά παρέκκλιση μάλιστα των περιορισμών και των όρων δόμησης που προβλέπονται και από το γενικό πολεοδομικό σχέδιο και από τους άλλους κανονισμούς.

Να πού οδηγεί η πολιτική, τη στιγμή που είναι ολοφάνερη η έλλειψη και στοιχειωδών χώρων για να ανακουφίσουν τους άστεγους, για να ανακουφίσουν όλους αυτούς που ξεσπιτώθηκαν από το μεγάλο σεισμό. Για ποια προστασία, για ποια εξασφάλιση του επιπέδου ζωής γίνεται λόγος, όταν η παραμικρή βροχή γίνεται αιτία για πλημμύρες και για καταστροφές; Για ποια προστασία των δασών γίνεται λόγος στο νομοσχέδιο, όταν οι εθνικοί δρυμοί και οι προστατευόμενες περιοχές παραδίνονται στις αδηφάγες ορέξεις των μεγαλοεπιχειρηματιών, όπως προωθείται με το ίδιο το νομοσχέδιο; Είναι φανερό ότι οι διακηρύξεις αυτές έχουν ένα δημαγωγικό και υποκριτικό χαρακτήρα στα πλαίσια της γενικότερης πολιτικής η οποία ακολουθείται και έρχονται να αποκρύψουν εκείνο στο οποίο πραγματικά στοχεύουν.

Έτσι, με το νομοσχέδιο αυτό, επεκτείνεται η δυνατότητα της ιδιωτικής πολεοδομησης, παρακάμπτοντας τα εμπόδια που υπήρχαν. Φεύγουν από τη μέση τα προεδρικά διατάγματα και ο ανεπιθύμητος έλεγχος του Συμβουλίου της Επικρατείας. Αλλάζει η διαδικασία για την προέγκριση της χωροθέτησης, έτσι ώστε να παρακαμφθεί η δημοσιότητα για την ακόμα πιο ασύδοτη κερδοσκοπική δράση του κεφαλαίου. Καταργείται η εισφορά σε γη και σε χρήμα, ενώ οι κοινόχρηστοι χώροι διατηρούνται σε χαμηλό ποσοστό. Θα μου πείτε, μα το 40% των χώρων αυτών θα πρέπει να είναι κοινόχρηστοι και κοινωφελείς. Τι θα απομείνει αν πάρουμε υπόψη μας ότι το ένα ποσοστό 25%-30% θα καλυφθεί από δρόμους; Τι θα μείνει για ελεύθερους κοινωφελείς χώρους; Και έχουμε περιπτώσεις που η αυθαιρεσία οργανώνει, εργοστάσια τα οποία έχουν κτισθεί, που λειτουργούν με μία μόνο έξοδο κινδύνου, φαντασθείτε τι

θα γινόταν σε περίπτωση πυρκαγιάς ή οποιασδήποτε άλλης καταστροφής και να μην υπάρχουν άλλοι ελεύθεροι χώροι για να πηγαίνει ο κόσμος να προστατευθεί. Ρυθμίσεις που θα έχουν σαν αποτέλεσμα να συσσωρευθούν νέα προβλήματα με ακόμα μεγαλύτερη επιβάρυνση των προβλημάτων, αφού διατηρούνται και υψηλοί συντελεστές δόμησης.

Υποβαθμίζεται ή παραγκωνίζεται η γνώμη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τη στιγμή που ενισχύονται οι αρμοδιότητες του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ, ο οποίος αναγορεύεται σε υπερυπουργό. Οι εθνικοί δρυμοί και οι προστατευόμενες περιοχές παραδίνονται στην ασύδοτη κερδοσκοπική δράση του μεγάλου κεφαλαίου, είτε έμμεσα μέσα από τους φορείς διαχείρισης που θα λειτουργούν με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια και όλοι γνωρίζουν τι σημαίνει η λειτουργία αυτή ή και άμεσα μέσα από την ανάθεση σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού, λέει, χαρακτήρα.

Ποιος δεν γνωρίζει σ'αυτήν την Αίθουσα τι υποκρύπτεται πίσω από τα γνωστά αυτά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα; Ότι μηδενίζουν τους ισολογισμούς τους για να μην εμφανίζουν κέρδη, τη στιγμή που διαχειρίζονται δισεκατομμύρια, αλλά πολλοί είναι αυτοί που θησαυρίζουν και παραγемίζουν τις τσέπες τους με τη διαχείριση πακτωλώδων χρημάτων; Με την παράδοση των εθνικών δρυμών και των προστατευόμενων περιοχών στους διάφορους μεγαλοκαρχαρίες ετοιμάζεται ένα μεγάλο φαγοπότι. Παραδίνεται στους ιδιώτες ο σχεδιασμός, η διαχείριση και η εκμετάλλευση των εθνικών δρυμών και των άλλων προστατευόμενων περιοχών, όπως ακριβώς ζητούσαν οι διάφοροι Λαμπράκηδες, Μπουτάρηδες, Γουλανδρήδες και άλλοι υποψήφιοι γαμπροί και βεβαίως ο λαός μας θα κληθεί για μια ακόμη φορά να πληρώσει ένα βαρύ χαράτσι, για να εξυπηρετηθούν αυτά τα συμφέροντα, αφού ήδη από αυτό το νομοσχέδιο προβλέπεται η δυνατότητα επιβολής και εισιτηρίου για να επισκεφθεί κάποιος αυτές τις περιοχές.

Ναι, έτσι προβλέπεται από το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Και το ερώτημα βεβαίως που θα έχει να αντιμετωπίσει ο έρμος ο λαός μας είναι: από τέτοιους προστάτες ποιος θα μας προστατεύσει;

Το νομοσχέδιο αφήνει ανοικτό ακόμα το παράθυρο για τη συνολική παρέμβαση των ιδιωτών στο θέμα προστασίας των δασών. Με το άρθρο 15 αυτοί που θα έχουν την εκμετάλλευση των εθνικών δρυμών και των πάρκων θα έχουν και λόγο για το τι θα γίνουν στις γειτονικές περιοχές που επηρεάζονται, βάζοντας έτσι στην άκρη τις δασικές υπηρεσίες.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ'Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΛΟΥΚΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΗΣ**)

Πιστεύουμε ότι είναι διατάξεις οι οποίες έρχονται σε αντίθεση και με το άρθρο 24 του Συντάγματος, που ορίζει ότι η προστασία του περιβάλλοντος και των δασών αποτελεί υποχρέωση του κράτους. Είναι -θα το επαναλάβω- μία εγκληματική διάταξη την οποία έστω και τώρα η Κυβέρνηση θα πρέπει να την αποσύρει. Έστω και τώρα θα πρέπει να αποσύρει αυτήν τη διάταξη που μετατρέπει το φυσικό πλούτο σε εμπόρευμα που το παραδίδει στα χέρια των διάφορων μεγαλοκαρχαριών.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Ένα λεπτό, κύριε Πρόεδρε, θα ολοκληρώσω.

Το παρόν νομοσχέδιο δεν αντιμετωπίζει βασικά ζητήματα που έχουν να κάνουν με ένα σχεδιασμό, ώστε να διασφαλίζονται οι ασφαλείς συνθήκες κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης και προστασίας των πολιτών της χώρας. Για παράδειγμα δεν μπορεί να υπάρχουν -πώς να το κάνουμε- διυλιστήρια και δίπλα πολυετικές βιομηχανίες όπως συμβαίνει με την ΠΥΡΚΑΛ και τα διυλιστήρια της Ελευσίνας. Δεν βάζει όρους και προϋποθέσεις για τις επεκτάσεις των σχεδίων πόλεων και τις ρυθμίσεις. Και περισσότερο, δεν προβλέπονται και οι ανάλογες μελέτες μικροζωνικές και άλλες, εδαφολογικές, που θα καθορίζουν και τους συντελεστές δόμησης, αλλά και μία σειρά άλλα ζητήματα, ώστε να εξασφαλίζονται πέρα από την αντισεισμική προστασία και άλλες κοινωνικές ανάγκες. Δεν είναι τυχαίο άλλωστε ότι το οικιστικό νομοσχέδιο ψηφίστηκε πριν

ακόμα από το χωροταξικό σχεδιασμό, που δείχνει κατά τη γνώμη μας όχι μόνο μία προχειρότητα, αλλά και μία συνειδητή επιλογή για την εξυπηρέτηση συγκεκριμένων συμφερόντων.

Δεν είμαστε εμείς αυτοί που θα αμφισβητήσουμε την ανάγκη χωροταξικού σχεδιασμού. Άλλωστε στην ανάγκη αυτή έχουμε κατ'επανάληψη αναφερθεί στο παρελθόν. Είναι, όμως, ολοφάνερο ότι μία χωροταξική πολιτική, την οποία έχει πραγματικά ανάγκη αυτός ο τόπος, μια χωροταξική πολιτική που θα συμβάλει στην ισόρροπη ανάπτυξη προς όφελος του λαού και της χώρας, δεν μπορεί να υπάρξει στα πλαίσια της σημερινής πολιτικής. Είναι φανερό ότι χρειάζεται μία ριζικά διαφορετική πολιτική προς όφελος του λαού και της χώρας και όχι της πλουτοκρατίας.

Με αυτές τις παρατηρήσεις εμείς καταψηφίζουμε το παρόν νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Γκελεστάθης έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρία και κύριοι συνάδελφοι, με το συζητούμενο νομοσχέδιο "Χωροταξικός σχεδιασμός και αειφόρος ανάπτυξη" αντικαθίσταται ο πρώτος νόμος περί χωροταξίας, ο Νόμος 360/1976, που θεσμοθετήθηκε από την τότε κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας και ο οποίος από το 1981 και μετά έμεινε ουσιαστικά ανενεργός. Μόνο το 1986 εφαρμόστηκε για μοναδική φορά, ενώ είχε τη δυνατότητα να αντιμετωπιστεί τα νέα δεδομένα που προέκυψαν από τη σύνδεσή μας με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα και στη συνέχεια, με την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως διαμορφώθηκε η νέα εξέλιξη της ευρωπαϊκής συνεργασίας.

Ο νόμος όμως αυτός, ο 360/1976, θα μπορούσε να αντιμετωπίσει τα θέματα χωροταξίας και με τη νέα διαμόρφωση της διοίκησης με τους πρώτου και δεύτερου βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όπως επίσης και με τη λειτουργία των δεκατριών Γενικών Γραμματειών Περιφέρειας.

Έκτοτε, από το 1993, εξαγγέλθηκε για πρώτη φορά η πρόθεση της Κυβέρνησης του ΠΑ.ΣΟ.Κ. να εισηγηθεί στη Βουλή νέο θεσμικό πλαίσιο περί χωροταξίας. Για έξι όμως ολόκληρα χρόνια, ενώ επαναλαμβάνοντο οι εξαγγελίες της Κυβέρνησης για το νομοσχέδιο περί χωροταξίας, εν τούτοις δεν το έφερε στη Βουλή, ασφαλώς γιατί δεν είχε γίνει καμιά σχετική σωστή προεργασία.

Και γεννάται το ερώτημα, γιατί; Και δίδεται η απάντηση ότι έπρεπε να εξυπηρετηθούν κομματικές σκοπιμότητες και ανάγκες, όπως λεπτομερώς ανέφερε ο αγαπητός συνάδελφος εισηγητής μας ο κ. Γεώργιος Τρυφωνίδης.

Θα μπορούσε όμως η Κυβέρνηση, η πολιτική ηγεσία του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. κάλλιστα να τροποποιήσει και να προσαρμόσει ορισμένες διατάξεις του Νόμου 360/1976 στα διαμορφούμενα με την πάροδο του χρόνου νέα δεδομένα, ώστε να εφαρμόζεται συνεχώς ένα θεσμικό πλαίσιο στον τομέα της χωροταξικής πολιτικής.

Κατόπιν αυτών διαπιστώθηκε η έλλειψη εφαρμογής χωροταξικού σχεδιασμού σε πολλές άλλες περιπτώσεις, αλλά ιδιαίτερα στην κατάρτιση του νομοσχεδίου για τον πρώτο βαθμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όπου με την εφαρμογή του νόμου αυτού έχουν δημιουργηθεί πολλά και σοβαρά προβλήματα λειτουργίας τους. Υπάρχουν δήμοι, η έδρα των οποίων απέχει από τις πρώην κοινότητες που αποτελούν το δήμο αυτόν και ογδόντα χιλιόμετρα σε απόσταση. Και αυτό καταλαβαίνετε ότι προδίδει την παντελή έλλειψη χωροταξικού σχεδιασμού και κατά την κατάρτιση εκείνου του νομοσχεδίου.

Θα αναφερθούμε, ασφαλώς, στη συζήτηση των άρθρων στις επί μέρους διατάξεις του, διότι αποδεικνύουν με ποια προχειρότητα συνετάγη το νομοσχέδιο αυτό.

Εν πάση περιπτώσει, εγώ θα αναφερθώ σε ορισμένα επί μέρους θέματα, τα οποία δημιουργούνται από τη θεσμοθέτηση του πλαισίου αυτού.

Στα άρθρα 3 και 4 περιγράφονται τα αντίστοιχα όργανα χωροταξικού σχεδιασμού των άρθρων 3 και 4 του ν. 360/76

με άλλες ονομασίες και σοβαρές τροποποιήσεις που υποβαθμίζουν την αξιοπιστία του συστήματος χάραξης χωροταξικού σχεδιασμού.

Στο άρθρο 3 της επιτροπής συντονισμού της κυβερνητικής πολιτικής στον τομέα του χωροταξικού σχεδιασμού και την αιφρότο ανάπτυξη προεδρεύει αντί του Πρωθυπουργού της χώρας όπως προέβλεπε ο ν. 360/76 ο Υπουργός Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Ακόμα, η σύνθεση της επιτροπής μπορεί να αλλάξει με μόνη απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, τους Υπουργούς αντικαθιστούν οι γενικοί ή ειδικοί γραμματείς Υπουργείων κ.ο.κ. Στην πράξη, αυτή η επιτροπή θα υποβαθμιστεί όπως έγινε στους Οργανισμούς Αθήνας και Θεσσαλονίκης.

Το υπό συζήτηση νομοσχέδιο στο άρθρο 4 δημιουργεί ένα σοβαρό δημοκρατικό έλλειμμα σε σύγκριση με το ν. 360/76, αφού το υπό τον Πρωθυπουργό Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας και Περιβάλλοντος από εισηγητικό και γνωμοδοτικό όργανο μετατρέπεται σε απλό όργανο του Υπουργού Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, υποβάλλοντας μόνο γνωμοδοτήσεις και τα παρόμοια σε αυτόν.

Επιτείνεται με το υπό συζήτηση νομοσχέδιο η δυσλειτουργία του κυβερνητικού έργου με τη σύγχυση αρμοδιοτήτων που προκαλεί μεταξύ του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και του Υπουργού Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων σε ένα τόσο σοβαρό θέμα, όπως είναι ο αναπτυξιακός σχεδιασμός της χώρας.

Χαρακτηρίζεται από νομική ασάφεια, η οποία θα προκαλέσει δυσλειτουργίες. Και στα σημεία αυτά υποδηλώνεται η προχειρότητα με την οποία συντάχθηκε το υπό συζήτηση νομοσχέδιο.

Δεν υπάρχει ορισμός για νεοεισαγόμενες έννοιες, παραδείγματος χάρι "αειφορία". Σε πολλά άρθρα χρησιμοποιούνται ασαφείς εκφράσεις. Παραδείγματος χάρι στο άρθρο 10 παράγραφος 3γ για την "αιτιολογημένη έκθεση" δεν καθορίζεται το περιεχόμενό της, ο συντάκτης, το ποιος την εγκρίνει κλπ.

Ιδρύει πολλά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, χωρίς να προσδιορίζονται τα προσόντα που απαιτούνται για τα πρόσωπα που θα τα στελεχώσουν ώστε να δίνεται η δυνατότητα διορισμού κομματικών εγκαθέτων, ένα φαινόμενο το οποίο έχει καταστεί σε εφαρμογή καθημερινή πράξη από τους "εκσυγχρονιστές" Υπουργούς του Πρωθυπουργού κυρίου Σημίτη.

Δέχεται την προσωρινή λειτουργία των οργάνων με προσωπικό του Υπουργείου Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και προβλέπει κατάργηση στην πορεία των υπηρεσιών του ΥΠΕΧΩΔΕ και αντικατάστασή τους από την Επιστημονική Γραμματεία και τα νομικά πρόσωπα, με στόχο βέβαια το διορισμό μετέρων.

Καταργεί ακόμη τη δημοσιούπαλληλική δεοντολογία και κάθε έννοια χρηστής διοίκησης, άρθρο 3 παράγραφος 4δ και μεταθέτει ή αποσπά υπαλλήλους κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων και χωρίς τη σύμφωνη γνώμη των υπηρεσιακών συμβουλίων.

Δέχεται ως ισχύουσες όλες τις χωροταξικές μελέτες που έχουν ολοκληρωθεί ή έχουν ανατεθεί μέχρι σήμερα, χωρίς τις προδιαγραφές του υπό συζήτηση νομοσχεδίου. Και αυτό βέβαια δημιουργεί ένα σοβαρότατο πρόβλημα και θα περιμένουμε από τον Υπουργό Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων να μας δώσει μία σχετική εξήγηση. Όταν δε ισχύσουν οι προδιαγραφές του νέου νόμου, θα έχουμε μελέτες εγκεκριμένες χωρίς να είναι πολλές από αυτές, εάν όχι όλες, σύμφωνες με τις προδιαγραφές που προβλέπονται από το υπό συζήτηση νομοσχέδιο στο άρθρο 18 παράγραφος 5;

Το συμπέρασμα, κύριοι συνάδελφοι, είναι ότι δεν θεσμοθετείται ένα σωστό πλαίσιο γι' αυτόν το σοβαρότατο τομέα της χωροταξίας.

Μετά την κατάργηση του νόμου 360/76 που επιχειρεί η Κυβέρνηση, η χώρα έχει ανάγκη ενός πραγματικού σωστού και από κάθε πλευρά άρτιου θεσμικού πλαισίου για το χωροταξικό σχεδιασμό.

Ως εκ τούτου, παρ' όλη την υποβάθμιση του ισχύοντος πλαισίου, ψηφίζουμε επί της αρχής και θα προσπαθήσουμε κατά τη συζήτηση

των άρθρων να βελτιώσουμε, όπως είπα, την κατάσταση.

Επιφυλασόμεθα, όπως είπα και ο εισηγητής μας, όταν με τη θέληση της πλειοψηφίας του λαού η Νέα Δημοκρατία επανέλθει στην εξουσία, να καταργήσουμε το πλαίσιο αυτό και να θεσμοθετήσουμε ένα σωστό θεσμικό πλαίσιο για τον τομέα της χωροταξίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Κούβελας έχει το λόγο.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, η χωροταξία είναι όργανο εφαρμογής πολιτικής, συνολικής πολιτικής, σύνθετης πολιτικής, προγραμματισμένης και μακροπρόθεσμης, αναπτυξιακής πολιτικής. Πριν λοιπόν αναπτυχθεί δράση κυβερνητική στον τομέα της χωροταξίας, πρέπει να έχει προσδιοριστεί κατά τρόπο ξεκάθαρο αυτή η πολιτική.

Διαπιστώνουμε αδυναμίες δράσης της Κυβέρνησης στο χωροταξικό τομέα και η ερμηνεία είναι ακριβώς ότι δεν είχε ξεκάθαρη πολιτική.

Θα θυμίσω ότι στο ξεκίνημά του το ΠΑ.ΣΟ.Κ., ως πολιτικό κίνημα, πριν ακόμη γίνει κυβέρνηση, είχε ως πρόγραμμα, ως όραμά του, τη συνολική και αυτάρκη ανάπτυξη της χώρας. Το "συνολική" είναι πολύ ωραίο, η πολιτική όμως της αυτάρκειας έμοιαζε κάτι σαν την πολιτική της Αλβανίας. Κι όμως, αυτό ήταν το όραμα το οποίο το κόμμα που κυβέρνησε στη συνέχεια έδινε στη νεολαία του, στα στελέχη του και επομένως στην κυβέρνησή του. Αποτέλεσμα: Να παραπαίει, να καθυστερεί, να μην μπορεί να προγραμματίσει.

Κυριάρχησαν κατά καιρούς πολιτικές σκοπιμότητες και μάλιστα προσωπικές πολιτικές σκοπιμότητες, όπως στην περίπτωση της καθιέρωσης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Β' βαθμού, με τον τρόπο που καθιερώθηκε και στην εφαρμογή του σχεδίου "ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ". Και στις δύο περιπτώσεις ήταν φανερό ότι οδηγός και κίνητρο δεν ήταν ούτε η Τοπική Αυτοδιοίκηση ούτε η ανάπτυξη της χώρας ούτε ο σεβασμός στην περιφέρεια, αλλά ήταν η προώθηση -στην καλύτερη περίπτωση- της πολιτικής του κυβερνώντος κόμματος καθ' όσον αφορά τους εκλογικούς στόχους. Αλλά δεν μας διαφεύγει και το παιχνίδι που έπαιξαν τα επιφανή στελέχη του ΠΑ.ΣΟ.Κ. της εποχής εκείνης στη διεκδίκηση της αρχηγίας και στις εντυπωσιακές κινήσεις που έκαναν προς το σκοπό αυτόν, τις πρόχειρες βεβαίως και τις απρόσφορες, όπως αποδείχθηκε.

Ορισμένες από τις ενέργειες, οι οποίες έχουν σημαντικά και καταλυτικά αρνητικά αποτελέσματα, ήταν απόρροια της ρουσφετολογικής αντίληψης και τέτοιες είναι η ανοχή την οποία είδαμε, όσα χρόνια κυβερνά το ΠΑ.ΣΟ.Κ., στην αυθαίρετη δόμηση. Σε όλες τις περιοχές της χώρας, προπάντων όπου το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είχε πολιτικούς φίλους, εκεί η αυθαιρεσία οργιάσε, με πιο χαρακτηριστικές περιπτώσεις αυτές που βλέπουμε γύρω από την πόλη του Ηρακλείου Κρήτης.

Ακόμη έχουμε περιπτώσεις αδυναμίας της Κυβέρνησης να λειτουργήσει και να οργανώσει τις υπηρεσίες. Αποτέλεσμα το φαινόμενο να καίγεται η Ελλάδα ολόκληρη και η Κυβέρνηση να είναι απύσχα. Να χτίζονται πάνω στα καμένα αυθαίρετα και η Κυβέρνηση να παρακολουθεί ή να τραγουδά αδιάφορα.

Όμως, κύριε Πρόεδρε, αυτά αφορούν στο παρελθόν.

Σήμερα ερχόμαστε να συζητήσουμε έναν καινούριο νόμο χωροταξίας. Αλλά και πάλι δεν είναι ξεκάθαρες οι πολιτικές της Κυβέρνησης για τα μεγάλα θέματα και αυτό αποτυπώνεται μέσα στο νόμο. Δεν είναι ξεκάθαρο και δεν ξέρουμε ποια είναι η θέση της Κυβέρνησης απέναντι στα μεγάλα προβλήματα, όπως είναι οι παραμεθόριες περιοχές και η ερήμωσή τους, όπως είναι η ερήμωση στον κόσμο της νεότητας, δηλαδή το δημογραφικό πρόβλημα, όπως είναι ο ρόλος της ελληνικής βιομηχανίας στο μέλλον. Η παραδοσιακή βιομηχανία μας εγκαταλείπει και δεν υπάρχουν προοπτικές. Τι κάνουμε, τι βάζουμε στη θέση της; Πώς αντιμετωπίζουμε τον τουρισμό

σαν όργανο οικονομικής ανάπτυξης της χώρας; Τι ρόλο δίνουμε στον πολιτισμό μας;

Τι ρόλο η Ελλάδα επιδιώκει να παίξει μέσα στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ειδικότερα σε ορισμένους ευαίσθητους τομείς όπως η γεωργία; Υπάρχει πλάνο να φθάσουμε τις άλλες χώρες της Ενωμένης Ευρώπης; Η Κυβέρνηση υπερασπίζεται τον ιδιαίτερο ρόλο της γεωργίας και της κτηνοτροφίας για την ελληνική πραγματικότητα; Αυτό δεν φαίνεται από πουθενά, με αποτέλεσμα οι αγρότες να ξαναβούν στους δρόμους και φέτος.

Εάν όλα αυτά δεν έχουν προηγηθεί, τότε στη χωροταξία δεν θα δώσουμε το ρόλο που της αρμόζει. Τότε θα υποβαθμίσουμε και τη χωροταξία και το ανώτατο όργανο χωροταξικού σχεδιασμού, που αποφασίζει για το σήμερα και το αύριο και αποφασίζει συνολικά για το αναπτυξιακό πρόγραμμα της χώρας. Το μεταβάλλουμε σε ένα όργανο το οποίο αντί να βάζει τάξη στο χώρο και τις αναπτυξιακές δράσεις, επιχειρεί να βάλει τάξη και να κρατήσει ισορροπίες στο κυβερνών κόμμα. Να δώσει ένα ρόλο στον κ. Τσοχατζόπουλο, ένα ρόλο στην κ. Παπανδρέου, ένα ρόλο στον κ. Λαλιώτη, για να ικανοποιηθούν φιλοδοξίες.

Επιτέλους, ποιος είναι ο ρόλος της Κυβέρνησης συνολικά και του Πρωθυπουργού; Εάν δεν είναι συντονιστής σ' αυτό το θέμα, το κορυφαίο, που θα αποφασιστεί ποιος είναι ουσιαστικός και μακροχρόνιος προγραμματισμός, η πορεία της χώρας στο μέλλον, τότε με τι θέματα θα ασχοληθεί ο Πρωθυπουργός;

Δεν μας άρεσε όπως ήταν το όργανο που προεδρευόταν από τον Πρωθυπουργό και συμμετείχαν οι Υπουργοί -σχεδόν όλοι ή, εν πάση περιπτώσει, αυτοί που αναφέρονται και στον παλιό νόμο και στο νέο- και τώρα μπαίνει επικεφαλής ο Υπουργός Χωροταξίας, ο οποίος ή αναβαθμίζεται σε υπερυπουργό και αντιπρόεδρο της Κυβέρνησεως ή υποβαθμίζεται με αυτόν τον τρόπο. Το ρόλο της χωροταξίας.

Κύριοι συνάδελφοι, φαίνεται ότι συμβαίνει το δεύτερο. Γιατί έχουμε μπροστά μας δείγματα συγκεκριμένα. Ο τρόπος με τον οποίον ήλθε χθες και ψηφίστηκε το νομοσχέδιο για τα στρατόπεδα είναι πρωτοφανής και κυρίως το περιεχόμενο είναι πρωτοφανές. Τι λέει: Το 50% πάει για την εκμετάλλευση και το 50% πάει για δρόμους, για πράσινο και για κοινωφελείς δραστηριότητες. Αν οι δρόμοι απαιτούν 30%, τότε μένει υπόλοιπο 20% για σχολεία, για νοσοκομεία, για πνευματικά κέντρα, για αθλητικές εγκαταστάσεις και πράσινο! Ποιος παπάς ποιος κουμπάρος όπως λέει ο λαός. Το μόνο σίγουρο είναι ότι το 50% θα γίνει τσιμέντο. Είναι αυτό χωροταξική πολιτική, για να πάρουμε έναν τομέα συγκεκριμένο, όσον αφορά την πολεοδομία.

Δεύτερον, βλέπουμε πώς αντιμετωπίζονται τα θέματα των σεισμών τις ημέρες αυτές, κύριε Πρόεδρε. Καυχείται η Κυβέρνηση -το είπε προηγουμένως ο κύριος Υπουργός- ότι έκανε έλεγχο σε εκατόν πενήντα χιλιάδες κτίρια. Αν είναι δυνατόν να χαρακτηριστεί αυτό έλεγχος και να είναι κατόρθωμα! Χρησιμοποιώντας μάλιστα μόνο ένα μέρος του δυναμικού των μηχανικών όχι τους πιο ειδικούς. Γιατί όταν πήρε μόνο τους δημόσιους υπαλλήλους, μηχανικούς όλων των ειδικοτήτων και δεν επεδίωξε να χρησιμοποιήσει τους πολιτικούς μηχανικούς, τους ειδικούς, όταν επιπλέον αυτοί οι μηχανικοί που χρησιμοποιήθηκαν δεν έχουν οδηγίες, δεν έχουν κατευθύνσεις, μια και τους λείπει η ειδικότητα, αλλά έχουν το μαστίγιο του Υπουργού, ο οποίος λέει, γρήγορα να τελειώνουμε -σας θυμίζω ότι ο κ. Λαλιώτης δύο μέρες μετά το σεισμό, ημέρα Πέμπτη, είπε ότι τη Δευτέρα τελειώνουν οι αυτοψίες- αυτό δεν δείχνει προχειρότητα και ανευθυνότητα; Πού θα στηριχθούμε; Επάνω σε αυτούς τους ελέγχους θα στηριχθούμε, για να πούμε ότι τα σχολεία αυτών των περιοχών είναι εντάξει, ότι οι χώροι συγκεντρώσεως του κοινού είναι εντάξει και οι βιομηχανίες και οι αθλητικές εγκαταστάσεις είναι εν τάξει. Να πώς λειτουργεί στην πράξη η νοσοτροπία να περάσουμε σήμερα και αύριο βλέπουμε: "μεροδοΐλι, μεροφαί". Όμως, η χωροταξία δεν είναι αυτό, αλλά είναι ο συστηματικός προγραμματισμός, ο μακροχρόνιος προγραμματισμός, ο γενικός προγραμματισμός, ο υπεύθυνος προγραμματισμός και άρα θέλει άλλου είδους όργανα και

προπαντός άλλου είδους νοσοτροπία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Παπανικολάου έχει το λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι οδυνηρή η διαπίστωση ότι οι Έλληνες αυτόν τον καιρό βιώνουμε φαινόμενα και καταστάσεις πρωτόγνωρες με πρωταγωνιστή μία ανίκανη Κυβέρνηση, η οποία υπό το βάρος των "ανομημάτων της" "και ζώντας την ελευθέρα πώση της" εγγίζει τα όρια της επικινδυνότητας σε όλους τους τομείς της δημόσιας δραστηριότητας.

Σταχυολογώ κρίσεις και απόψεις όχι μόνο δημοσιευμάτων των τελευταίων ημερών όλων των τάσεων, αλλά στελεχών της Κυβέρνησης που μίλησαν για "καραγκιόζηδες", για "γραικύλους" και για παραίτηση της υπεύθυνου Υπουργού λόγω των τραγικών συνεπειών που ζουν καθημερινά οι σεισμοπαθείς της Αττικής.

Άναυδος και ανήσυχος ο ελληνικός λαός παρακολουθεί το "αλαλούμ" των κυβερνητικών υπηρεσιών, που αδυνατούν να προσφέρουν στοιχειώδεις κοινωνικές υπηρεσίες και βοήθεια προς τους σεισμόπληκτους. Έδειξαν όμως υπερβάλλοντα ζήλο για τους "ημετέρους", διανέμοντας επιλεκτικά το χρηματικό βοήθημα στο Μενίδι αλλά ευτυχώς παρενέβη ο εισαγγελέας.

Μπορεί να ξεχάσει κανείς την ανευθυνότητα του Υπουργού της "μακέτας", που την περασμένη εβδομάδα πέταξε τα ηλεκτρικά σήματα του "ΒΑΝ" στον αέρα και αντί να ξεριζώσει, ως ώφειλε, το φόβο του σεισμού που τρομάζει και άγγχει τους πολλούς συγκαλώντας το αρμόδιο επιστημονικό όργανο, ξεσήκωσε και τρέλανε τη μισή Ελλάδα;

Το άλλο επίτευγμα ήταν το ρήγμα που επέφερε στους σεισμολόγους και την ποδοσφαιροποίηση της ακαδημαϊκής τους κοινότητας, αυξάνοντας με τα ρίχτερ της επιπολαιότητας το άγχος, τη σύγχυση, τον πόνο και τα τραύματα των σεισμοπλήκτων και μη.

Πρόταση λοιπόν -γιατί σας αρέσουν οι προτάσεις, αλλά δεν τις λαμβάνετε υπόψη σας- είναι να προσκληθούν όλοι οι ακαδημαϊκοί σεισμολόγοι γύρω από ένα τραπέζι -να δίδεται όμως το ίδιο μενού σε όλους- γεωλόγοι, φυσικοί και πυρηνικοί λόγω μετρήσεως του ραδονίου, είναι μία νέα μέθοδος, και να κρατηθούν όχι μόνο πρακτικά, αλλά να γίνει ανοιχτή συζήτηση όλων των αρμοδίων στην τηλεόραση με συντονιστή εσάς. Μόνο έτσι θα καταπολεμηθεί η σύγχυση, ο τρόμος, που απειλούν τη διάλυση του κοινωνικού μας ιστού με απρόβλεπτες συνέπειες σε όλες τις εκφάνσεις της καθημερινής μας ζωής. Δεν λύνονται τα προβλήματα με διαφημιστική καμπάνια αλλά με δουλειά, κύριε Υπουργέ. Μαζέψτε τους επικοινωνιολόγους σας. Το παράκαναν με τις ολοσέλιδες πληρωμένες ανακριβείς ανακοινώσεις τους. Είναι ανήθικο να παίζουν με την αγωνία και τον πόνο των συμπατριωτών μας, που τραυματισμένοι από τον εγκέλαδο προσπαθούν να επικοινωνήσουν με τις ειδικές υπηρεσίες, που διαφημίζετε, λες και κάνετε χάρη στους πληγωμένους Έλληνες φορολογούμενους συμπολίτες μας. Και μη βρίσκοντας ανταπόκριση προσπαθούν μέσω ραδιοφωνικών εκπομπών να βρουν λύση στα αζεπέραστα προβλήματά τους. Και μέσα σ' αυτό το αλαλούμ βλέπουμε την Κυβέρνηση να επιμένει προεκλογικά, τόσο με τη διαφημιστική καμπάνια των σεισμών, το οποίο είναι ηθικώς απαράδεκτο, προσπαθώντας να εκμεταλλευτεί πολιτικά αυτό το δράμα των συμπολιτών μας, όσο με την κατάθεση του συζητούμενου νομοσχεδίου. Είναι ένα νομοσχέδιο καθαρά προεκλογικό, δημαγωγικό, ανακόλουθο, υπερσυγκεντρωτικό, Ιανικό και ομιχλώδες για ευνοήτους λόγους. Κρίσιμα θέματα ρυθμίζονται με υπουργικές αποφάσεις και προεδρικά διατάγματα.

Διαβάζοντας κανείς την εισηγητική έκθεση του νομοσχεδίου και ακούγοντας τον εισηγητή της Πλειοψηφίας, νομίζει ότι με την εφαρμογή του "απέδρα πάσα οδύνη, λύπη και στεναγμός εκ του κόσμου τούτου", όλα τα προβλήματα λύθηκαν. Και αν έτσι είναι, γιατί καθυστερήσατε τόσα χρόνια να καταθέσετε αυτό το νομοσχέδιο; Είναι γνωστό όμως, στους "παροικούντες

στην Ιερουσαλήμ", ποιοι ωφελήθηκαν απ' αυτήν την καθυστέρηση, πού και πώς διοχετεύθηκαν ανορθόδοξα όλα αυτά τα χρόνια τα κονδύλια της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Τουλάχιστον δεν είχατε την ευαισθησία να ενεργοποιήσετε το ν.360/1976 της Νέας Δημοκρατίας, που σύμφωνα με την Επιστημονική Επιτροπή της Βουλής θα μπορούσε να ασκήσει την αναγκαία και απαραίτητη χωροταξική πολιτική.

Είναι τέτοια η προεκλογική σας μανία, που ψηφοθηρίζοντας φθάσατε στο σημείο να ακυρώσετε δικό σας νόμο, το ν.2190, προκειμένου να προσλάβετε στους ιδρυμένους οργανισμούς Ιδιωτικού Δικαίου "υμετέρους", αποφεύγοντας να προσδιορίσετε ικανότητες και προσόντα των υποψηφίων, καταστρατηγώντας έτσι βασικούς κανόνες λειτουργίας της κρατικής μηχανής.

Περίσσευσε η δημαγωγία στην ωραία έκθεση ιδεών της εισηγητικής εκθέσεως. Και γιατί δεν μιλάτε! για απασχόληση, για προστασία του περιβάλλοντος, για Εγνατία, ΠΑΘΕ και τόσα άλλα; Τολμάτε να μιλάτε για απασχόληση εσείς, που φθάσατε την ανεργία πάνω από 14% (ευρωπαϊκό παρατηρητήριο) και σε πολλές περιοχές της πατρίδας μας, χαρακτηριστικά αναφέρω το Νομό Μεσσηνίας, που το εργατικό κέντρο λέει ότι ξεπερνάει το 25% και το 35% στις γυναίκες;

Αντί να πρωτοστατούμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε περιβαλλοντικά θέματα, δεδομένου ότι ο τουρισμός είναι μία βασική πηγή εισόδου συναλλάγματος στην πατρίδας μας, γίναμε ουραγοί και η μοναδική χώρα της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, που πλήρωσε πρόστιμα για τη μη προστασία του περιβάλλοντος. Ήδη απειλείται η πατρίδα μας να συρθεί στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο λόγω μη συμμορφώσεως προς τις οδηγίες 91/271, αναφορικά με τα υγρά απόβλητα και τις ατέλειες της νομοθεσίας μας, και 96/62, αναφορικά με την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα.

Αξίζει στο σημείο αυτό να ενημερωθεί το Τμήμα ότι το 1997 η Ελλάδα αρνήθηκε τη συμμετοχή της σε πρόγραμμα χρηματοδοτούμενο 100% από την Ευρωπαϊκή Ένωση, έτσι ώστε να αποκτήσει η χώρα μας την απαραίτητη τεχνολογία, όσον αφορά τη μέτρηση των διοξινών. Δυστυχώς σήμερα η χώρα μας, συνεπεία της αψυχολόγητης αυτής συμπεριφοράς του κυρίου Υπουργού, θυμίζει "ξέφραγο αμπέλι", αφού δεν μπορούμε να ελέγξουμε τη διατροφή μας και καθημερινά δολοφονούμεθα "στο πιάτο μας και στο ποτήρι μας".

Αναφερθήκατε στην εισηγητική σας έκθεση για την ΠΑΘΕ και την Εγνατία, επισημοποιώντας τις απατηλές...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Διοξίνες από πού;

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Δέχομαι τη διακοπή, κύριε Υπουργέ μου, για να σας απαντήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Ο συνάδελφος στο λόγο του είναι ιδιαίτερα γλαφυρός και ρέπει στην υπερβολή και στην ανακρίβεια. Αυτό είναι συνακόλουθο του ρητορικού του λόγου. Όμως, υπάρχει και βασική άγνοια. Για τις διοξίνες σας έχουμε απαντήσει.

Εμείς έχουμε δίκτυο μέτρησης με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, με ευθύνη του καθηγητή Κουγιουμτζή. Κάνουν μετρήσεις σε όλες τις λίμνες και σε όλα τα ποτάμια της βορείου Ελλάδας και δεν έχουν βρει διοξίνες. Σας το έχουμε πει πάρα πολλές φορές και γραπτώς.

Όταν ετέθη το θέμα τότε με τον πόλεμο στη Γιουγκοσλαβία και τους αεροπορικούς βομβαρδισμούς, ξεσήκωσαν ορισμένοι επιστήμονες το πανελλήνιο. Τελικά δεν εβρέθη τίποτε συγκεκριμένο που να πιστοποιεί επιβάρυνση του περιβάλλοντος ή επιβάρυνση της ποιότητας ζωής στην Ελλάδα.

Γι' αυτό θα πρέπει να είμαστε προσεκτικοί, γιατί και τότε πάλι είχατε κάνει, κύριε Παπανικολάου, μια επίκαιρη ερώτηση και σας απάντησα. Αυτή, λοιπόν, η απάντηση ήταν τεκμηριωμένη και ισχύει, ενώ αυτό που είχατε πει τότε και που συνεχίζετε να λέτε τώρα δεν έχει καμιά αντιστοιχία με την αλήθεια ή την πραγματικότητα. Μην το επαναφέρετε κάθε φορά με αυτόν τον τρόπο.

Και για τα ρίχτερ της επιπολαιότητας που είπατε, το αντιστρέφω. Τα δικά σας ρίχτερ είναι ρίχτερ άγνοιας, υπερβολής και δημαγωγίας.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Καλώς, τα υπόλοιπα τα λέτε μετά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Τα υπόλοιπα ρίχτερ στη συνέχεια, κύριε Υπουργέ!

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Υπουργέ μου, αυτό ακούγεται πρώτη φορά.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ: Δεν ανιχνεύονται στο νερό οι διοξίνες, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Αν θυμάστε καλά, αυτό που ζούμε σήμερα με τα πορτοπαράθυρα της τηλεόρασης, τα είχαμε ζήσει και για τις διοξίνες. Και τότε υπήρχε μία αντιπαράθεση μεταξύ επιστημόνων. Σας πληροφορώ ότι είχε δίκιο ο καθηγητής Κουγιουμτζής και αυτό φαίνεται από την εξέλιξη και από την πραγματικότητα, όπως διαμορφώθηκε εκ των υστέρων.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ: Άλλο σας είπε. Ότι στο νερό δεν ανιχνεύονται οι διοξίνες.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κυρία Μπακογιάννη, ο κ. Κουγιουμτζής είναι ένας επιστήμονας που έχει και διεθνές κύρος και αξιοπιστία. Το τι ψάχνει, το τι βρίσκει και πού, είναι κάτι το οποίο μπορώ να σας το καταθέσω-και τη μεθοδολογία του και τα αποτελέσματά του. Είναι στη διάθεση της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Κύριε Υπουργέ, δεν θα απαντάτε σε όλους κατ'αυτόν τον τρόπο. Σε λίγο θα έχετε το λόγο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Κύριε Υπουργέ, είναι πρωτάκουστο αυτό που είπατε σήμερα, ότι υπάρχει στην Ελλάδα εργαστήριο μετρήσεως διοξινών.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Είπα ότι υπάρχει δίκτυο μέτρησης και όχι εργαστήριο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Δηλαδή, όταν λέτε δίκτυο - επειδή εσείς παίζετε με τις λέξεις πολλές φορές- εννοείτε ότι παίρνετε τα δείγματα και τα στέλνετε στη Γερμανία; Αυτό εννοείτε; Διότι πριν από ένα μήνα που είχαμε επιτροπή, η εκπρόσωπός σας, μία ωραιότατη κυρία -δεν θυμάμαι το όνομά της- που ήλθε εκ μέρους του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., ομολόγησε ότι δεν υπάρχει εργαστήριο μετρήσεως διοξινών. Το ομολογείτε αυτό;

Και ενώ, Υπουργέ μου, σας κατηγορήσα εδώ ότι το 1997, που προσέφερε η Ευρωπαϊκή Ένωση το 100% της καλύψεως των δαπανών, είπαμε να πάρουμε και το εργαστήριο και εσείς αρνηθήκατε ή περί άλλων "μεριμνούσατε και τυρβάζατε".

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Τυρβάζετε περί άλλων.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Αναφερθήκατε στην εισηγητική σας έκθεση για την ΠΑΘΕ και την Εγνατία, επισημοποιώντας τις απατηλές προεκλογικές υποσχέσεις του ΠΑΣΟΚ, όσον αφορά τα μεγάλα έργα.

Ειδικότερα τα πέντε τελευταία χρόνια, οι απορροφήσεις από το δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης ήταν 55% και κατά συνέπεια το έκτο έτος, το 1999, δεν είναι δυνατή η απορρόφηση του υπολοίπου 45%. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα τη σημαντική καθυστέρηση τόσο των έργων του δεύτερου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης όσο και της ενάρξεως του τρίτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.

Από τα επτακόσια τριάντα χιλιόμετρα της ΠΑΘΕ έχουν κατασκευαστεί και δοθεί στη κυκλοφορία ούτε τα μισά, με σημαντικές κακοτεχνίες για τις οποίες επεβλήθησαν κυρώσεις ύψους δυόμισι δισεκατομμυρίων (2.500.000.000) δραχμών. Άρα για ποια ΠΑΘΕ μιλάτε;

Αναφορικά με την Εγνατία από τα εξακόσια ογδόντα χιλιόμετρα κατασκευάζονται τα τετρακόσια. Τα δυσχερή τμήματα της Εγνατίας δεν έχουν δημοπρατηθεί ακόμα, ενώ

ορισμένα υπό κατασκευή τμήματα έχουν δημοπρατηθεί χωρίς οριστικές μελέτες των τεχνικών έργων.

Το χαρακτήρισα το νομοσχέδιο σαν ανακόλουθο, διότι αντί να προηγηθεί ως όφειλε, έπεται του οικιστικού που ήδη έχουμε ψηφίσει και θα σας αναφέρω ακόμα μερικά νομοσχέδια, όπως το Αναπτυξιακό, ο "ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ" και η ίδρυση βιομηχανιών, τα οποία έχουν ψηφιστεί, ενώ θα έπρεπε να είχε προηγηθεί το συζητούμενο νομοσχέδιο.

Δυστυχώς η Κυβέρνησή σας κατέχει το ρεκόρ των ετεροχρονισμένων επιλογών.

Είναι υπερσυγκεντρωτικό το νομοσχέδιο, διότι οι αρμοδιότητες του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. επεκτείνονται και στα Υπουργεία Γεωργίας, Εθνικής Οικονομίας και Ανάπτυξης και έτσι αποδεικνύεται ότι η Κυβέρνηση διευρύνει ή συρρικνώνει τις αρμοδιότητες των διαφόρων Υπουργείων ανάλογα με την κομματική ισχύ των Υπουργών.

Είναι σίγουρη η αποτυχία του νομοσχεδίου συγκεντρωτικής εξουσίας, διότι με τις διατάξεις του δημιουργεί έναν υδροκέφαλο οργανισμό, άρθρο 5, που δεν θα μπορέσει να επιλύσει τα μεγάλα προβλήματα. Αντί να αποκεντρώνει αρμοδιότητες, συγκεντρώνει ο Υπερπυργός ΠΕΧΩΔΕ, αναιρώντας αβίαστα προγενέστερες διατάξεις, που οι ίδιοι είχαν εγκρίνει και ψηφίσει.

Είναι δυνατόν να μιλάμε για χωροταξικό σχεδιασμό και ανάπτυξη, όταν αφαιρούμε αρμοδιότητες από το Υπουργείο Γεωργίας, που είναι το κατ' εξοχήν αρμόδιο σε θέματα σχετιζόμενα με την προστασία και διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος; Μπορεί να αγνοείται, όπως στο άρθρο 4, η μεγάλη πείρα και γνώση των επιστημονικών φορέων, ΕΘΙΑΓΕ, ΑΕΙ και ΤΕΙ;

Το συζητούμενο νομοσχέδιο είναι ιανικό, εκ του Ιανού, γιατί στην εισηγητική έκθεση μας λέτε πολύ ωραία πράγματα, τα οποία στη συνέχεια με τα άρθρα σας τα αναιρείτε. Το χαρακτήρισα και ομιχλώδες, γιατί υπάρχουν ασαφείς και αντικρουόμενες αρμοδιότητες, οι οποίες σίγουρα ενεργούν εις βάρος της προστασίας και της διαχείρισης του περιβάλλοντος, όπως παραδείγματος χάρι στο άρθρο 9. Διαφορετική θα είναι η εκτίμηση της εκτάσεως στα πλαίσια του χωροταξικού σχεδιασμού και αλλιώς θα την κρίνει το δασαρχείο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Έχετε υπερβεί το χρόνο κατά τρία λεπτά.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Με δέκοψαν, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Σας δέκοψε, γιατί το δεχτήκατε.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Μη με τιμωρείτε για τη δημοκρατική μου ευαισθησία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Δεν σας τιμωρώ, σας δίνω τρία λεπτά. Κύριε Παπανικολάου, ο κάθε συνάδελφος Βουλευτής που μιλάει από το Βήμα, θα ήθελε να τον διακόπτει ο Υπουργός και να κάνει διάλογο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, παρά τα ρίχτερ ανικανότητας, αναξιοκρατίας, αναληθσίας και αναξιπιστίας της Κυβερνήσεως...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Πολλά επίθετα, πολλά.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Είναι αλήθεια, κύριε Πρόεδρε. Τι να κάνουμε;

Ολόκληρο πρωθυπουργικό "ΦΑΛΚΟΝ" έπεσε και ο αρμόδιος Υπουργός άλλοτε χαμογελά, το έχει από φυσικού του ή διαπληκτίζεται με τον υπεύθυνο υφιστάμενό του, τον οποίον αποκαλεί δολοφόνο. Και όμως κανείς δεν έχει την ευαισθησία να παραιτηθεί. Πού ζούμε σήμερα; Είναι ντροπή. Η Κυβέρνηση δεν εμφανίζει στοιχειώδη συμπτωματολογία ανανήψεως εκ της αφασίας στην οποία βρίσκεται. Μόνο ο ελληνικός λαός θα μας απαλλάξει, σαρώνοντάς την με την οργή του στις εθνικές εκλογές, όποτε και αν γίνουν.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Πάντως, κύριε Παπανικολάου, το χαμόγελο είναι ζωή.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ: Συμφωνώ απόλυτα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Καρμάριος έχει το λόγο και μετά θα πάρει το λόγο ο κύριος Υπουργός.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΚΑΡΑΜΑΡΙΟΣ: Κυρία και κύριοι συνάδελφοι, έστω και μετά είκοσι τέσσερα χρόνια από της εφαρμογής του Συντάγματος του '75 -που εκεί με σαφείς διατάξεις υποχρεώνεται η πολιτεία με το άρθρο 2 να σεβαστεί τον πολίτη και με το άρθρο 24 να κάνει εκείνα τα οποία επιτάσσει το Σύνταγμα, προκειμένου να γίνει ένας χωροταξικός σχεδιασμός της χώρας μας- και ύστερα από περίπου δεκαεπτά ή δεκαέξι χρόνια διακυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, φέρνει η Κυβέρνηση σήμερα το νομοσχέδιο αυτό που συζητάμε, για να προσπαθήσουν να μας πείσουν ότι έστω και αργά σκέφτηκαν να κάνουν το χωροταξικό σχεδιασμό της χώρας μας επ' ωφελεία της πολιτείας.

Θα μου επιτρέψετε να διαβάσω ακριβώς το άρθρο 24, κύριε Υπουργέ, που αναφέρει μεταξύ των άλλων ότι: "Η χωροταξική αναδιάρθρωση της Χώρας, η διαμόρφωση, η ανάπτυξη, η πολεοδόμηση και η επέκταση των πόλεων και των οικιστικών γενικά περιοχών υπάγεται στη ρυθμιστική αρμοδιότητα και τον έλεγχο του Κράτους, με σκοπό να εξυπηρετείται η λειτουργικότητα και η ανάπτυξη των οικισμών και να εξασφαλίζονται οι καλύτεροι δυνατοί όροι διαβίωσης".

Έχετε τη βεβαιότητα, κύριε Υπουργέ, ότι αυτή η συνταγματική επιταγή καλύπτει τους σκοπούς του υπό ψηφίση νομοσχεδίου σας; Φοβάμαι όχι, γιατί όταν συζητούσαμε, το τόνισαμε ιδιαίτερα, το νομοσχέδιο του Κτηματολογίου της Ελλάδας, τόνισαμε ότι δεν πρόκειται ποτέ να επιτευχθεί σωστός χωροταξικός σχεδιασμός του κράτους, αν επιτέλους η πολιτεία δεν προχωρήσει στον καθορισμό χρήσεων γης, δηλαδή ποια θα είναι τα δάση, ποια θα είναι τα γεωργικά κτήματα, ποιες θα είναι οι οικιστικές περιοχές.

Θα επικαλεσθώ τις διατάξεις του ισχύοντος κτηματολογικού κανονισμού της Ρόδου και της Κω, που εκεί οι πάλα ποτέ κατακτητές μας είχαν τη φαινή ιδέα να μας φτιάξουν ένα νομοθέτημα, που δεν είμαστε άξιοι ούτε να το αντιγράψουμε. Σας τα είπαμε τότε, όταν συζητούσαμε το κτηματολόγιο.

Εκεί, λοιπόν, έχουν ξεχωριστεί, κύριε Υπουργέ, οι γαίες, τα αστικά ακίνητα, τα δάση, ακόμη και τα ελαιόδενδρα και κανείς έκτοτε δεν έχει το δικαίωμα να αλλοιώσει αυτόν το χαρακτηρισμό, ότι και να κάνει διότι προέχει η εφαρμογή του κανονισμού.

Ποιο ήταν το αποτέλεσμα: Να ξέρουμε μέχρι σήμερα ποιες είναι οι δασικές περιοχές, γιατί πρέπει να ξέρετε ότι όση αξία έχει η γη, άλλη τόση έχει και το δάσος.

Το ερώτημα, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι το εξής: Με αυτό το νομοσχέδιο λύνεται πραγματικά ο χωροταξικός σχεδιασμός της χώρας μας; Με αυτές τις ασαφείς διατάξεις δεν έχετε λάβει υπόψη σας το νησιωτικό σύμπλεγμα, που είναι μεγαλύτερο σε έκταση από το ηπειρωτικό, δεν έχετε λάβει υπόψη σας τις τοπικές κοινωνίες, οι οποίες μπορεί να εκφράσουν πραγματικά γνώμη επί του οικιστικού χάρτη της χώρας, δεν έχετε λάβει υπόψη σας τις μεταφορές, που λέτε και τις περιορίζετε μόνο σε κάποιες μεγάλες αρτηρίες, λες και λύνεται το πρόβλημα του οποιουδήποτε μικρού νησιού.

Με αυτόν, λοιπόν, το χωροταξικό σχεδιασμό που σήμερα φέρατε εδώ να συζητήσουμε με ασαφείς διατάξεις και θα το εξειδικεύσω στη συνέχεια με όσα σας είπε ο εισηγητής μας και οι άλλοι προλαλήσαντες συνάδελφοι, έχετε την εντύπωση, κύριοι συνάδελφοι, ότι θα λύσουμε το πρόβλημα; Λάθος κάνετε. Θα επανέλθουμε σε σύντομο χρονικό διάστημα, για να δείτε ακριβώς ότι δεν έχετε κάνει τίποτα.

Έπρεπε το παρόν συζητούμενο νομοσχέδιο να έχει μόνο τρεις μορφές του χωροταξικού σχεδιασμού. Πρώτον, να συζητήσουμε και να βρούμε επιτέλους ποιες είναι οι δασικές εκτάσεις. Δεύτερον, να δούμε ποιές είναι οι γεωργικές εκτάσεις και ποιες είναι οι οικιστικές, εκεί να περιοριστούμε. Και αφού βρεθούν αυτές οι χωροταξικές εκτάσεις, με τις οποίες πλέον θα μπορούμε να αναπτύσουμε εκεί μέσα όλες

τις δράσεις της κοινωνίας μας, τότε με επί μέρους διατάξεις, γιατί αυτό λέει το Σύνταγμα, με ειδικούς νόμους, να εφαρμόσουμε διατάξεις επί οικιστικών περιοχών, διατάξεις επί δασικών περιοχών και διατάξεις επί γεωργικών περιοχών.

Αυτό δεν το κάνετε και ερχόμαστε σήμερα με αυτές τις γενικόλογες διατάξεις με τη σύσταση τάχα επιτροπών, όπου, αν δείτε, οι επιτροπές αυτές πουθενά δεν αφήνουν περιθώρια δράσεως των νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων. Πουθενά. Μόνο στις οικιστικές περιοχές όπου εκεί για τους οικισμούς αφήνεται μια διάταξη και λέτε ότι οι τοπικές κοινωνίες του πρώτου βαθμού θα ελέγχουν τις οικιστικές περιοχές.

Αν νομίζετε ότι αυτό είναι εφαρμογή χωροταξικού σχεδιασμού, αν νομίζετε ότι από την Αθήνα με κάποιους επιστήμονες θα λύσετε το πρόβλημα του χωροταξικού σχεδιασμού, απάτασθε. Ως σας θυμίσω λοιπόν ότι τόσα χρόνια που κυβερνάτε με αποσπασματικούς νόμους -1337 του μακαρίτη του Τρίτη- και με άλλα νομοθετικά διατάγματα που κάθε φορά φέρνετε παραμονές εκλογών, ρυθμίσεως και εντάξεως νομιμοποίησης αυθαιρέτων, δεν έχετε κάνει τίποτα παρά να εξυπηρετείτε την κομματική σας πελατεία. Αυτό δεν ήταν χωροταξικός σχεδιασμός, ήταν μια προσπάθεια κατακερματισμού των αρμοδιοτήτων οποιονδήποτε φορέων, μόνο και μόνο για να υπάρχει πάντοτε το Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ στην πρώτη γραμμή. Και αυτό κάνετε και σήμερα. Δεν αφήνετε απολύτως τίποτα. Όλα θα τα φτιάξετε εσείς. Και αν δείτε τα κεφάλαια τα οποία περιλαμβάνονται στο νομοσχέδιο, τα όργανα χωροταξικού σχεδιασμού, τα μέσα του χωροταξικού σχεδιασμού, τους μηχανισμούς εφαρμογής και τη διοίκηση και διαχείριση των περιοχών με τη δημιουργία φορέων, θα διαπιστώσετε αμέσως, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι εκεί δεν αφήνεται πουθενά περιθώριο ανάπτυξης ή έκφρασης γνώμης των τοπικών κοινωνιών, αλλά από την Αθήνα θα μας δίνουν τάχα τους στόχους και τον προγραμματισμό των περιοχών οποιουδήποτε νομού ή νησιού.

Όσον αφορά τους φορείς διαχείρισης τους οποίους θέλουμε να κάνουμε, φορείς νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, με την εξουσιοδότηση να διαχειρίζονται σοβαρότατα θέματα, θα δείτε ότι πάλι θα έλθουμε σε σύγκρουση με το Συμβούλιο της Επικρατείας που τόσα χρόνια δεν το ακούτε.

Σας λέμε δεν κάνετε σωστά. Εκείνο το πέμπτο τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας έχει γίνει πλέον ιστορικό. Διότι κάθε υπόθεση που φθάνει στο Συμβούλιο της Επικρατείας ακυρώνεται με προσβολή είτε του περιβάλλοντος είτε άλλων πολεοδομικών διατάξεων. Θα δείτε λοιπόν ότι δεν εκφράζονται σωστά αυτά τα οποία το Σύνταγμα με το άρθρο 2 και το άρθρο 24 επιτάσσει.

Κύριε Υπουργέ, η χωροταξία δεν επιτυγχάνεται εάν πρωτίστως δεν εξειδικευθούν οι χρήσεις γης. Και εφόσον εξειδικευθεί η χρήση γης για κάθε νομό, γιατί δεν είναι δυνατόν να μας πείτε από εδώ να ρυθμιστούν με πρότυπο το λεκανοπέδιο Αττικής, υπάρχουν νομοί οι οποίοι έχουν ιδιαιτερότητες, όπως το άρθρο σας 1 του νομοσχεδίου, που ως αιτιολογική γνώμη του αναφέρεται ότι πρέπει να σεβαστείτε την πολυμορφία της εκτάσεως της Ελλάδος, και συνεπώς θα πρέπει να αφήσετε περιθώριο στις τοπικές κοινωνίες ανάπτυξης του χωροταξικού σχεδιασμού. Αλλά μην μπείτε από τώρα με τη δημιουργία αυτών των επιτροπών και των υποεπιτροπών σε ρυθμίσεις θεμάτων, όπως αυτό που μας φέρατε με τροπολογία που καταθέσατε τώρα, τάχα για να ρυθμίσουμε το χωροταξικό σχέδιο γύρω από το όρος Αιγάλεω. Σας πληροφορώ ότι όρη Αιγάλεω υπάρχουν πάρα πολλά σε όλη την Ελλάδα που θέλουν εξειδίκευση χωροταξική. Και είναι λάθος αυτό το οποίο κάνετε, διότι παντού όπου υπάρχουν αρχαιολογικές ζώνες, καλώς εκεί δεν υπάρχουν γύρω από τις ζώνες σχέδια πολεοδομικά, υπάρχει αντίθετα η δέσμευση μονίμως χωρίς να μπορούν να αξιοποιήσουν τα ακίνητά τους και φέρνετε αποσπασματικά να συζητήσουμε σήμερα τη χωροταξική περιοχή του Αιγάλεω που μπορεί να είναι σήμερα κατά σύμπτωση η συγκυρία τέτοια, που εξαιτίας των σεισμών θέλει πράγματι μελέτη. Αλλά δεν υπάρχει μόνο το Αιγάλεω αλλά πολλά όρη -όπως σας είπα- στην Ελλάδα.

Η χωροταξική μελέτη την οποία εφαρμόζει το παρόν νομοσχέδιο

δεν πρόκειται να προχωρήσει, γιατί είναι πολυδαίδαλη, αόριστη, χωρίς έκφραση γνώμης συγκεκριμένων νόμων πάνω σε τρία πράγματα που είναι ο χωροταξικός σχεδιασμός, πράγματι, ολοκλήρου της επικράτειάς μας. Αν δεν λάβετε υπόψη ξεχωριστά το νησιωτικό σύμπλεγμα, εάν δεν λάβετε υπόψη σας τον ηπειρωτικό χώρο και όλη την ιδιομορφία της Ελλάδος, μη νομίζετε ότι με το που θα γίνει η Εγνατία Οδός θα λυθούν τα προβλήματα. Η επικοινωνία της Εγνατίας οδού με αυτό που λέτε με πόλεις και λιμάνια δεν θα επιτευχθεί, αν δεν υπάρξει χωροταξικός σχεδιασμός γενικά για όλη την Ελλάδα και πολύ φοβάμαι ότι πολύ σύντομα αυτός ο νόμος θα φανεί άχρηστος στην πράξη.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κ. Ιντζές έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το σχέδιο νόμου για το χωροταξικό σχεδιασμό και την αιφόρα ανάπτυξη είναι αναγκαίο και έρχεται καθυστερημένα. Δεν μπορεί να υπάρξει οικιστική ανάπτυξη και οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη χωρίς την ύπαρξη ενός χωροταξικού σχεδιασμού. Τι είναι όμως χωροταξικός σχεδιασμός;

Πρώτα απ' όλα είναι η λεπτομερής καταγραφή της γεωφυσικής και ανθρωπολογικής διάρθρωσης μιας χώρας. Δηλαδή αφού έχουμε καταγράψει τους φυσικούς πόρους, είδη χρήσης γης, λιμένων, αεροδρομίων, δηλαδή ό,τι μπορεί να εξυπηρετήσει τη χώρα ανάλογα με τις γεωφυσικές, γεωανθρωπολογικές ανάγκες, τότε βάσει αυτού του χωροταξικού σχεδιασμού γίνεται ο οικονομικός και κοινωνικός προγραμματισμός ανάπτυξης.

Αν πάμε στην ανάπτυξη των χωρών της Ευρώπης του καπιλισμού, θα δούμε ότι η ανάπτυξη ήταν χωροταξικά άναρχη και μετά ήταν άναρχη ανάπτυξη και οικονομικά και κοινωνικά. Αυτήν τη χωροταξική αναρχία και την οικονομική που διαπιστώσαμε στις αναπτυσσόμενες καπιταλιστικές χώρες κατά τη βιομηχανική ανάπτυξη και μετά ήθελαν να τη διορθώσουν, να κάνουν παρεμβάσεις διορθωτικές και ορθολογιστικές οι σοσιαλιστικές θεωρίες και κυβερνήσεις, οι οποίες έφθασαν στο άλλο άκρον. Εκεί πλέον οι σοσιαλιστικές έφθασαν στο άλλο άκρο, δηλαδή το να μην αφήνουν καθόλου περιθώριο ανάπτυξης και πρωτοβουλίας του ανθρώπινου παράγοντα, ως ιδιωτικής πρωτοβουλίας και της εφαρμογής της τεχνολογίας.

Μια τρίτη θεώρηση του χωροταξικού σχεδιασμού της οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης είναι ο αποκεντρωμένος δημοκρατικός προγραμματισμός. Δηλαδή, πάει να συνδυάσει, να συμβιβάσει τις δύο ακραίες αντιλήψεις του άναρχου καπιταλισμού και του σφικτού κρατικού προγραμματισμού.

Στην Ελλάδα ζούμε το φαινόμενο της άναρχης ανάπτυξης. Παράδειγμα προς αποφυγή η Αθήνα. Οικιστικές περιοχές, βιομηχανικές περιοχές, στρατόπεδα, τα πάντα, όλες οι λειτουργίες είναι αναμειγμένα σε ένα κουβάρι. Το ίδιο είναι και στη Θεσσαλονίκη.

Στην Αττική δεν έχει μείνει γεωργική γη. Είναι όλη οικιστική. Δεν έχουν μείνει χρήσεις για την εξυπηρέτηση του ανθρώπου. Δεν έχει μείνει καθόλου πράσινο και δεν υπάρχει επαρκές νερό για τις στοιχειώδεις ανάγκες των Αθηναίων και των επισκεπτών. Θα θυμάστε πριν από τρία, τέσσερα χρόνια που το νερό έλειπε και με το σταγονόμετρο κάναμε χρήση. Αυτό οφείλεται ακριβώς στην άναρχη χωροταξική επί του προκειμένου ανάπτυξη και υπερσυγκέντρωση ανθρώπινου πληθυσμού.

Αφού υπάρξει λοιπόν πρώτα χωροταξική ανάπτυξη, μετά μπορούμε να μιλήσουμε για οικιστική ανάπτυξη. Και εδώ επωφελούμαι της ευκαιρίας να πω ότι ο κύριος Υπουργός έφερε πριν από ένα χρόνο το οικιστικό νομοσχέδιο και μετά φέρνει το χωροταξικό. Δηλαδή αντίστροφα. Το οικιστικό νομοσχέδιο είναι αυτό που θα αποτελεί μέρος εφαρμογής του καταρτισθσομένου χωροταξικού σχεδίου ανάπτυξης. Εμείς έχουμε την οικιστική ανάπτυξη και πάμε να εφαρμόσουμε τη χωροταξική πάνω σε δεδομένα. Δηλαδή, στην ουσία, μπαλώ-

ματα. 'Αρα αναίρεση της έννοιας της χωροταξικής κατανομής και ανάπτυξης της χώρας.

Ενώ από την αρχή μπορεί να φαίνεται ότι ο χωροταξικός σχεδιασμός είναι μια καθαρά τεχνοκρατική αντίληψη και έργο καθαρά τεχνοκρατικό, στην ουσία είναι μια βαθιά πολιτική επιλογή. Και το παράδειγμα της Αθήνας που ανέφερα είναι ένα χτυπητό παράδειγμα. Φαντάζομαι ότι κανείς δεν είχε πρόθεση να καταντήσει η Αθήνα σ' αυτό το χάλι που έχει. Αλλά οι κυβερνήσεις μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, είτε ακολουθούσες την εξέλιξη είτε οι ίδιες έχοντας μια επιλογή που δεν μπορούσαν να προβλέψουν σε βάθος χρόνου δεκαετιών βρέθηκαν σε απρόοπτες καταστάσεις, με αποτέλεσμα σήμερα να βρισκόμαστε σ' αυτό το τέρας που λέγεται Αθήνα αλλά και σ' αυτό το τέρας που λέγεται Θεσσαλονίκη. Γιατί και η Θεσσαλονίκη είναι αντίγραφο της Αθήνας, τηρουμένων των αναλογιών.

Το να μεταβεί κανείς από την Καλαμαριά στο κέντρο κάνει μία ώρα. Όπως και στην Αθήνα, το να κατέβει από την Κηφισιά κάνει δύο ώρες σε ώρα αιχμής.

Το δεύτερο που έχω να παρατηρήσω στο νομοσχέδιο αυτό είναι ότι είναι συγκεντρωτικό. Το είπα και στην επιτροπή, θα το επαναλάβω και τώρα, ο κύριος Υπουργός στην εισηγητική έκθεσή του μας δημιουργεί θαυμασμό για τις αντιλήψεις του περί αποκέντρωσης, περί δημοκρατικής συμμετοχής των πολιτών, των φορέων κλπ. και στις κατ'ιδίαν ρυθμίσεις των άρθρων αναιρεί όλη την εισηγητική έκθεση και γίνεται υπερσυγκεντρωτικό το νομοσχέδιο. Αυτό βέβαια το έχει κάνει και άλλες φορές και στον οικιστικό νόμο. Και θα μνημονεύσω ένα παράδειγμα που δεν θα μπορέσει να αντιπάρει καμία δικαιολογία όπως αντιπάρει στο πολεοδομικό ότι υπάρχει αντίρρηση του Συμβουλίου της Επικρατείας. Και πράγματι υπάρχει και θα επανέλθω σ' αυτό.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Την έκθεση της Επιστημονικής Επιτροπής τη διαβάσατε; Γιατί επανέρχεται στη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας στο συγκεκριμένο νόμο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Ναι. Θα επανέλθω σ' αυτό.

Αν θυμάστε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα ρυθμιστικά σχέδια Θεσσαλονίκης-Αθήνας υπάγονται στην Τοπική Αυτοδιοίκηση β' βαθμού. Τα υπό ίδρυση ή τα ιδρυθέντα ήδη, πάντως ψηφισθέντα, της Λαρίσης, της Πάτρας, των Ιωαννίνων, του Ηρακλείου και του Βόλου νομίζω υπάγονται απευθείας στο Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ. Δεν υπάγονται στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Και το δεύτερο είναι ότι ξέρετε ποια ήταν η αιτιολογία αν θυμάμαι καλά; Μπορεί να με διαψεύσει ο κύριος Υπουργός. Ότι δεν είναι ώριμες οι συνθήκες στις πόλεις αυτές που ανέφερα. Στην Αθήνα και Θεσσαλονίκη υπάρχει ωριμότητα των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Στις υπόλοιπες πόλεις που ανέφερα δεν υπάρχει. Αλλά αυτή είναι η επίφαση.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κύριε Ιντζέ...

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Υπάγεται -λέω- στον έλεγχό της.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Όχι, κάνετε λάθος. Ορίζεται το Διοικητικό Συμβούλιο από τον Υπουργό ΠΕΧΩΔΕ ή για τον Οργανισμό του Ρυθμιστικού Σχεδίου της Αθήνας και για τον Οργανισμό Ρυθμιστικού Σχεδίου της Θεσσαλονίκης. 'Αλλωστε, γι' αυτό σας ρώτησα αν διαβάσατε την έκθεση του Επιστημονικού Συμβουλίου της Βουλής. Έχει μια τεκμηρίωση που στηρίζεται σε νομολογίες διαχρονικές του Συμβουλίου της Επικρατείας, που αποτυπώνει πια τον προβληματισμό της, με αναφορά πάντα στις νομολογίες του Συμβουλίου της Επικρατείας, ότι η Νομαρχιακή και η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν αποτελούν βαθμίδες, κλίμακες κρατικές επειδή εκλέγονται. Και ότι η ευθύνη και η αρμοδιότητα του πολεοδομικού και του χωροταξικού σχεδιασμού ανήκει στο κράτος και κατ'επέκταση στα Υπουργεία και στις περιφέρειες. Διαβάστε το.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Κύριε Υπουργέ, μπορείτε να μου πείτε αν αυτές οι αποφάσεις είναι τμημάτων ή ολομελείας;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Υπάρχουν και του τμήματος και της ολομέλειας. Εγώ κάνω διάκριση σε αυτό. Το νομοσχέδιο για την οικιστική ανάπτυξη όπως και το νομοσχέδιο για το χωροταξικό σχεδιασμό όπως το έχουμε καταθέσει, δίνει και δυνατότητες και αρμοδιότητες και ευθύνες σε όλα τα επίπεδα της διοίκησης. Και στην περιφέρεια και στη νομαρχία και στους δήμους. Υπάρχει όμως η νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Τι έκανε ο κύριος Υπουργός ως Υπουργός και ως μέλος του Κοινοβουλίου όταν συνεζητείτο πέρσι επί ένα εξάμηνο η αναθεώρηση του Συντάγματος; Έκανε καμία πρόταση να γίνει συνταγματικά κατοχυρωμένη η αρμοδιότητα στα πολεοδομικά της τοπικής αυτοδιοίκησης; 'Η και η Αναθεωρητική Βουλή δεν μπορεί να θεσπίσει διατάξεις; Τι λέτε; Εάν είχατε τέτοια πρόθεση και υπήρχε συνταγματικό κώλυμα, ας κάνατε μία εισήγηση στην Επιτροπή Αναθεώρησης, για να ελύετο άπαξ διά παντός. Θα σας βόλευε αυτή η αντίληψη του Συμβουλίου της Επικρατείας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Ως Υπουργείο έχουμε καταθέσει προτάσεις. Θα σας ενημερώσω.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Στη Βουλή, όχι κατ' ιδίαν. Στα Πρακτικά να μπουν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπάρχει και το άρθρο 15. Πιστεύω ότι το άρθρο 15 δημιουργεί πολλές σκέψεις, πολλούς προβληματισμούς για τη συνταγματικότητά του, εάν είναι σύμφωνο με το Σύνταγμα. Αλλά και αν ακόμα είναι και πάλι με βρίσκει αντίθετο, διότι η διαχείριση δρυμών, δασών ιδιαίτερου κάλους και αξίας πολιτιστικής και ιστορικής ανατίθεται σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου. Και όχι μόνο αυτό. Και πάλι ο καθορισμός των διοικήσεων αυτών των νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου θα γίνεται με πρόταση της κεντρικής διοίκησης. Η μόνη παραχώρηση που γίνεται από τον Υπουργό είναι ότι θα μετέχουν και εκπρόσωποι του τόπου όπου βρίσκεται το υπό διαχείριση δάσος, αλσύλλιο, δρυμός, λίμνη, κλπ.

Εγώ πιστεύω, όμως, ότι αυτό θα ήταν κατ'εξοχήν αρμοδιότητα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ανάλογα του εύρους, εάν θα ήταν σε περιφέρεια δήμου ή σε πολλούς δήμους να ήταν πρώτου ή δεύτερου βαθμού ή να συμμετείχαν και οι δύο βαθμοί μαζί και όχι τον πρώτο λόγο να τον έχουν διάφορες οικολογικές οργανώσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα επανέλθω στο θέμα των οικολογικών οργανώσεων. Και θέλω εδώ να κάνω μία παρατήρηση ότι έχουμε καταλήξει σε μία αντιστροφή των όρων. Δηλαδή έρχεται κάποια οικολογική οργάνωση από την Κρήτη λόγω χάρη και θέλει να ανατρέψει αποφάσεις της τοπικής διοίκησης του Έβρου. Δηλαδή αναγκάζεται κάποια οικολογική οργάνωση ανώτερη από τον πρώτο βαθμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης, από ένα δήμο ή από το δεύτερο βαθμό, από μία νομαρχία.

Θα επανέλθω σε μία τροπολογία που κάναμε, κάποια οικολογική οργάνωση στη Θεσσαλονίκη, που έχει κάποιες αντιρρήσεις για κάποιον οικισμό, που ομόφωνα το τότε κοινοτικό συμβούλιο, το δημοτικό συμβούλιο σήμερα αποφάσισε να γίνει κάποια οικιστική ανάπτυξη σε μία περιοχή της συγκεκριμένης κοινότητας. Και με τέτοιο θράσος αυτοί οι οικολόγοι αναφέρονται στους Βουλευτές που λέει "ο κ. Λαλιώτης ψάχνει πλαστές Βουλευτές για να ψηφίσει μία τροπολογία που υποβάλλεται από τους Βουλευτές".

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΑΠΑΔΟΓΓΟΝΑΣ: Οι μαϊμούδες είναι οικολογικό είδος!

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΙΝΤΖΕΣ: Τελούμε, δηλαδή, υπό την εποπτεία και την καθοδήγηση κάποιων οικολογικών οργανώσεων.

Με το νομοσχέδιο αυτό που φέρνει ο κ. Λαλιώτης πάει να θεσμοθετήσει πλέον, να νομιμοποιήσει αυτήν τη θρασύτητα που ορισμένοι οικολόγοι επιδεικνύουν έναντι της εθνικής αντιπροσωπείας και έναντι του ελληνικού κράτους δηλαδή.

Μετά από όλες αυτές τις παρατηρήσεις, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς δηλώνουμε ότι θα καταψηφίσουμε το νομοσχέδιο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Λουκάς Αποστολίδης): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι... ή μάλλον κύριοι συνάδελφοι, γιατί δεν υπάρχει καμία κυρία, ήταν η κ. Μπακογιάννη και αποχώρησε, το συζητούμενο νομοσχέδιο αναφέρεται στο χωροταξικό σχεδιασμό, στην αναγκαιότητά του, στη χρησιμότητά του και στην άρρηκτη σχέση του με την ισόρροπη και την αειφόρο ανάπτυξη.

Έχει πολύ μεγάλη σημασία ότι και αυτή η λέξη, που αποτελεί κεκτημένο της παγκόσμιας κοινότητας, η λέξη "αειφόρος" έχει τη ρίζα της, την αναφορά της στην Ελλάδα, το "αει" και "φέρω", δηλαδή μία ανάπτυξη που δεν σταματά, αλλά που μπορεί η ίδια η φύση και ο άνθρωπος ως μέρος του οικοσυστήματος να συνεχίζουν αενάως.

Το συζητούμενο νομοσχέδιο αναφέρεται στις εξελίξεις, που καταγράφονται και στις προκλήσεις που υπάρχουν, όπως αυτές αποτυπώνονται στο χώρο και το χρόνο της Ελλάδας, όπως αυτές με τη σειρά τους συνπροσδιορίζονται με τις υπαρκτές εξελίξεις και τις προκλήσεις στον περίγυρό μας. Γιατί η Ελλάδα ως χώρος, ως ενιαίο γεωγραφικό σύνολο μαζί με τις δεκατρείς περιφέρειές της υπάρχει και εξελίσσεται μέσα σ' ένα συγκεκριμένο χώρο και χρόνο, το χώρο και το χρόνο της Ευρώπης, της Μεσογείου και των Βαλκανίων.

Οι στόχοι, το περιεχόμενο και η προοπτική αυτού του σχεδίου νόμου καθορίζεται από τον ίδιο του τον τίτλο "χωροταξικός σχεδιασμός και αειφόρος ανάπτυξη".

Το νομοσχέδιο αυτό αποτελεί έναν κορυφαίο σταθμό σε μία πολύχρονη προσπάθεια, που κάνει το ελληνικό κράτος από το 1974 και με την ψήφιση του Συντάγματος του 1975 και μετά, πασχίζοντας να συνδέσει την ανάπτυξη της χώρας με ένα σχεδιασμό. Είναι μία προσπάθεια δύσκολη, είναι μία συνέχεια με προβλήματα, με αντιφάσεις με αλληλοαναιρέσεις και με χαμένες ευκαιρίες.

Το νομοσχέδιο αυτό δίνει μία σημαντική και αποφασιστική ώθηση στην επιχείρηση της χωροταξικής ανασυγκρότησης της χώρας μας, που όλες οι κυβερνήσεις προσπάθησαν, αλλά πιστεύω ότι οι Κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ έδωσαν μεγαλύτερη προτεραιότητα και μεγαλύτερη έμφαση και ειδικά οι Κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ από το 1994. Και αυτή η προσπάθεια της χωροταξικής ανασυγκρότησης από το '75 και μετά, αλλά κυρίως τα τελευταία χρόνια -επειδή διαχειρίζεται και τεράστιους πόρους, που έχει τη δυνατότητα να διαμορφώνει προτεραιότητες και να διαμορφώνει μέσα από τα έργα και τις παρεμβάσεις μία άλλη πραγματικότητα- είχε και έχει στόχο τη διαφοροποίηση του μεταπολεμικού μοντέλου ανάπτυξης.

Αυτή όμως η διαφοροποίηση και η ανατροπή του μεταπολεμικού μοντέλου ανάπτυξης συνδυάζεται με την κατοχύρωση της ισότιμης ένταξης της Ελλάδας μέσα στο νέο ευρωπαϊκό καταμερισμό, στη νέα αρχιτεκτονική της Ευρώπης και στην ΟΝΕ, μέσα στο νέο διεθνές ανταγωνιστικό περιβάλλον.

Επίσης, αυτή η διαφοροποίηση και η ανατροπή του μεταπολεμικού μοντέλου ανάπτυξης συνδυάζεται με το ζωτικό ρόλο της Ελλάδας στο γίνεσθαι των Βαλκανίων, της Μεσογείου και της παρευξείνιας περιοχής.

Για την προώθηση και την ολοκλήρωση της επιχείρησης χωροταξικής ανασυγκρότησης έχουν αναληφθεί σημαντικές πρωτοβουλίες και δράσεις, που αποσκοπούν στην ενιαία διαχείριση του ελλαδικού χώρου, στην ισόρροπη ανάπτυξη, μέσα από την άρση των περιφερειακών και των κοινωνικών ανισοτήτων, μέσα από τον καθορισμό των χρήσεων γης, μέσα από την οριοθέτηση των ζωνών οικιστικής ανάπτυξης, μέσα από την οριοθέτηση των ζωνών για παραγωγικές δραστηριότητες, στη βιομηχανία, στη βιοτεχνία, στη γεωργία, στον τουρισμό, μέσα από την οριοθέτηση και την προστασία των κρίσιμων οικοσυστημάτων, μέσα από τη διαφύλαξη και την ανάδειξη των οικολογικών και των πολιτισμικών αποθεμάτων μας.

Τα τελευταία χρόνια διαμορφώνεται και κατοχυρώνεται με επιλογές,

με θεσμούς, με έργα και με δράσεις, ένα συνεκτικό αλλά αποκεντρωμένο μοντέλο ανάπτυξης, που διασφαλίζει την κοινωνική, την παραγωγική, την πολιτισμική και την περιβαλλοντική συνοχή της χώρας μας. Ενός μοντέλου ανάπτυξης, που κατοχυρώνει και αξιοποιεί τα γεωπολιτικά και τα γεωοικονομικά συγκριτικά πλεονεκτήματα της χώρας μας, μαζί με τις ιδιαιτερότητές της. Ενός μοντέλου ανάπτυξης, που αναδεικνύει την ταυτότητα, τον πλούτο, τις ιδιαιτερότητες, την αλληλεγγύη και των δεκατριών περιφερειών και των διαφόρων γεωγραφικών ενότητων του ελληνικού χώρου, με έμφαση και στο νησιώτικο χώρο και στον παράκτιο χώρο και στην ορεινή ζώνη της Ελλάδας.

Εάν κάποιος διαβάσει προσεκτικά, τόσο την εισηγητική έκθεση του νομοσχεδίου, όσο και τα βασικά του άρθρα, θα καταλάβει τη φιλοδοξία και την αγωνία, που οφείλουμε να έχουμε όλοι μας, ανεξάρτητα από κόμματα για τη διαμόρφωση των όρων και των προϋποθέσεων, που μπορούν να αναδείξουν την Ελλάδα σε μία ισχυρή και σύγχρονη χώρα του 21ου αιώνα.

Αυτοί οι όροι και αυτές οι προϋποθέσεις συνδέονται με ένα όραμα, με ένα σχέδιο, με ορισμένες προτεραιότητες και δράσεις για την Ελλάδα του 21ου αιώνα. Ο κ. Βούλγαρης ως εισηγητής της Πλειοψηφίας επειδή ήταν και ένας άνθρωπος που δούλεψε γι' αυτόν το σχεδιασμό ως γενικός γραμματέας του Υπουργείου, έκανε και αναλυτικές και εμπειριστικώς αναφορές για το συγκεκριμένο νομοσχέδιο.

Θεωρώ ότι είναι αναγκαίο να δούμε όπως είπα πριν, ότι ο κόσμος δεν προχωράει μόνο και δεν βιώνεται μόνο με αναφορές στη μνήμη του παρελθόντος. Ο κόσμος προχωράει μέσα από προκλήσεις και του παρόντος και του μέλλοντος και μέσα από τη δυνατότητα που έχει ο κάθε άνθρωπος, η κάθε χώρα και ο κάθε λαός να διαμορφώνει τη μνημη του μέλλοντός του δηλαδή τη δυνατότητα να απαντά θετικά στις προκλήσεις των καιρών.

Αν κοιτάσουμε σήμερα προς τα πίσω θα μετρήσουμε πολλές χαμένες ευκαιρίες τον τελευταίο αιώνα που τελειώνει στις μέρες μας, αλλά και μετά από τον πόλεμο θα μετρήσουμε πολλές μεγάλες ευκαιρίες. Δηλαδή, αν εκείνοι που ελάμβαναν τις αποφάσεις βουλευτές, κυβερνήσεις, πρωθυπουργοί, έβλεπαν τη χώρα τώρα ακολουθώντας το νήμα, φθάνοντας στο 1950 και μετά ή στο 1900 και μετά, θα προχωρούσαν διαφορετικά σε ό,τι αφορά το σχεδιασμό το χωροταξικό και το σχεδιασμό της ανάπτυξης απ' όσα έχουν γίνει. Αν κοιτάσουμε τώρα όπως έχουμε χρέος, μπροστά θα δούμε και τις προκλήσεις της εποχής μας αλλά και τις δυνατότητες της Ελλάδας.

Είναι σκόπιμο και αναγκαίο να σκεφθούμε το συναρπαστικό ταξίδι της Ελλάδας και του ελληνισμού μέσα στο χώρο και στο χρόνο σε συνδυασμό με τα τεκτονόμενα στον περίγυρό μας. Μέσα στις επόμενες δύο, τρεις δεκαετίες οι Έλληνες θα είμαστε και πάλι ένας μαγικός αριθμός, δηλαδή περίπου δέκα εκατομμύρια άνθρωποι. Οφείλουμε, όμως, να σκεφθούμε από τώρα τη χωροταξική διάταξη και τη δημογραφική σύνθεση του πληθυσμού μας κατά περιφέρεια και να σκεφθούμε ποια θα είναι η σχέση των δύο μητροπολιτικών περιοχών, της Αττικής και της Θεσσαλονίκης με την άλλη Ελλάδα, ποια θα είναι η θέση και η κατάταξη της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, όπως και των άλλων πόλεων στα δίκτυα των πόλεων της Μεσογείου, των Βαλκανίων και της Ευρώπης. Να σκεφθούμε αυτός ο πληθυσμός των δέκα εκατομμυρίων, αυτοί οι δέκα εκατομμύρια άνθρωποι που θα ζουν, τι θα παράγουν και τι θα καταναλώνουν. Ποιο θα είναι το μοντέλο της οικονομικής και της κοινωνικής μας οργάνωσης και ποια θα είναι τα δίκτυα των υποδομών και ποια θα είναι η παραγωγική, τεχνολογική βάση της οικονομίας μας στον πρωτογενή, δευτερογενή και στον τριτογενή τομέα. Ποια θα είναι τα δίκτυα προστασίας του περιβάλλοντος και της αναβάθμισης της ποιότητας ζωής. Ποιες θα είναι οι συνθήκες της ζωής μας και η πολιτισμική μας ταυτότητα και ιδιαιτερότητα. Ποιοι θα είναι οι φυσικοί πόροι της ζωής μας και ποια θα είναι η ισορροπία των οικοσυστημάτων μας σε συνδυασμό με την κληρονομιά την πολιτισμική και τους αισθητικούς πόρους που έχει η χώρα μας.

Οφείλουμε να σκεφθούμε μέσα σ' αυτό το συναρπαστικό

ταξίδι των δύο επόμενων δεκαετιών ποιες θα είναι οι σχέσεις και ποια η συνύπαρξή μας με τους λαούς της Ευρώπης και της ευρύτερης περιοχής στα Βαλκάνια και στη Μεσόγειο. Να δούμε μέσα από ποια δίκτυα υποδομών και διασυνδέσεων διαμορφώνονται οι όροι για ευρύτερους γεωπολιτικούς και γεωοικονομικούς χώρους με αιχμή τις μεταφορές, την ενέργεια, τις τηλεπικοινωνίες και το περιβάλλον.

Οφείλουμε να σκεφθούμε μέσα σε δύσκολες και αντίξοες συνθήκες, υπαρκτές και κλιμακούμενες απειλές. Ποιος θα είναι ο ζωτικός μας χώρος, τα όρια και τα σύνορά μας και ποια θα είναι η δημιουργική συμβολή μας στο οικουμενικό γίγνεσθαι. Να σκεφθούμε ποια θα είναι η συνοχή της χώρας και της κοινωνίας μας, ποιες θα είναι οι σχέσεις και αντιθέσεις και ανισότητες, η ενότητα αλλά και η αλληλεγγύη ανάμεσα στις δεκατρείς περιφέρειες, ποιο θα είναι το παραμεθώριο τόξο και ποιος ο πληθυσμός και οι παραγωγικές του δραστηριότητες, ποιοι θα είναι οι δεσμοί και η αλληλοσυνπαράσταση ανάμεσα στους Έλληνες της Ελλάδας και τους Έλληνες της διασποράς.

Κύριοι συνάδελφοι, η ενιαία διαχείριση και η ανάπτυξη του χώρου των δεκατριών περιφερειών της Ελλάδας όπως και χωροταξικός προγραμματισμός συνολικά της Ελλάδας, δεν μπορούν να προσεγγιστούν αυτήν την περίοδο παρά μόνο αν ενταχθούν στο ευρύτερο πλαίσιο που προσδιορίζει τις οικονομικές, τις κοινωνικές, τις γεωγραφικές, τις πολιτικές και τις τεχνολογικές εξελίξεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση, την κεντρική και Βαλκανική Ευρώπη, στην παρευξείνια περιοχή αλλά συνολικά και σε όλον τον κόσμο. Στις νέες αυτές συνθήκες εμφανίζεται στο προσκήνιο μία κοινή παραδοχή για την ανάγκη μιας ανάπτυξης στην οποία θα ενσωματώνονται και οι αρχές της αειφορίας και οι αρχές της κοινωνικής και της οικονομικής συνοχής και η αξιοποίηση των δυνατοτήτων των νέων τεχνολογιών. Η διαδικασία ενσωμάτωσης της Ελλάδας στην Ευρώπη των δεκαπέντε στα πλαίσια του περιβάλλοντος που διαμορφώνεται από την ενιαία αγορά και την Οικονομική Νομισματική Ένωση θέτει τη χώρα μας αντιμέτωπη σε δύο προβλήματα: Από τη μια καλείται να καλύψει την απόσταση που τη χωρίζει από τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης -είναι η διαδικασία της σύγκλισης- και από την άλλη καλείται να συμμετάσχει δυναμικά στο υπό διαμόρφωση νέο κοινοτικό περιβάλλον, στην υπό διαμόρφωση νέα αρχιτεκτονική της Ευρώπης, το οποίο αναμφίβολα οδηγεί σε σημαντικούς χωρικούς μετασχηματισμούς και αναδιαρθρώσεις μεταξύ των χωρών και των περιφερειών τους.

Η εξέλιξη αυτή καθίσταται όλο και περισσότερο πολύπλοκη, λόγω της αναμενόμενης, στο προσεχές μέλλον, διεύρυνσης της Ευρώπης, αλλά και λόγω των αναπτυσσόμενων σχέσεων της με άλλες χώρες της κεντρικής και της ανατολικής Ευρώπης ή των χωρών των Βαλκανίων. Στην Ευρώπη υπήρχε και υπάρχει προβληματισμός για το χωροταξικό σχεδιασμό στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και σε κάθε χώρα χωριστά. Αυτός ο προβληματισμός έχει κατατεθεί και έχει γραφτεί σε σημαντικά κείμενα της Ευρώπης. Είναι ολόκληρα βιβλία "η Ευρώπη του 2000" και "η Ευρώπη του 2000 συν". Πιστεύω, ότι η ελληνική Βουλή πρέπει να γνωρίζει αυτές τις εκδόσεις, γιατί είναι εκδόσεις που καταγράφονται σκέψεις, οράματα, προτεραιότητες και προτάσεις που αφορούν και την Ευρώπη ως Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρώπη συνολικά ως ήπειρο, αλλά και την Ελλάδα ως συστατικό στοιχείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και της ευρωπαϊκής ηπείρου.

Παρά τις προσπάθειες να διαμορφώσει η Ευρωπαϊκή Ένωση έναν ενιαίο προβληματισμό για τον κοινό ευρωπαϊκό χώρο, οι περιφέρειες της Ευρώπης παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές στο επίπεδο της ανάπτυξής τους, όπως και ιδιαίτερες. Ο ευρωπαϊκός χώρος των δεκαπέντε χωρών μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελείται από τρία διαφορετικά υποσύνολα: Την Ευρώπη της ανάπτυξης που αναφέρεται στο κέντρο των μητροπόλεων ή στα μητροπολιτικά κέντρα. Την Ευρώπη των ανεπτυγμένων περιοχών της νότιας Ευρώπης, που είναι το λεγόμενο λατινικό τόξο. Και την Ευρώπη των απομακρυσμένων και απομονωμένων περιφερειών

που παρουσιάζουν αναπτυξιακή καθυστέρηση. Οι τρεις αυτές περιοχές της Κοινότητας δεν αποτελούν στο εσωτερικό τους ένα ομοιογενές σύνολο. Κάθε μία έχει διαφορετικές συνθήκες, έχει ιδιαιτερότητες, έχει τοπικές αναφορές που έχουν πολύ σημαντική αξία τόσο για την καθήλωσή τους και την τροχιά τους σε μία αναπτυξιακή καθυστέρηση, όσο και στη δυνατότητά τους, στην αξιολόγηση των δυνατοτήτων και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων τους για να μπουν στην τροχιά της ανάπτυξης.

Σε αυτό το διάστημα από το 1990 μέχρι σήμερα έχουν εμφανιστεί τέσσερα σενάρια για τη χωροταξική αναδιάρθρωση της Ευρώπης.

Το πρώτο σενάριο και περισσότερο γνωστό, παρουσιάζει την ευρωπαϊκή μπανάνα στον άξονα Λονδίνο-Βρυξέλλες-Φρανκφούρτη-Μιλάνο, με μία δυναμική επέκταση στις δυτικές μεσογειακές ακτές. Είναι αυτό ακριβώς το σενάριο όπως αποτυπώνεται σε αυτό το χάρτη.

Το δεύτερο σενάριο είναι το μπλε ευρωπαϊκό άστρο, που περιλαμβάνει τις δεκατέσσερις πιο πλούσιες και ανεπτυγμένες περιοχές, που συμπυκνώνονται, συγκεντρώνονται και οριοθετούνται στην κεντροευρωπαϊκή ζώνη με ορισμένες προεκτάσεις προς ανατολές και προς βορρά, προς τη Σουηδία.

Το τρίτο σενάριο είναι το σενάριο που έχει την κωδική ονομασία "το πράσινο σταφύλι", που βασίζεται στον ανταγωνισμό μεταξύ των περιφερειών και μεταξύ των μητροπολιτικών κέντρων, όπου εμφανίζεται για πρώτη φορά η Ελλάδα μόνο όμως μέσω της ευρύτερης μητροπολιτικής περιοχής της Αθήνας.

Το τελευταίο σενάριο και ευρύτερο σε προοπτικές και για τη χώρα μας, είναι το λεγόμενο ευρωπαϊκό στίπι με τα επτά διαμερίσματα, όπου η Ελλάδα σαφώς στο σύνολό της είναι ενσωματωμένη.

Τα τέσσερα αυτά σενάρια έχουν μείνει ως προσεγγίσεις, ως προτάσεις και δεν αποτέλεσε κανένα από αυτά τα σενάρια την επίσημη ντιρεκτίβα-πρόταση, δέσμευση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτά θεώρησα ότι ήταν αναγκαίο να τα αναφέρουμε, έτσι ώστε να έχουμε ένα πλαίσιο αναφοράς στις συζητήσεις και στις προτάσεις που κάνουμε ως Βουλευτές ή ως κόμματα.

Κύριοι συνάδελφοι, αποτελεί κοινή διαπίστωση, όπως είπα και πριν, ότι το πολεμικό μοντέλο ανάπτυξης έχει εξαντλήσει από τη δεκαετία του '80 τα όριά του και ήταν ένα μοντέλο που υποθήκευσε και πολλές φορές κατέστρεψε με αλόγιστο τρόπο και συγκριτικά πλεονεκτήματα και τους πιο σημαντικούς και αναντικατάστατους φυσικούς, περιβαλλοντικούς, πολιτισμικούς πόρους της πατρίδας μας, δηλαδή, πόρους που μπορούσαν και μπορούν να συνδυασθούν με την ανάπτυξή μας και την προοπτική μας.

Έχει έρθει το πλήρωμα του χρόνου να αλλάξουμε ριζικά το μεταπολεμικό μοντέλο ανάπτυξης και να υπερβούμε το συμβολισμό αυτού του μοντέλου που είναι ο αθηνοκεντρισμός μαζί με τα τραγικά αδιέξοδα και σύνδρομα του. Έχει έρθει η ώρα να ξεκαθαρίσουμε ποια θα είναι η σχέση μέσα στις επόμενες δύο δεκαετίες της Αθήνας με τις μικρές Αθήνες, δηλαδή τα κατ' εικόνα και ομοίωση αστικά κέντρα της Αθήνας σε όλη την Επικράτεια και γιατί. Ποιες θα είναι οι σχέσεις της μεγάλης Αθήνας και των μικρών Αθηνών με τον υπόλοιπο πληθυσμό της Ελλάδας, δηλαδή το νησιώτικο χώρο και τον ορεινό χώρο και ποια θα είναι η σχέση της Αττικής και των αστικών κέντρων με την περιφέρεια και την ξεχασμένη και έρημη Ελλάδα και γιατί.

Έχει πολύ μεγάλη σημασία να απαντήσουμε στα χιλιάδες τι, γιατί, πώς, τότε και ποιοι έχουν ευθύνες γι' αυτό το μεταπολεμικό μοντέλο ανάπτυξης. Δεν είναι η στιγμή να γίνουν άλλες αναφορές ή να αποδοθούν ευθύνες. Απλώς θα ήθελα να πω ότι αποτελεί κοινή διαπίστωση ότι οι ραγδαίες διαδικασίες της αστικοποίησης των πρώτων μεταπολεμικών δεκαετιών, η διαμόρφωση των πρώτων μεγάλων αστικών πυρήνων της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης αλλά και άλλα σημαντικά αστικά κέντρα, οι σημαντικές αλλαγές αυτές που παρατηρήθηκαν και σε όλες τις περιφέρειες στις δεκαετίες του '50, '60 και '70, έγιναν χωρίς να υπάρξει στην Ελλάδα ένα δεσμευτικό πλαίσιο ρυθμίσεων, δεσμεύσεων και επιλογών

για το χωροταξικό σχεδιασμό των έργων, των ανθρώπινων δραστηριοτήτων, της οικιστικής ανάπτυξης των πόλεων ή της συνέργειας και αλληλεγγύης των πόλεων και των περιφερειών.

Έτσι ενώ στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες την ίδια περίοδο ο χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός είχαν αναδειχθεί σε βασικές πολιτικές ενός κράτους παρεμβατικού και κοινωνικού, στην Ελλάδα αντίθετα είχε κυριαρχήσει η λογική της μη επέμβασης, δηλαδή η πολιτεία είχε μία συνειδητή επιλογή να απουσιάζει από κάθε συνδυασμό και ο συνδυασμός να προχωρά χωρίς να υπάρχουν κριτήρια τα οποία θα είχαν διαχρονική αξία και σημασία, κριτήρια αναπτυξιακά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά. Δηλαδή, είχαμε μία πυξίδα χαλασμένη και αυτό δείχνει ότι προχώρησε η ανάπτυξη της Ελλάδας χωρίς σχέδιο, χωρίς υποδομές, χωρίς πρόβλεψη και χωρίς προοπτική και φθάσαμε σε ένα οριακό σημείο τις δύο τελευταίες δεκαετίες.

Αξιζει να υπενθυμίσουμε, ότι μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του '70, δηλαδή για τριάντα περίπου χρόνια μετά τον πόλεμο, καμία ουσιαστική προσπάθεια χωροταξικού σχεδιασμού δεν σημειώθηκε. Βέβαια, από τις αρχές του 1960 άρχισαν να γίνονται κάποιες μεμονωμένες χωροταξικές μελέτες, οι οποίες όμως ποτέ δεν υλοποιήθηκαν, αφού δεν υπήρχε θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής.

Δεν θέλω να μηδενίζω καμία προσπάθεια άλλων κυβερνήσεων, άλλων ανθρώπων και άλλων εποχών. Πρέπει όμως να πάρουμε το νήμα από το 1974, γιατί αποτελεί μία ιστορικά ομοιογενή πολιτική περίοδο. Η πρώτη σημαντική πρωτοβουλία για το χωροταξικό σχεδιασμό συνδυάστηκε με το Σύνταγμα του 1975, με το άρθρο 24, καθώς και με την ψήφιση των σχετικών νόμων 360/76 και 947/79.

Έτσι διαμορφώθηκε ένα νομοθετικό πλαίσιο για θετικές δράσεις και παρεμβάσεις. Για την εποχή εκείνη οφείλω να αναφέρω το όνομα ενός πολιτικού που είναι σήμερα παρών στα έδρανα της Βουλής, είναι η παρουσία του κ. Μάνου που ανεξάρτητα από τις ριζικές διαφωνίες που μπορούσε να είχε κανείς με τις πρωτοβουλίες για το χωροταξικό σχεδιασμό, πρέπει να αναγνωριστεί η επιμονή του, για να θέσει κάποιες βάσεις για το χωροταξικό σχεδιασμό.

Δυστυχώς όμως και μετά το 1976 και μετά το 1979 πάλι οι όποιες αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων, το Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας και Περιβάλλοντος, έμειναν μετέωρες, αφού έλειψε η αναγκαία πολιτική βούληση για την υλοποίησή τους, παρά την ύπαρξη συγκεκριμένης νομοθεσίας.

Επειδή αρκετοί συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας θεώρησαν ότι αυτό το νομοσχέδιο είναι συγκεντρωτικό, σας πληροφορώ ότι δεν είναι συγκεντρωτικό. Το Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας και Περιβάλλοντος, όπως διαμορφώνεται, αν και δεν προεδρεύεται από τον Πρωθυπουργό, έχει ως μοναδικό πλαίσιο αναφοράς, κατευθύνσεων και δεσμεύσεων τις αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου και της Κυβερνητικής Επιτροπής, θεσμοθετημένα όργανα, στα οποία προεδρεύει ο ίδιος ο Πρωθυπουργός.

Επίσης, αυτό το Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας και Περιβάλλοντος έχει και ένα άλλο επίπεδο, όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 3, το επίπεδο του κοινωνικού διαλόγου και της διαβούλευσης μέσα από την εκπροσώπηση κοινωνικών, επιστημονικών και αυτοδιοικητικών φορέων και αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό.

Επειδή μιλάτε για συγκεντρωτισμό, σας παραπέμπω στην κριτική που είχε γίνει για τον ν. 360/1976. Αν δείτε τις εφημερίδες της εποχής εκείνης και το δελτίο του Τ.Ε.Ε., θα δείτε ότι πολλά απ' αυτά που είπατε γι' αυτό το νομοσχέδιο συγκρίνοντάς το με τον ν. 360/1976 δεν θα τα είχατε πει. 'Η τα έχετε ξεχάσει ή τα αγνοείτε.

Επίσης, επειδή λέτε ότι λειτούργησε το Εθνικό Συμβούλιο Χωροταξίας και Περιβάλλοντος από το 1976 και μετά, θα ήθελα να σας πω, ότι την περίοδο 1976-1981 εξεδόθησαν δεκαεννιά αποφάσεις, εκ των οποίων οι δώδεκα ήταν δια περιφοράς. Αν αναζητήσετε το Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, θα το δείτε.

Δεν θα ήθελα να μπω σε άλλη κριτική, απλώς ήθελα να τα υπενθυμίσω με την υπόμνηση ότι δεν θέλω να μηδενίζω

προσπάθειες άλλων κυβερνήσεων, άλλων προσώπων, άλλων Πρωθυπουργών και Υπουργών και άλλων εποχών. Ήταν προσπάθειες που ξεκινούσαν από καλές και θετικές προθέσεις. Το αποτέλεσμα ήταν αναντίστοιχο με τις προθέσεις εκείνων των ανθρώπων.

Η πρώτη συστηματική προσπάθεια για το χωροταξικό σχεδιασμό άρχισε στις αρχές της δεκαετίας του 1980, με τη θέσπιση της νέας νομοθεσίας για την οικιστική ανάπτυξη με τον ν. 1337/1983 και κυρίως με την υλοποίηση συγκεκριμένων προγραμμάτων πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού, όπως ήταν η επιχείρηση πολεοδομικής ανασυγκρότησης, τα χωροταξικά σχέδια των πενήντα τριών νομών, οι μελέτες για τις ζώνες οικιστικού ελέγχου και μία σειρά από άλλες πρωτοβουλίες και δράσεις.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Στη συνέχεια, με την ψήφιση του ν. 1650/1986 για την προστασία του περιβάλλοντος, ξεκίνησαν νέα προγράμματα σχεδιασμού με τις ειδικές χωροταξικές μελέτες, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του θεσμικού πλαισίου. Τα αποτελέσματα ήταν αξιοσημείωτα και θετικά, κυρίως γιατί έγιναν μαζικές θεσμοθετήσεις των μελετών αυτών, γενικά πολεοδομικά σχέδια, ζώνες οικιστικού ελέγχου, ειδικές χωροταξικές μελέτες. Δηλαδή, υπήρχε μία εφαρμογή χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού, που δεν υπήρχε στις προηγούμενες περιόδους. Ο χωροταξικός αυτός σχεδιασμός που επιτελέστηκε κατά το διάστημα 1980-1997 ανταποκρίθηκε στην ανάγκη της άμεσης και της επείγουσας κάλυψης των περιοχών εκείνων που παρουσάζουν έντονες και σύνθετες πιέσεις από ανθρωπογενείς δραστηριότητες και διαθέτουν στοιχεία φυσικής και πολιτισμικής κληρονομιάς.

Εγινε η προσπάθεια και υπήρξε ένα αποτέλεσμα, όμως αυτή η προσπάθεια περιορίστηκε κατ'ανάγκη σε μια χωροταξία μικρής κλίμακας. Σήμερα η ανάγκη μετατοπίζεται στη συμπληρωματική προώθηση ενός ολοκληρωμένου χωροταξικού σχεδιασμού μεγάλης κλίμακας, που θα αναφέρεται σε όλες τις περιφέρειες, σε όλους τους νομούς, σε όλη τη χώρα και που θα μπορεί αυτός ο σχεδιασμός, παράλληλα με τις ανάγκες χωροταξικής ρύθμισης ειδικών κατηγοριών περιοχών, όπως είπα, νησιωτική, παράκτια, ορεινή ζώνη, να χαράξει εκείνες τις στρατηγικές κατευθύνσεις για την ανασυγκρότηση του εθνικού και περιφερειακού χώρου.

Από το 1994 έχει αρχίσει να προωθείται με σημαντικές πρωτοβουλίες και δράσεις η επιχείρηση της χωροταξικής ανασυγκρότησης που συμπληρώνει την επιχείρηση της πολεοδομικής ανασυγκρότησης ή μάλλον συσχετίζονται αυτές οι δύο προσπάθειες γιατί συνδυάζονται με τα έργα πνοής και τα σύγχρονα δίκτυα υποδομής, συνδυάζονται με την παραγωγική και τεχνολογική ανασυγκρότηση στον τομέα της βιομηχανίας, βιοτεχνίας, εμπορίου, συνδυάζονται με τον εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Διοίκησης, συνδυάζονται με τα έργα υποδομής σε κάθε περιφέρεια, σε κάθε νομό και σε κάθε αστικό κέντρο.

Κύριοι συνάδελφοι, αποτελεί κοινή ομολογία ότι με την εξέλιξη του δεύτερου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης για την περίοδο 1994-2000 ολοκληρώνονται πολλές υποδομές.

Επειδή κάποιος συνάδελφος είπε ότι θα χαθούν χρήματα, τον διαβεβαιώνω για μία ακόμα φορά ότι δεν πρόκειται να χαθεί ούτε ένα ECU, ούτε μία δραχμή από τους πόρους που έχει κατακτήσει, διεκδικώντας το δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, η χώρα μας.

Επίσης είναι γεγονός ότι θα έχει δεκαπέντε τρισεκατομμύρια (15.000.000.000.000) για την περίοδο 2000-2006, που είναι οι πόροι που διεκδίκησε και πέτυχε να κατοχυρώσει η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ -και αποτελεί πια ένα εθνικό κεκτημένο- για τη χώρα. Το κεκτημένο αυτό δεν είναι για την Κυβέρνηση, ή για τον πρωθυπουργό, είναι ένα εθνικό κεκτημένο, που αφορά τη χώρα στο σύνολό της και όλους τους Έλληνες.

Με τα έργα και με τις δράσεις που προωθούνται από το 1994 έως το 2000, αλλά που προεκτείνονται και από το 2000

μέχρι το 2006, όλες αυτές οι υποδομές, όλα αυτά τα δίκτυα αλλάζουν ριζικά τα δεδομένα των περιφερειών και αλλάζει ο κοινωνικός, οικονομικός και χωροταξικός, περιβαλλοντικός χάρτης της χώρας μας.

Μπορώ να αναφερθώ στην Εγνατία, στο ΠΑΘΕ, στο δυτικό άξονα, στα δίκτυα του σιδηροδρόμου, τηλεπικοινωνιών, μεταφορών, ενέργειας, στα δίκτυα περιβάλλοντος, με αιχμή τους βιολογικούς καθαρισμούς, τις υδρεύσεις, τη διαχείριση των απορριμμάτων, τις ζώνες παραγωγής και ζώνες ανασυγκρότησης βιομηχανίας, βιοτεχνίας, των επιχειρήσεων, της αγροτικής εκμετάλλευσης με υψηλή παραγωγικότητα, του τουρισμού και των υπηρεσιών.

Θα φέρω μόνο ένα παράδειγμα, την Εγνατία. Η Εγνατία αλλάζει όλα τα δεδομένα για τον εθνικό μας χώρο. Αναδεικνύει ή αλλάζει τα γεωοικονομικά και γεωπολιτικά δεδομένα της χώρας μας.

Επίσης, αν το δούμε εσωτερικά, τι σημαίνει για τη χώρα, τι συμβολίζει για τη χώρα, η Εγνατία εξυπηρετεί και δημιουργεί άλλους ορίζοντες ανάπτυξης για το 36% του πληθυσμού που μέχρι τώρα ο περισσότερος αυτός πληθυσμός, αν δούμε τη χωρική του αναφορά, ήταν απομονωμένος και αποκλεισμένος. Αυτοί οι άνθρωποι κατοικούν σε περιοχές που αντιπροσωπεύουν το 33% του ΑΕΠ, το 41% της συνολικής απασχόλησης στη βιομηχανία και στη βιοτεχνία, και το 65% της αρδευόμενης έκτασης στη χώρα μας.

Αυτά τα λέω για να καταλάβουμε πόσο αλλάζουν τα δεδομένα, όπου η Εγνατία, μαζί με τα πέντε λιμάνια - πύλες, μαζί με τους εννέα κάθετους άξονες προσδιορίζονται πια ως σημείο αναφοράς στρατηγικής, γεωπολιτικής και γεωοικονομικής αναφοράς των Βαλκανίων και της παρευξείνιας περιοχής.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Κύριε Πρόεδρε, θα παρακαλέσω την ανοχή σας.

Κύριοι συνάδελφοι, είπαν και πρέπει να απαντήσω, οι συνάδελφοι της Νέας Δημοκρατίας ότι αυτό το νομοσχέδιο έπρεπε να έχει προηγηθεί. Συμφωνώ απολύτως μαζί τους, όμως η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων δεν είχε μείνει όλη αυτήν την περίοδο με σταυρωμένα χέρια.

Θα σας αναφέρω οκτώ δράσεις και οκτώ πρωτοβουλίες οι οποίες βρίσκονται σε εξέλιξη ή ολοκληρώνονται με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, που δεν υπήρχαν στη χώρα μας.

Επίσης έγινε μια κριτική ότι υπάρχει εκ του πονηρού αυτή η καθυστέρηση για να γίνουν ορισμένες πελατειακές ρυθμίσεις. Δεν είναι έτσι και με σαφήνεια, αλήθεια και κατηγορηματικότητα το λέω κάθε φορά.

Ας κάνουμε μία σύγκριση ανάμεσα στο δεύτερο και στο τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Ποιες ήταν οι προϋποθέσεις για να διαμορφωθούν οι σχεδιασμοί, οι επιλογές και οι προτεραιότητες για το δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, που σημαίνει κατανομή έργων και κατανομή πόρων. Ποιες ήταν οι προετοιμασίες για την κατανομή πόρων και προτεραιοτήτων για το δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης και ποιές είναι για το τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης;

Σας διαβεβαιώνω ότι για το δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης δεν υπήρχε χωροταξικό σχέδιο για τις περιφέρειες, ούτε εθνικό χωροταξικό σχέδιο ούτε ειδικά χωροταξικά σχέδια για την νησιώτικη, την παράκτια ή την ορεινή ζώνη. Αντιθέτως εν όψει του τρίτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης υπήρχαν πολλά τα οποία και αναφέρω, γιατί ήταν και είναι οκτώ δράσεις, οκτώ πρωτοβουλίες, οκτώ παρεμβάσεις που αποτελούν συστατικά στοιχεία του χωροταξικού σχεδιασμού της χώρας μας και συνδέονται με την επιχείρηση χωροταξικής ανασυγκρότησης για την περίοδο 1994 έως και σήμερα.

Ποιες είναι αυτές οι οκτώ δράσεις; Πρώτον, έχουν ολοκληρωθεί για τις δώδεκα περιφέρειες οι μελέτες χωρικών επιπτώσεων των κοινοτικών προγραμμάτων. Οι μελέτες αυτές αποκαλύπτουν το νέο χωροταξικό χάρτη της Ελλάδος όπως διαμορφώνεται με τα έργα, τις παρεμβάσεις και τα προγράμματα του Κοινοτικού Πλαισίου

Στήριξης και των κοινοτικών πρωτοβουλιών για την περίοδο 1994-1999.

Οι μελέτες αυτές, οι οποίες έχουν ολοκληρωθεί και αποτελούν κτήμα όλων των περιφερειών και όλων των επιστημονικών και κοινωνικών οργανώσεων, συμβάλλουν στην καλύτερη κατανόηση των επιπτώσεων των κοινοτικών προγραμμάτων και των κοινοτικών δράσεων, στη διάρθρωση του ελληνικού χώρου και αναδεικνύουν, από πλευράς χωροταξικού σχεδιασμού, τις βασικές προτεραιότητες για την επιλογή έργων και προγραμμάτων, όπως και την κατανομή, κατ'επέκταση των κοινοτικών πόρων, του τρίτου Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, που πρέπει να πρυτανεύσουν και να υιοθετηθούν ως επιλογές και ως προτεραιότητες για το επόμενο σχέδιο περιφερειακής ανάπτυξης, δηλαδή το τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Κάτι τέτοιο δεν υπήρχε για το δεύτερο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης. Αν υπάρχει κάποιος να μου το πει ή να μου το δείξει, να παραπέμψει ότι υπάρχει μία μελέτη αντίστοιχη ή δώδεκα μελέτες για τις αντίστοιχες περιφέρειες σ' ένα ή σε άλλο Υπουργείο.

Δεύτερον, έχουν ανατεθεί και εκπονούνται με γρήγορους ρυθμούς οι μελέτες για τα χωροταξικά σχέδια των δώδεκα περιφερειών της χώρας. Τον Δεκέμβριο ολοκληρώνονται και θα κατατεθούν και στα κόμματα, αλλά και στις επιστημονικές και κοινωνικές οργανώσεις. Τα χωροταξικά σχέδια των περιφερειών εκπονούνται για πρώτη φορά στην Ελλάδα και θα αποτελέσουν το κύριο εργαλείο και για τον χωροταξικό και για τον οικιστικό και για τον παραγωγικό σχεδιασμό με ιεραρχημένη στρατηγική χωρικής ανάπτυξης της Ελλάδας. Μέσα σε αυτά ενσωματώνονται και τα σχέδια των νομών κάθε περιφέρειας.

Τρίτον, βρίσκονται σε ολοκλήρωση εννέα μελέτες - έρευνες που έχουν ανατεθεί από το Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ σε Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, ερευνητικά κέντρα και γραφεία μελέτης για ορισμένες κρίσιμες, από γεωγραφική άποψη, αλλά και από κοινωνική και εθνική άποψη, ενότητες του εθνικού χώρου. Είναι η νησιώτικη, η παράκτια, και η ορεινή ζώνη, όπως επίσης είναι οι μελέτες για κρίσιμους τομείς που πρέπει να έχει κανείς για να κάνει χωροταξικό σχεδιασμό, για να κάνει κατανομή και επιλογή έργων, για να κάνει κατανομή πόρων. Είναι οι μελέτες για το οικιστικό δίκτυο, για την παραθεριστική κατοικία, για τις υποδομές και για την πολιτική γης.

Τα πορίσματα αυτών των μελετών αποτελούν την επιστημονική βάση, η διατύπωση ειδικών πλαισίων, εθνικών δηλαδή οδηγιών, όπως οφείλει να έχει η χώρα μας, όπως έχουν όλες οι χώρες της Ευρώπης, που συσχετίζουν το χωροταξικό σχεδιασμό με την αειφόρο ανάπτυξη.

Τέταρτον, παράλληλα με τον συντονισμό και την εναρμόνηση όλων των δράσεων, προγραμμάτων και χωροταξικών μελετών περιφερειακού ή ειδικού χαρακτήρα, το Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ έχει προχωρήσει στη διαμόρφωση του εθνικού στρατηγικού πλαισίου για το χωροταξικό σχεδιασμό και την αειφόρο ανάπτυξη του ελληνικού χώρου.

Αυτός ο εθνικός στρατηγικός σχεδιασμός για την ολοκλήρωση της επιχείρησης χωροταξικής ανασυγκρότησης τελειώνει το Δεκέμβριο και θα δοθεί και στα Κόμματα και στις επιστημονικές και κοινωνικές οργανώσεις. Το σχέδιο αυτό έχει στηριχθεί, μεταξύ των άλλων, στα πορίσματα άλλων μελετών και ερευνών που έχουμε κάνει, που έχουν τον τίτλο "χωρικές επιπτώσεις στο ευρωπαϊκό πολιτικό εθνικό επίπεδο" που ανέφερα, καθώς και στα δεδομένα, τις κατευθύνσεις και τα πορίσματα ενός βασικού κειμένου που είχε επεξεργαστεί το ΥΠΕΧΩΔΕ σε συνεργασία με το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας με τον τίτλο "Τάσεις ανάπτυξης του ελληνικού χώρου, Ελλάδα του 2015", δηλαδή ένα πρόγραμμα με ορίζοντα δύο δεκαετίες, γιατί ήταν το 1995, 1996 τότε που το είχαμε καταθέσει.

Πέμπτον, για την αποτελεσματικότερη άσκηση και εφαρμογή της χωροταξικής πολιτικής και για τη στήριξη τη τεχνολογική όλων των αναφερόμενων δράσεων του χωροταξικού σχεδιασμού, έχει διαμορφωθεί, έχει συγκροτηθεί το εθνικό πληροφοριακό σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης των χωρικών εξελίξεων και έχει προωθηθεί και έχει κατοχυρωθεί το παρατηρητήριο της χωροταξίας.

Έκτον, η επιχείρηση χωροταξικής ανασυγκρότησης δένεται άρρηκτα και υποστηρίζεται ενεργά με το πρόγραμμα κατάρτισης και εκπόνησης του Εθνικού Κτηματολογίου. Δεν πρέπει να μηδενίζουμε την προσπάθεια για το Εθνικό Κτηματολόγιο, που έχει αρχή, μέση και θα έχει και τέλος μετά από εκατόν εβδομήντα χρόνια του νεοελληνικού κράτους.

Αυτήν τη στιγμή το Εθνικό Κτηματολόγιο εκπονείται σε τετρακόσιους πενήντα δήμους, που τα γεωγραφικά τους όρια εκτείνονται ή οριοθετούνται σε έντεκα εκατομμύρια στρέμματα, δαπανώνται σαράντα τρία δισεκατομμύρια (43.000.000.000) δραχμές και εργάζονται για την εκπόνηση και την κατάρτιση του Εθνικού Κτηματολογίου δέκα χιλιάδες επιστήμονες, τεχνίτες, εργαζόμενοι, υπάλληλοι. Είμαστε έτοιμοι για τη δημοπράτηση μέσα στους επόμενους μήνες έντεκα εκατομμυρίων στρεμμάτων για την εκπόνηση του Εθνικού Κτηματολογίου, που είναι τα διοικητικά όρια άλλων τετρακοσίων πενήντα περίπου δήμων.

Έβδομον, βρίσκονται σε διαδικασία ολοκλήρωσης τριάντα επτά ειδικές χωροταξικές μελέτες, από τις οποίες οι έντεκα στο πλαίσιο του προγράμματος ENVIREG για την προστασία ή τη βιώσιμη ανάπτυξη των κρίσιμων παράκτιων και νησιωτικών περιοχών. Οι μελέτες αυτές καλύπτονται με ειδικές ρυθμίσεις και καθεστώδες προστασίας για το 70% περίπου του παράκτιου και του νησιωτικού χώρου.

Εδώ θα ήθελα να κάνω μια ειδική μνεία στη σημαντική συμβολή και της συναδέλφουκ. Παπαδημητρίου αλλά και του κ. Γιώργου Βουλγαράκη στα πλαίσια του προγράμματος ENVIREG για την προώθηση αυτών των μελετών. Αυτές οι μελέτες βεβαίως πρέπει να συνδυασθούν και με τις θεσμοθετημένες ζώνες οικιστικού ελέγχου, που καλύπτουν και προστατεύουν με ρυθμίσεις σημαντικό τμήμα του περιαστικού και του αγροτικού χώρου, κυρίως του περιαστικού χώρου της Αττικής, της Θεσσαλονίκης και άλλων βασικών αστικών κέντρων.

Τελειώνοντας θα ήθελα να πω ότι είναι γνωστό ότι έχει ολοκληρωθεί το σχέδιο "NATURA 2000", όπου καταγράφονται και υιοθετούνται τα κρίσιμα και προστατευόμενα οικοσυστήματα της χώρας μας και οι υπό προστασία περιοχές οικοτόπων για τη χλωρίδα και την πανίδα τους, οι περιοχές με τα τοπία φυσικού κάλλους. Η έκταση των περιοχών αυτών αντιστοιχεί με το 17% της συνολικής έκτασης.

Κύριοι συνάδελφοι, πιστεύω ότι αυτό το νομοσχέδιο αποτελεί ένα σταθμό για την ανάπτυξη της χώρας μας, ένα σταθμό για τον σχεδιασμό του μέλλοντός μας. Είναι πολύ ενθαρρυντικό ότι και σε αυτό το νομοσχέδιο και στο αντίστοιχο νομοσχέδιο για το Εθνικό Κτηματολόγιο τα περισσότερα Κόμματα συμφωνούν και για την αναγκαιότητα και για την χρησιμότητά του και για την προοπτική του και το ψηφίζουν επί της αρχής. Θα έχουμε τη δυνατότητα στην κατ' άρθρον συζήτηση να πούμε πολλά περισσότερα.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Βουλγαράκης Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ: Κύριοι συνάδελφοι, είναι από μία άποψη τραγική ειρωνεία το ότι η Εθνική Αντιπροσωπεία ασχολείται σήμερα με ένα νομοσχέδιο που αφορά σύμφωνα με τον τίτλο του το χωροταξικό σχεδιασμό και την αειφόρο ανάπτυξη της χώρας.

Και είναι τραγική ειρωνεία γιατί η συζήτηση αυτή διεξάγεται υπό το βάρος των καταστρεπτικών συνεπειών του σεισμού και μπροστά στο θλιβερό φόντο των θυμάτων που προκάλεσε, του πληθωρισμού των δηλώσεων από κυβερνητικά στελέχη, της υπερκινητικότητας και της λιτότητας των μέτρων που αυτά μέχρι τώρα υλοποιούνται.

Η τραγική ειρωνεία είναι ότι σε κάθε περίπτωση υπάρχει πάντα ένα μεγάλο "εάν" και το "εάν" μεταφράζεται σε ζωές, σε περιουσίες και αποτιμάται κάθε φορά σε δισεκατομμύρια.

Κύριοι συνάδελφοι, είναι βέβαια γεγονός ότι με τη φύση δεν μπορεί ποτέ κανείς να παίζει. Και είναι επίσης αλήθεια ότι κανένας δεν μπορεί να αγνοεί τους βασικούς κανόνες της φύσης γιατί ο,τιδήποτε γίνεται στη φύση, οποιαδήποτε επέμβαση επιχειρεί ο άνθρωπος στη φύση, αυτή του επιστρέφει πάντα με κάποια ευκαιρία και με

κάποιο τρόπο, που συνήθως είναι πάρα πολύ επώδυνος. Αυτό άλλωστε είναι και το περιεχόμενο της αειφόρου ανάπτυξης, δηλαδή της ανάπτυξης η οποία σέβεται το περιβάλλον. Είναι η απάντηση στο ερώτημα: Ανάπτυξη ή συντήρηση;

Όμως από την άλλη πλευρά πρέπει πάντα να έχουμε υπόψη μας ότι αν είχαν ληφθεί εγκαίρως ορισμένα απαραίτητα μέτρα και το μέγεθος του πόνου θα ήταν μικρότερο, αλλά και το μέγεθος της καταστροφής σαφώς θα ήταν πολύ περιορισμένο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τι είναι χωροταξία; Χωροταξία είναι η τάξη στο χώρο. Είναι δηλαδή, με άλλες λέξεις το πού πρέπει να γίνει τι και πώς. Εάν σε αυτό το ερώτημα είχαμε δώσει απάντηση εδώ και πάρα πολύ καιρό, είναι βέβαιο ότι τα δεδομένα στη χώρα μας θα ήταν διαφορετικά.

Εάν δηλαδή, αυτό το νομοσχέδιο είχε ψηφισθεί εδώ και πάρα πολλά χρόνια τουλάχιστον από τότε που πρώτη φορά ελέγχθη -και λέχθηκε εδώ και πάρα πολλά χρόνια πίσω και δεν αναφέρω μόνο στην περίοδο της παρούσης Κυβέρνησης του ΠΑ.ΣΟ.Κ., αναφέρω και σε παλαιότερες περιόδους- εάν είχαμε θέσει πραγματικά το δάκτυλο επί των τύπων των ήλων, δηλαδή είχαμε ασχοληθεί με τις εκτός σχεδίου και προβληματικές περιοχές, εάν ο οικιστικός νόμος ελάμβανε υπόψη του ορισμένα κρίσιμα ζητήματα, εάν γύρω απ' αυτό το σχέδιο νόμου είχε πλεχθεί όλο το απαραίτητο νομοθετικό καθεστώς που θα διασφάλιζε σε μεγάλο βαθμό την ασφάλεια και εάν φυσικά είχαμε λάβει υπόψη μας τις ιδιαιτερότητες της ελληνικής γης και της ελληνικής φύσης, τα πράγματα νομίζω σήμερα θα ήταν πολύ διαφορετικά.

Ετέθησαν όλη την προηγούμενη περίοδο ορισμένα ερωτήματα, τα οποία ήταν πάρα πολλά και ετέθησαν και από τις εφημερίδες και από επιστήμονες και από τεχνικούς. Γιατί επεκτείνονται τα σχέδια πόλεως χωρίς τις αναγκαίες σεισμικές και άλλες μελέτες; Γιατί ενώ έχουμε πικρά εμπειρία, επιτρέπεται η δόμηση κοντά ή πολλές φορές και σε πολλές περιπτώσεις και μέσα στα ρέματα, χωρίς εδαφοτεχνικές μελέτες;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Μπορώ να πω κάτι ενημερωτικά;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ: Στο τέλος. Θα μου απαντήσετε στο τέλος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Κάτι θέλω να πω, για την ενημέρωσή σας.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ: Στο τέλος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Από τη στιγμή που δεν θέλει ο εισηγητής, δεν μπορεί να διακόψετε. Σας παρακαλώ, κύριε Υπουργέ.

Συνεχίστε, κύριε Βουλγαράκη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Να πω κάτι ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Θέλετε, κύριε Βουλγαράκη, τη διακοπή;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ: Είναι επίμονος ο κύριος Υπουργός.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Είπατε πριν ότι για την επέκταση και την έγκριση των γενικών πολεοδομικών σχεδίων δεν υπάρχουν μελέτες. Σε ό,τι αφορά ...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ: Δεν είπα μελέτες.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Είπατε γεωλογικές ή σεισμολογικές μελέτες.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ: Ναι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Σας πληροφορώ ότι από το 1983, όταν άρχισε η επιχείρηση πολεοδομικής ανασυγκρό-

τησης ήταν υποχρεωτική η παρουσία ενός γεωλόγου στην ομάδα των μελετητών και έπρεπε να υπάρχει προκαταρκτική γεωλογική μελέτη. Από το 1994-1995 που ψηφίστηκε ο νέος οικιστικός νόμος οι μελέτες οι γεωλογικές, οι εδαφοτεχνικές και οι υδρολογικές, όπως και οι σεισμολογικές μελέτες αποτελούν συστατικό στοιχείο πια για κάθε μελέτη, γιατί πρέπει να υπάρχει σαφήνεια για την κατάσταση στο έδαφος, ώστε να ξέρουμε πού πολεοδομούμε και πώς πολεοδομούμε.

Αυτά είναι πολύ σημαντικά κεκτημένα και δεν αναφέρονται μόνο σε μια α' ή β' περίοδο κυβερνητική, αλλά είναι πολύ σημαντικά κεκτημένα για τη σκέψη, τη συμπεριφορά και την πράξη του ελληνικού κράτους στο σύνολό του, δηλαδή για το πώς σχεδιάζουμε. Πιστεύω ότι έχουν ληφθεί υπόψη και λαμβάνονται ακόμη περισσότερο υπόψη τα δεδομένα για την αντισεισμική θωράκιση.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ: Έχω στη διάθεσή μου μία πολύ πλούσια αλληλογραφία του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου και του Τ.Ε.Ε., την οποία θα σας τη φέρω το απόγευμα, κύριε Υπουργέ, η οποία εμμένει ακριβώς σε μία σειρά από τέτοια ζητήματα, όπως αυτά που αναφέρθηκαν προηγουμένως και στα οποία εσείς τοποθετηθήκατε.

Αναφέρεται στο σεισμογενές της χώρας και στην έλλειψη μικροζωνικών μελετών σε μια σειρά από περιπτώσεις, αναφέρεται στην έλλειψη ορισμένων συντελεστών σεισμικότητας σε μια σειρά από περιπτώσεις, αναφέρεται επίσης στην έλλειψη ορισμένων προτεραιοτήτων από τα ιδιωτικά έργα που θα έπρεπε να έχουν -και τουλάχιστον ισχύουν σε μια σειρά από δημόσια έργα- στην έλλειψη μητρώου κατασκευαστών ιδιωτικών έργων και σε μια σειρά από άλλα ζητήματα τα οποία θα έχουμε την ευκαιρία να σας τα θέσουμε αναλυτικά, όταν θα γίνει κουβέντα. Άλλωστε μην ξεχνάμε ότι ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας ζήτησε να διεξαχθεί μια συζήτηση στη Βουλή για το θέμα και μάλιστα διατηρούμε την ελπίδα ότι θα έλθει ο κύριος Πρωθυπουργός να τοποθετηθεί σ' αυτό.

Θέλω όμως να πω ότι ανεξάρτητα από το τι γνώμη μπορεί να έχει ο καθένας μας στην Αίθουσα αυτή, σημασία έχει ότι τα ερωτήματα αυτά πρέπει να απαντηθούν άμεσα, τώρα και δεν πρέπει να απαντηθούν πολιτικά. Σημασία δεν έχει τι λέτε εσείς ή τι λέμε εμείς. Σημασία έχει τι είναι αυτό που πρέπει να γίνει. Άλλωστε ο κόσμος περιμένει να πάρει ουσιαστικές απαντήσεις και να δοθούν ουσιαστικές εξηγήσεις σε ορισμένα κρίσιμα ζητήματα.

Το νομοσχέδιο σχολιάστηκε νομίζω εκτενώς από τον εισηγητή μας και τους προλαλήσαντες συναδέλφους της Νέας Δημοκρατίας, αλλά και οι άλλοι εισηγητές των κομμάτων έθεσαν ορισμένα θέματα.

Πριν μπω στις προεισαγωγικές παρατηρήσεις τις οποίες θέλω να κάνω και στις οποίες θέλω να σταθώ, θέλω να κάνω μια σημαντική επισήμανση, γιατί έχω παρατηρήσει ότι ο κύριος Υπουργός αρέσκεται στο να εκλαμβάνει το μοντέλο ανάπτυξης της χώρας μετά τον πόλεμο συνολικά. Αναφέρεται στο μεταπολεμικό μοντέλο και μάλιστα το θεωρεί ως ενιαίο, υπονοώντας ενδεχομένως ευθύνες και παραλείψεις μιας συγκεκριμένης περιόδου. Φυσικά ο ομίλων δεν έχει κανένα λόγο να υπερασπιστεί συγκεκριμένες δεκαετίες συγκεκριμένων περιόδων.

Θέλω όμως να πω ότι πρέπει να έχετε υπόψη σας, κύριε Υπουργέ, ότι παγκοσμίως τα πράγματα, όσον αφορά την ανάπτυξη, έχουν αλλάξει δραματικά τα τελευταία χρόνια. Και όχι μόνο έχουν αλλάξει δραματικά τα τελευταία χρόνια, αλλά οι συνθήκες που υπάρχουν σήμερα στον κόσμο δεν υπήρχαν, ούτε πριν από δύο-τρία χρόνια, πολύ περισσότερο δε τις προηγούμενες δεκαετίες. Αυτό αναγκάζει ένα πλήθος από χώρες και κυβερνήσεις να επαναπροσδιορίζουν συστηματικά τον αναπτυξιακό τους προσανατολισμό σε μια σειρά από δραστηριότητες, οι οποίες στο παρελθόν ήταν ανύπαρκτες.

Για παράδειγμα στη δεκαετία του '50 ήταν φυσιολογικό οι βιομηχανίες να εγκαθίστανται εκεί που υπήρχαν οι πρώτες ύλες. Κάποια περίοδο οι βιομηχανίες εγκαθίσταντο όχι εκεί που υπήρχαν οι πρώτες ύλες, αλλά εκεί που υπήρχε φθηνό εργατικό δυναμικό. Στις μέρες μας είναι δυνατό να παράγονται προϊόντα σε τελείως

διαφορετικά μέρη, τα επιμέρους συστατικά τους να παράγονται σε τελείως διαφορετικές χώρες και όλα αυτά να συναρμολογούνται σε κάποιες άλλες.

Θέλω λοιπόν με λίγα λόγια να πω, κύριε Υπουργέ, ότι φυσικά η χωροταξία που είπαμε προηγουμένως ότι σημαίνει τάξη στο χώρο, είναι σημαντικό να απαντά στο ερώτημα πού θα γίνει, τι και πώς, πρέπει όμως πάντα να έχουμε υπόψη μας και το τι επικρατεί και ποιες συνθήκες επικρατούν σε κάθε εποχή.

Άραγε αντιμετωπίζει τα ίδια προβλήματα η πολιτεία σήμερα με τα προβλήματα που αντιμετώπιζε η Ελλάδα το 1940 ή το 1950; Παραγνωρίζετε το γεγονός ότι η Ελλάδα έλυσε το πρόβλημα της φτώχειας από την οικοδομή και από τη μετανάστευση, από την εξαγωγή δηλαδή φθηνού εργατικού δυναμικού;

Θα μπορούσα να αναφερθώ για πάρα πολλές ώρες στη διαδικασία της ανάπτυξης της Ελλάδας και πως αυτή έγινε, φυσικά χωρίς κανείς να παραγνωρίζει ότι αν εκείνη την εποχή είχαν τεθεί κάποιες βάσεις ανάπτυξης του συνόλου της επικράτειας, σήμερα δεν θα είχαμε φθάσει στο σημείο να έχουμε πόλεις, οι οποίες ουσιαστικά να αποτελούν εγκλωβισμό πολλών ομάδων πληθυσμού, χωρίς διέξοδο. Από την άλλη όμως πάλι πλευρά πρέπει πάντα να έχουμε υπόψη μας ότι οι συνθήκες αλλάζουν δραματικά.

Αυτό που συνέβη μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του '60 είναι περίπου καταγεγραμμένο και δε νομίζω ότι χρειάζεται να πει κανείς τίποτα. Στις αρχές της δεκαετίας του '60, όπως πάρα πολύ σωστά παρατηρήσατε, υπήρξαν κάποιες επιμέρους προσπάθειες χωροταξίας, οι οποίες άλλοτε είχαν τύχη και άλλοτε δεν είχαν. Το θέμα ετέθη πρώτη φορά στις αρχές της δεκαετίας του 1970 με το Σύνταγμα του 1975 με τους νόμους 360 και 947 που ακολούθησαν, που αυτά προσέφεραν ένα άριστο θεσμικό πλαίσιο για να μπορέσει να υπάρξει ένας συγκροτημένος χωροταξιακός σχεδιασμός. Δεν είναι τυχαίο ότι τότε οι κυβερνήσεις της Νέας Δημοκρατίας, κατά σύμπτωση, για πρώτη φορά δημιούργησαν το Υπουργείο Χωροταξίας. Αυτό προήλθε από την ανάγκη να μπορέσει η χώρα να έχει ένα απαραίτητο χωροταξιακό σχεδιασμό.

Εδώ υπάρχει ένα πολύ μεγάλο ερώτημα. Από την ώρα που όλοι συμφωνούμε ότι οι νόμοι αυτοί παρείχαν ένα ασφαλές και πρωτοποριακό για την εποχή του θεσμικό πλαίσιο, γιατί εγκαταλείφθηκαν;

Γιατί στη συνέχεια τη δεκαετία του '80 που ακολούθησαν οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ, δεν οχυρώθηκαν πίσω από αυτό το καθεστώς να προχωρήσουν, να διευρύνουν τη χωροταξία; Γιατί χρειάστηκαν όλες αυτές οι νομοθετικές περιπλανήσεις ή οι διάφορες άλλες απόπειρες οι οποίες πάντα ακύρωναν την προηγούμενη και πάντα με πάρα πολύ καλά λόγια γι' αυτήν.

Έχω την αίσθηση ότι εάν η ελληνική πολιτεία είχε εκμεταλλευτεί τις ευκαιρίες που προσέφεραν αυτοί οι ουσιώδεις νόμοι που λειτούργησαν μέχρι και σήμερα σε κάποιες θεμελιώδεις διατάξεις, σήμερα δεν θα ήταν απαραίτητο να συζητάμε στην Αίθουσα αυτή για χωροταξικό σχεδιασμό.

Είπα προηγουμένως γιατί; Μήπως βόλεψε όλο αυτό το παιχνίδι με τη διαδικασία των αυθαιρέτων κτισμάτων; Μήπως ήταν δηλαδή μέρος ενός ευρύτερου πολιτικού σχεδιασμού, διότι είναι γνωστό ότι γύρω από τα αυθαίρετα πάρα πολλοί ήταν αυτοί οι οποίοι έπαιζαν και πάρα πολλοί ήταν αυτοί οι οποίοι τόκισαν.

Θέλω με λίγα λόγια να πω ότι όλα τα πράγματα, κύριε Υπουργέ, έχουν την εξήγησή τους και είναι δραματικό να αναλογίζεται κανείς ύστερα από τόσα πολλά χρόνια ότι εάν είχαν όλα αυτά τα πράγματα γίνει στην ώρα τους, σήμερα δεν θα υπήρχε αυτή η ανάγκη για να συζητάμε το σχέδιο νόμου που σήμερα συζητάμε ή και θα κληθούμε σε λίγο να ψηφίσουμε.

Η Νέα Δημοκρατία επί της αρχής ψήφισε το σχέδιο νόμου. Το ψήφισαν και άλλα κόμματα. Πρέπει όμως να σας πω ότι παρά το γεγονός ότι ψηφίσαμε επί της αρχής το σχέδιο νόμου δεν είμαστε πολύ αισιόδοξοι για την εφαρμογή του. Και δεν

είμαστε αισιόδοξοι για την εφαρμογή του, διότι πρώτα απ' όλα είναι πρωθύστερο σχήμα. Έχουν προηγηθεί μία σειρά από άλλα νομοθετήματα, τα οποία είτε έχουν περιορίσει τρομερά την ύλη του νομοσχεδίου αυτού είτε έχουν ουσιαστικά προσδιορίσει εκ των προτέρων το τι θα λέει το νομοσχέδιο αυτό. Παραδείγματος χάρη το οικιστικό ή η ανάπτυξη της βιομηχανίας ή οι τουριστικές περιοχές ή ακόμη και ο "ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ", οι Καποδιστριακοί νομοί ή μία σειρά από άλλα ζητήματα που σχετίζονται με το Κτηματολόγιο. Ουσιαστικά λοιπόν αυτό το νομοσχέδιο έρχεται εκ των υστέρων. Στηρίζεται σε όλα όσα έχουν γίνει και απλώς τα αποτυπώνει.

Κύριε Υπουργέ, ανάπτυξη σημαίνει και πολύ μεγάλη δόση σχεδιασμού με προσανατολισμό το μέλλον. Εδώ όμως, ένα πολύ μεγάλο ποσοστό της ύλης αυτής έχει ήδη ουσιαστικά περιοριστεί.

Δεύτερον, υπάρχουν πάρα πολλά σημεία στο νόμο αυτό, τα οποία είναι ασαφή και τα οποία πρέπει να προσδιοριστούν. Στα άρθρα θα έχουμε τη δυνατότητα να μιλάμε πιο συγκεκριμένα. Αλλά και στο 10 και στο 11 και στο 13 και στο 15 ακόμη άρθρο και στην αρχή στα τρία, τέσσερα που αφορούν τις αρμοδιότητες, όπως πολύ σωστά είπε ο κ. Τρυφωνίδης, υπάρχουν πάρα πολύ μεγάλες ασάφειες, οι οποίες θα δημιουργήσουν νομικά προβλήματα και αντιθέσεις και πολύ φοβούμαστε ότι εξ αιτίας αυτών των ασαφειών δεν θα περπατήσουν ουσιαστικές διατάξεις του νόμου.

Τέλος, υπάρχει και αυτός ο όγκος των προεδρικών διαταγμάτων και υπουργικών αποφάσεων, οι οποίες παραπέμπουν μια σειρά ζητημάτων στις καλές, όπου όταν θα κληθεί αυτός ο νόμος να προχωρήσει στην πράξη, θα διαπιστώσετε ότι σωρεία πραγμάτων δεν θα μπορέσουν να προχωρήσουν.

Με λίγα λόγια θέλω να πω ότι ανεξάρτητα από το γεγονός ότι η Νέα Δημοκρατία εξ αρχής στάθηκε θετική και θα στεκόταν ούτως ή άλλως θετική σε μία προσπάθεια χωροταξικής ρύθμισης των θεμάτων στη χώρα, γιατί δεν νομίζω ότι κανείς μπορεί το θέμα αυτό να το δει από την άλφα ή τη βήτα πολιτική σκοπιά και να αγνοήσει την προβολή του στο μέλλον, σημασία έχει οι νόμοι που ψηφίζουμε στη Βουλή να είναι παραγωγικοί, να είναι λειτουργικοί και να μπορέσουν να βοηθήσουν και τη χώρα.

Έχουμε την αίσθηση λοιπόν και ελπίζουμε να διαψευστούμε από τα πράγματα ότι αυτός ο σημερινός νόμος τον οποίο ψηφίζουμε δεν θα είναι λειτουργικός και πάλι κάποιο άλλο σχέδιο νόμου θα κληθεί να βάλει τα πράγματα στη θέση τους.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ κ. Γεωργακόπουλος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Χαίρομαι που κατ' αρχήν η Νέα Δημοκρατία ψηφίζει το νόμο, αλλά χρειάζεται και περισσότερη γενναιοδωρία για να παραδεχθούμε ορισμένα πράγματα, έτσι ώστε να συμβάλει όσο μπορεί περισσότερο στη βελτίωση ενός νόμου πλαισίου όπως είναι ο συγκεκριμένος νόμος γιατί στη χώρα μας δεν τα έχουμε καλά με το σχεδιασμό και γενικότερα σε ό,τι έχει σχέδιο, πρόγραμμα, οργάνωση, σαν χώρα και σαν λαός δεν τα έχουμε πάει καθόλου καλά.

Είναι η ώρα λοιπόν τώρα που αφυπνίζεται γενικότερα ο ελληνικός λαός και κάτω από τις νέες συνθήκες που διαμορφώνει η σύγχρονη πραγματικότητα μέσα από την Ευρωπαϊκή Ένωση να μπούμε και εμείς σε κάποιο σχεδιασμό και σε κάποια οργάνωση.

Βεβαίως για το πόσο σημαντικό είναι το νομοσχέδιο για την αειφόρο ανάπτυξη δεν χρειάζεται να πω πάρα πολλά. Εξάλλου οι συνάδελφοι που μίλησαν εδώ πριν από εμένα έχουν αναφέρει τη σπουδαιότητα αυτού του νόμου. Δεν υπήρχε κάποιος σχετικός νόμος-πλαίσιο που να περιλαμβάνει ένα συγκεκριμένο θεσμικό πλαίσιο βάσει του οποίου θα γίνεται αυτός ο χωροταξικός σχεδιασμός.

Για πρώτη φορά, λοιπόν, δημιουργείται αυτός ο σχεδιασμός, έτσι που πραγματικά δημιουργούνται όλες εκείνες οι επιτροπές, δημιουργείται η γενικότερη οργάνωση η οποία πιστεύω ότι θα έχει και τα θετικότερα αποτελέσματα.

Βεβαίως πιστεύω ότι πρωτοπόρος υπήρξε πραγματικά ο νόμος του κ. Μάνου το 1976 που για πρώτη φορά δημιουργήθηκε ένας χωροταξικός νόμος με τις αδυναμίες, τις ελλείψεις και με τις απόψεις, αν θέλετε, της εποχής εκείνης.

Η μεγάλη όμως επανάσταση στη χωροταξία έγινε με το ν. 1337 του αιμνηστού Αντώνη Τρίτση. Και πρέπει να μνημονεύσουμε εδώ ότι είναι η πρώτη φορά που στη χώρα μας μπήκε κάποιο πρόγραμμα χωροταξίας. Θυμάμαι ότι τότε ο αιμνηστος Αντώνης Τρίτσης είχε αναφέρει ότι το πολεοδομικό σχέδιο του Ναυπλίου είχε γίνει από τον Καποδίστρια. Έκτοτε δεν είχε γίνει καμία πολεοδομική παρέμβαση στο Ναύπλιο. Εκατόν πενήντα χρόνια μετά δεν είχε γίνει καμία πολεοδομική παρέμβαση στη χωροταξία του Ναυπλίου. Και δεν ήταν η μοναδική πόλη. Υπήρχαν πόλεις στις οποίες δεν είχε γίνει καμία απολύτως παρέμβαση όλα τα χρόνια τα οποία είχαν περάσει.

Μίλησε ο κ. Βουλγαράκης και είπε ότι αναπτύσσονται οι πόλεις χωρίς να γίνονται γεωλογικές μελέτες, χωρίς να γίνονται μικροζωνικές μελέτες, χωρίς να γίνονται σεισμολογικές μελέτες. Βεβαίως είμαι υποχρεωμένος να θυμίσω ότι το 1981 -και αν αναφέρθηκε ο Υπουργός στην πολιτική η οποία ασκήθηκε από το 1950 μέχρι το 1980 ήταν ακριβώς γιατί το 1981 το ΠΑ.ΣΟ.Κ. βρήκε στην Αθήνα διακόσιες πενήντα χιλιάδες αυθαίρετα κτίρια και αν δεν ήταν στην Αθήνα ήταν στην Ελλάδα, θυμάμαι, όμως, ότι ήταν διακόσιες πενήντα χιλιάδες αυθαίρετα κτίρια...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΛΑΛΙΩΤΗΣ (Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων): Το 1981 βρήκαμε το 50% των αστικών κέντρων που προβλέπεται για πρώτη κατοικία εκτός σχεδίου, δηλαδή χωρίς πολεοδομική, οικιστική και χωροταξική ρύθμιση. Και το 100% για τη δεύτερη και παραθεριστική κατοικία. Δυστυχώς αυτά ήταν που βρήκαμε.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν ακούσατε τι είπα προηγουμένως, κύριε Υπουργέ.

Βεβαίως για να γίνουν όλα αυτά ήρθε, όπως σας είπα, ο αιμνηστος Τρίτσης τότε και έκανε μία προσπάθεια να εντάξει αυτά τα αυθαίρετα κτίσματα στο σχέδιο πόλης δημιουργώντας βέβαια τις σύγχρονες πόλεις μέσα από διάφορες διαδικασίες που προέβλεπε ο νόμος.

Και μας ρώτησε ο κ. Βουλγαράκης τι πρέπει να γίνει. Η απάντηση βεβαίως είναι πάρα πολύ απλή. Η απάντηση είναι σχεδιασμός, αυτό δηλαδή που κάνει η Κυβέρνηση τώρα. Πρώτα σχεδιασμός και μετά η ένταξη στο σχέδιο πόλης. Πρέπει να γίνουν πρώτα οι μικροζωνικές μελέτες, πρέπει να γίνει πρώτα ο νέος κανονισμός, πρώτα η άδεια, πρώτα ο έλεγχος των οικοδομών και μετά βεβαίως η ένταξη στα σχέδια πόλης. Δεν μπορεί να κτίζουμε τις πόλεις αυθαίρετα και μετά να προσπαθούμε να τις εντάξουμε στα σχέδια πόλης όπως δυστυχώς γίνεται στη χώρα μας από όλες τις κυβερνήσεις τα τελευταία χρόνια.

Εάν δεν υπάρξει, λοιπόν, ένας καθολικός σχεδιασμός για τη χρήση γης και για την ανάπτυξη στη χώρα μας, δεν πρόκειται ποτέ να έχουμε μία σχεδιασμένη ανάπτυξη.

Είπε ακόμη ο κ. Βουλγαράκης ότι και η ανάπτυξη όπως γίνεται στη σύγχρονη εποχή δεν έχει καμία σχέση με την ανάπτυξη όπως γινόταν το 1950. Όσον αφορά τη βιομηχανία βεβαίως έχει δίκιο ο κ. Βουλγαράκης. Διότι μπορεί πράγματι τα εργοστάσια παλιά να ήταν εκεί που ήταν οι πρώτες ύλες, μετά να πήγαν εκεί που ήταν τα φθηνά εργατικά χέρια και τώρα να πηγαίνουν όπου θέλουν και να γίνεται η συναρμολόγηση όπου θέλουν, σε τελείως διαφορετικά μέρη της γης λόγω της παγκοσμιοποίησης της οικονομίας, αλλά η ανάπτυξη των πόλεων έγινε βάσει σχεδίου σε όλες τις χώρες. Μόνο σε μία χώρα οι πόλεις αναπτύχθηκαν χωρίς σχέδιο. Και μιλάω για τις ευρωπαϊκές χώρες, δεν μιλάω για τις τριτοκοσμικές χώρες, γιατί μπορεί στην Μποκοτά της Βολιβίας να έχουν αναπτυχθεί παραγκουπόλεις.

Αλλά δεν μας ενδιαφέρει μια τέτοια ανάπτυξη. Αντίθετα καταδικάζουμε και θέλουμε να ξεφύγουμε από αυτόν τον τρόπο ανάπτυξης. Και όπως είπε ο Υπουργός όταν το 50%

των πόλεων ήταν εκτός σχεδίου πόλης και το 100% της παραθεριστικής κατοικίας -εμείς δυστυχώς στην Ηλεία έχουμε το θλιβερό προνόμιο να έχουμε δέκα χιλιάδες αυθαίρετες κατοικίες παραθεριστικές, τις οποίες ο Θεός να τις κάνει παραθεριστικές, εκτός μερικών μεγαλοσχημάτων που έχουν γίνει στην παραλία- δεν ξέρω πώς μπορεί να λυθεί αυτό το θέμα. Εγώ νομίζω ότι οι παραλίες αυτές κατεστράφησαν και δεν είναι μόνο οι παραλίες της Ηλείας που κατεστράφησαν από την αυθαίρετη δόμηση, γιατί δεν υπήρχε συγκεκριμένος χωροταξικός σχεδιασμός. Δεν υπήρχε πουθενά και παντού αναπτύχθηκαν κατά τέτοιο άναρχο τρόπο, με αποτέλεσμα σήμερα να μην μπορούν να γίνουν παρεμβάσεις τέτοιες, ώστε να αποκτήσουν κάποια πολιτισμένη διαβίωση, για σύγχρονες κοινωνίες.

Το οικιστικό λοιπόν είναι ένα θέμα τεράστιο, είναι ένα θέμα που πρέπει να μας απασχολήσει και με μεγάλη προσοχή και αυστηρότητα να εφαρμόζονται οι διατάξεις και όχι να ερχόμαστε εκ των υστέρων να επιβραβεύουμε τους αυθαίρετούντες. Βεβαίως, πρέπει να υπάρχει σχεδιασμός για τις βιομηχανικές ζώνες και για τις περιοχές που πρέπει να αναπτυχθούν οι βιομηχανίες. Είναι απαράδεκτο να βλέπουμε ακόμη φαινόμενα στηλ Οινόφυτα, για να σας θυμίσω πώς αναπτύχθηκε η εκτός Αττικής, Ελλάδα. Στην περιοχή των Οινόφυτων ξέρετε ότι πρώτα έγιναν οι βιομηχανίες και μετά προσπαθούμε να κάνουμε τη βιομηχανική ζώνη με ό,τι χρειάζεται, αλλά και πάνω απ' όλα η ανάπτυξη πρέπει να έχει έναν τέτοιο χαρακτήρα, που να μην καταστρέφει το οικοσύστημα. Γιατί όταν καταστρέφεται το οικοσύστημα, τότε κανενός είδους ανάπτυξη, δεν είναι δυνατόν να το αναπληρώσει.

Θα σας θυμίσω ότι πολλές ευρωπαϊκές χώρες είχαν μία ταχεία ανάπτυξη στη δεκαετία του '50 και του '60 αλλά όμως επειδή δεν υπήρχε η προοπτική της αειφόρου ανάπτυξης που τα τελευταία χρόνια η πολιτική αυτή έχει αρχίσει να εφαρμόζεται, έχουμε το φαινόμενο της όξινης βροχής, η οποία ιδιαίτερα στη Δυτική Ευρώπη και στη Γερμανία καταστρέφει εκατοντάδες χιλιάδες στρέμματα από δάση, τα οποία είναι απαραίτητα για την υγιεινή διαβίωση του ανθρώπου. Να θυμίσω τη μόλυνση των ποταμών. Ο Δούναβης παραδείγματος χάρι ο οποίος δέχεται σχεδόν τα λύματα της μισής Ευρώπης, έχει καταντήσει ουσιαστικά να είναι αγωγός λυμάτων και όχι ένα ποτάμι όπως το θέλουν οι χώρες και οι λαοί, αλλά και η φύση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Όπως το ήθελε ο Ρήγας Φεραίος.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα να αλλοιώνονται τα χαρακτηριστικά, όχι μόνο των ποταμών ή λιμνών, αλλά και τα κλιματολογικά χαρακτηριστικά της κάθε περιοχής, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται ιδιαίτερα επιβαρημένες συνθήκες για τη διαβίωση του ανθρώπου.

Πιστεύω ότι το συγκεκριμένο νομοσχέδιο με τη θεσμοθέτηση οργάνων τα οποία και θα επιβλέπουν και θα προτείνουν για την αειφόρο ανάπτυξη για τη χωροταξική ανάπτυξη στη χώρα μας, όχι μόνο είναι προς τη σωστή κατεύθυνση, αλλά θα έλεγα έχει αργήσει να έρθει. Έχουν γίνει προσπάθειες όπως είπαμε με τις ζώνες οικιστικού ελέγχου κλπ., αλλά δεν έφθαναν. Τώρα για πρώτη φορά μπαίνει ένας νόμος-πλαίσιο για την καθολική χωροταξική ανάπτυξη της χώρας. Και κάτω από την ανάγκη της πίεσης που δεχόμαστε από την Ευρωπαϊκή Ένωση, από τη στιγμή που ο ευρωπαϊκός χώρος θεωρείται ενιαίος, θα πρέπει να υπάρχουν οι κατάλληλοι θεσμοί και οι κατάλληλες συνθήκες σχεδιασμού και ανάπτυξης, όπως στην υπόλοιπη Δυτική Ευρώπη.

Αυτό είναι ένα θετικό στοιχείο το οποίο γίνεται και πιστεύω ότι παρ'ότι από το 1975 με το Σύνταγμα του 1975 το άρθρο 24 προέβλεπε χωροταξικό σχεδιασμό, εν τούτοις, όπως είπα, επειδή δεν τα έχουμε καλά με την οργάνωση και το σχεδιασμό είκοσι τέσσερα χρόνια μετά πιστεύω ότι δεν είναι αργά.

Αρκεί, όπως είπα, να εφαρμοστεί ο νόμος. Να μην είναι ένας νόμος κενός περιεχομένου. Έχουμε χορτάσει από νόμους, από θεσμούς και παρεμβάσεις, που ναι μεν η Βουλή τους νομοθετεί, αλλά η διοίκηση δεν τους εφαρμόζει. Αν πρόκειται να μείνει γράμμα κενό και δεν πρόκειται να προχωρήσουμε στον ταχύτατο σχεδιασμό, για

να υπάρξει μια οργανωμένη και λογική, με την έννοια που δίνουμε στις πόλεις, στη βιομηχανία, στα παραθεριστικά κέντρα κλπ., ανάπτυξη, τότε θα μείνουμε ουραγοί. Και σε λίγο εμείς που έχουμε το πρόβλημα του τουρισμού, η χώρα μας από χώρα προσέγγισης ξένων επισκεπτών, θα γίνει μία χώρα απώθησης των ξένων επισκεπτών.

Δεν σας κρύβω ότι πάρα πολλές ελληνικές παραλίες, πανέμορφες ελληνικές περιοχές κινδυνεύουν να καταστραφούν -αν δεν έχουν καταστραφεί- από το ότι δεν υπάρχει κανενός είδους σχεδιασμός. Σας θυμίζω ότι το Ηράκλειο είναι μία πόλη που την επισκέφθηκα πριν από δύο χρόνια και έμεινα άναυδος από την αναρχία, με την οποία έχει αναπτυχθεί οικοδομικά. Και πληροφορήθηκα εκεί ότι σχεδόν το σύνολο των κτισμάτων της πόλεως του Ηρακλείου, εκτός από ένα μικρό μέρος, είναι αυθαίρετο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Είναι όλο αυθαίρετο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Χαίρομαι που το λέει αυτό ένας Κρητικός.

Βεβαίως αν κάποιος έβλεπε αυτήν την πόλη, θα έλεγε ότι για να οικοδομηθεί μέσα σε πλαίσια, που να γίνει πόλη βιώσιμη, θα έπρεπε να καταδαφιστεί και να χτιστεί εκ του μηδενός. Επειδή όμως δεν μπορεί να γίνει κάτι τέτοιο, τουλάχιστον ας κάνουμε τις παρεμβάσεις εκεί που μπορούμε γρήγορα και αποτελεσματικά, ώστε να μην καταστραφούν και όσες περιοχές έχουν μείνει παρθένες ή χωρίς να έχουν υποστεί τις αλλοιώσεις, τις οποίες έχει υποστεί το λεκανοπέδιο της Αττικής, η Θεσσαλονίκη, το Ηράκλειο, η Πάτρα και άλλες πόλεις.

Αλλά δεν είναι μόνο οι πόλεις, κύριε Υπουργέ. Χρειάζεται να δούμε την ανάπτυξη και στους ορεινούς όγκους, στα βουνά, στα νησιά και στις λίμνες και στα ποτάμια. Γιατί είναι όλα ένα ενιαίο σύνολο για την αειφόρο ανάπτυξη, αν πραγματικά θέλουμε να μείνει η χώρα μας και να είναι μια χώρα βιώσιμη από ανθρώπους και να μη γίνει τόπος που να μας απωθεί.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ζητώ την ομόφωνη απόφαση του Τμήματος, για να δώσουμε για πέντε λεπτά το λόγο στον κ. Σπυριούννη.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Ο κ. Σπυριούννης έχει το λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΝΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε, και θα ήθελα στους συναδέλφους και υμάς να δικαιολογηθώ, λέγοντας ότι, υπό την πίεση κάποιων πραγμάτων αναγκάστηκα να φύγω.

Θα πω δυο μόνο λόγια για το νομοσχέδιο. Θα συμφωνήσω με τον προλαλήσαντα συνάδελφο ότι τα θεσμικά ερείσματα πάνω στα οποία πάτησε η θεμελίωση μιας άλλης αντίληψης για το χωροταξικό σχεδιασμό, για το περιβάλλον, για τη δόμηση, για την οικιστική ευαισθησία ήταν το Σύνταγμα του 1975 και έχουμε το θάρρος να το πούμε, ήταν ο ν. 360/76 και έχει το θάρρος η Κυβέρνηση να το πει και να το ομολογήσει.

Στη δημοκρατία η πιο γοητευτική θεά της είναι η αλήθεια. Είναι η ουράνια αυτή δύναμη της δημοκρατίας. Δεχόμαστε και τα μείον, αλλά δεχόμαστε και τα συν και λαμβάνουμε τις ευθύνες και για τα μείον μας. Όλες οι κυβερνήσεις είχαν τα καλά και τα άσχημά τους. Και η δική μας Κυβέρνηση έχει και τα καλά και τα άσχημά της. Οι Κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ είχαν και τα καλά και τα άσχημά τους. Στην αθροιστική όμως αξιολόγηση του έργου, εμείς είμαστε περήφανοι γι' αυτό που οι Κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ πρόσφεραν στην ελληνική κοινωνία.

Θέλω, λοιπόν, να πω, κύριε Υπουργέ, ότι το Σύνταγμα του 1995 που βάζει τις αρχές του άρθρου 24, πρώτη και δεύτερη παράγραφος, ο ν. 360/76 που για πρώτη φορά πράγματι έρχεται να υλοποιήσει τις λεπτομέρειες κάτω και μέσα στις οποίες θα πρέπει η συνοπτική διάταξη του Συντάγματος που εμπιστεύεται στο νομοθέτη αυτήν τη ρυθμιστική αρμοδιότητα, να υιοθετήσει αυτές τις λεπτομέρειες για να αποτελέσει την

απαρχή ενός πράγματι υπεύθυνου χωροταξικού σχεδιασμού.

Βήμα σημαντικό και ομολογούμενο, πρέπει να είναι πιστεύω ο επαναστατικός για την εποχή χωροταξικός σχεδιασμός. Ο σχεδιασμός που πηγάζει μέσα από τις διατάξεις του ν. 1337/83. Ήταν πράγματι ένας σταθμός για το σχεδιασμό σε μία άλλη βάση της δόμησης της πολεοδομικής, της αισθητικής πλευράς, της οικιστικής πλευράς, ήταν μία βάση για μία νέα αντίληψη που θα σταματούσε την αυθαιρεσία, θα σταματούσε την προχειρότητα, θα σταματούσε την ολιγωρία, την επιπολαιότητα, την ανευθυνότητα γύρω από αυτό το πελώριο θέμα, που αφορά την ποιότητα της ζωής, αφορά την ίδια την ασφάλεια της ζωής, αφορά το μέγα κεφάλαιο ύπαρξης ζωής, που είναι το περιβάλλον. Ο οργανισμός και το περιβάλλον δημιουργούν το φαινόμενο της ζωής σε όλα τα επίπεδα.

Αν εκλείψει το ένα από τα δύο, παύει να υπάρχει ζωή. Η εκτίμηση αυτή της αξίας του περιβάλλοντος περνά και από την τόλμη και αποφασιστικότητα να υιοθετηθούν, πλαίσιο ρυθμίσεων που θα εξασφαλίζει την αειφόρο ανάπτυξη μέσα σε προστασία του περιβάλλοντος, μέσα σε αισθητική ανάπτυξη των χωριών και των πόλεων, οικιστική, μέσα σε ορθολογική εναρμόνιση των δραστηριοτήτων με τις λοιπές απαιτήσεις και τελικά να τεθούν οι βάσεις για ένα νέο ξεκίνημα που εκτός από τους εγγενείς χώρους και παράγοντες, επιβάλλεται και από το γεγονός ότι θα κληθούμε να συμβιώσουμε να διαπλάσουμε και να διαμορφώσουμε τη μοίρα της νέας πορείας της πατρίδας μέσα σε ένα ευρύτερο ευρωπαϊκό πλαίσιο, μέσα σε ένα οικουμενικότερο σπίτι αργότερα όπου εκεί θα διαμορφώνονται συνολικά και αθροιστικά οι καλύτεροι όροι για την ανθρώπινη ζωή, για την ποιότητά της, την ειρήνη, τη συνεργασία των λαών.

Πιστεύω λοιπόν ότι το παρόν νομοσχέδιο που κουβεντιάζουμε, στηριζόμενο στην ενδιαμέσως αποκτηθείσα εμπειρία και στη μέχρι τώρα νομική θεμελίωση της ευαισθησίας, αποτελεί τη βάση μίας ελπίδας, μιας βεβαιότητας ότι αύριο στο θέμα αυτό όλα θα είναι καλύτερα για να επικαλεσθώ και τη Μάργκαρετ Μίτσελ, στο "Όσα παίρνει ο άνεμος" που κοίταζε η ηθοποιός τη δύση, κύριε Πρόεδρε,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

που δίνει τη δύναμη της ελπίδας στον άνθρωπο και είπε μέσα σε εκείνη την παντελή καταστροφή που η ελπίδα δεν πέθαινε: Αύριο όλα θα είναι καλύτερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Η Σκάρλετ Ο' Χάρα το είπε αυτό.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΟΥΝΗΣ: Το λέω λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, με βεβαιότητα ότι αύριο αυτό το νομοσχέδιο θέτει καλύτερους όρους για την εναρμόνιση των επιμέρους παραγόντων. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Και εμείς ευχαριστούμε τον στρατηγό για το ποιητικό κλείσιμο.

Έχουμε τελειώσει τις πρωτολογίες, κύριοι συνάδελφοι.

Θέλει κάποιος εκ των συναδέλφων να δευτερολογήσει;

Κανείς.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της αρχής του νομοσχεδίου.

Συνεπώς, εισερχόμαστε στην ψήφιση της αρχής του σχεδίου νόμου: "Χωροταξικός σχεδιασμός και αειφόρος ανάπτυξη".

Ερωτάται το Τμήμα: Γίνεται δεκτό το νομοσχέδιο επί της αρχής;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτό, δεκτό.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΚΑΝΤΑΡΤΖΗΣ: Κατά πλειοψηφία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής): Συνεπώς το νομοσχέδιο: "Χωροταξικός σχεδιασμός και αειφόρος ανάπτυξη" έγινε δεκτό επί της αρχής κατά πλειοψηφία.

Στο σημείο αυτό, κύριοι συνάδελφοι, δέχεσθε να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Τμήματος και ώρα 14.20' λύεται η συνεδρίαση για σήμερα Τετάρτη 22 Σεπτεμβρίου 1999 και ώρα 18.30' με αντικείμενο εργασιών του Τμήματος νομοθετική εργασία: συνέχιση της συζήτησης επί των άρθρων του σχεδίου νόμου: "Χωροταξικός σχεδιασμός και αειφόρος ανάπτυξη".

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ